

Na titulní straně foto Eva Brožová

Reportáže

S rozumem a odvahou.....2-5
... a doma je tady pivo.....20-23

Otázky pro...

S námi přijde zákon.....6-7

Z domova

Ocenění zdrav. pracovníků MV.....8
Evropský parlament a víza do Kanady.....9

Ze zahraničí

Alkolaser pro dopravní policii.....10
Mobily ovlivňují lidský mozek.....11
Řakouská WEGA12
Čtyřnozí pyrotechnici.....13

Případ skončil

Brutální improvizace.....14-15

Nové zbraně

Novinky CZ-USA26-27

Portrét

Lyžování se nezapomíná28-29

Školství

Druhý dech Vyšší policejní školy v Brně.....30-31

Z krajů

Aktuální trendy policejní praxe.....32
Městské kamery mezi lidmi na veletrhu.....33-34

Křížky u silnice

Zádné ochranné krytí těla.....35

Z policejních archivů

Maneta.....36-37

Jak umírají podnikatelé

Muž na sedadle smrti.....38-39

Kultura

Američan v Abruzzách.....40
V Bradfordu je dusno.....40
Když se řekne SPIN OFF.....40

Dvacet let policie

URNA.....44-45

Krimiokénko

Silvestrovská rána, Včelíčka.....46-47

Sport

Jaký si to uděláš, takový to máš.....48

Čtenářské soutěže

Město královen.....24
Velká soutěžní křižovka.....42
Deset minut s paragrafem.....43

Příloha

Obrněná vozidla u policie.....I-IV
Jak na korupci.....V-VI
Laser jako zbraň.....VII-VIII

**S ROZUMEM
A ODVAHOU**

(str. 2-5)

**BRUTÁLNÍ
IMPROVIZACE**

(str. 14-15)

**NOVINKY
CZ-USA**
(str. 26-27)

**...A DOMA
JE TADY PIVO**
(str. 20-23)

LYŽOVÁNÍ SE NEZAPOMÍNÁ

(str. 28-29)

**DRUHÝ DECH VYŠŠÍ
POLICEJNÍ SKOLY**

V BRNĚ (str. 30-31)

**JAKÝ SI TO
UDĚLÁŠ, TAKOVÝ
TO MÁŠ... (str. 48)**

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná

Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 841 814, 817, 613, 684. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných inzertech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Sídlo redakce: Olšanská 4, 130 00 Praha 3. Poštovní adresa: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4
Tel: 974 841 814, fax: 974 841 094, e-mail: redakce@mvr.cz, <http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o.

obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti a zahraničních zájemců vyřizuje: Předplatné tisku, s. r. o. Obchodní úsek Hvoždanská 5-7 CZ - 148 31 Praha 4 Roční předplatné činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin. Redakční uzávěrka 25. 3. 2011. Číslo 4/17. ročník vychází 12. 4. 2011.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odšedpný závod přeprava, č. j. 23/96, dne 3. 2. 1996. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Tiskárna nezodpovídá za nekvalitní výtisků nekvalitního obrazového materiálu dodaného redakci, fotografií od externích spolupracovníků redakce a archivních materiálů z policejních spisů.

S ROZUMEM A ODVAHOU

Policie České republiky – Útvar rychlého nasazení

Je specifickým policejním útvarem určeným zejména pro boj proti terorismu. Působí na celém území České republiky. Je přímo podřízen náměstkovi policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování. O nasazení útvaru rozhoduje velitel oprávněný nařídít provedení zákroku pod jednotným velením. V souladu s vymezenou působností provádí útvar služební zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvlášť závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení.

Rozhovor s vedoucím oddělení vyjednávání Útvaru rychlého nasazení

Mjr. Mgr. Miroslav Vymyslický pracuje jako vedoucí oddělení vyjednávání Útvaru rychlého nasazení a zároveň zastává funkci národního koordinátora krizového vyjednávání pro P ČR.

Vyjednávání je staré jako lidstvo samo. Už ve starověku lidé pochopili, že je lepší, a bezpečnější, se dobře dohodnout než riskovat to, že případný střet nevyhrají. Vyjednávání je způsob, jak řešit krizové situace bez použití násilí. Už při vzniku Útvaru

rychlého nasazení působili v útvaru psychologové, kteří měli vyjednávání na starosti. Ale teprve v 90. letech se vyjednávání dostalo na vyšší úroveň, protože přišly zkušenosti z Velké Británie, ze Spojených států a dalších zemí. My jsme jejich filosofii přejali a zformovali jsme institut krizového vyjednávání do podoby, ve které je dnes. Hlavním úkolem oddělení vyjednávání, je vyjednávání o rukojmích, což je nejnáročnější a nejtěžší část krizového vyjednávání. Kromě toho oddělení vyjednávání Útvaru rychlého nasazení organizuje krizové vyjednávání v Policii České republiky, metodicky vede a lektorsky zajišťuje vzdělávání policejních vyjednavců.

Případ zákroku v Komerční bance v roce 2009

(vyprávěl Mjr. Mgr. M. Vymyslický)

Celá situace pro nás začala informací, že v bance pachatel zadržuje dvě rukojmí. Vyjednavci přijeli na místo mezi prvními a mohli se hned začít připravovat na vyjednávání. Vyjednavací tým byl složený z policistů Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a řídil jsem ho já. Loupež v bance s následným zadržením rukojmí je situace, o které jsme předpokládali, že se dříve či později někde stane, a proto jsme se na ni důkladně připravovali. Jednalo se o jednoho pachatele, který si byl místo už předem

obhlédnout. Z počátku to vypadalo, že loupežník chce řešit svoji zoufalou životní situaci. Ve hře bylo několik verzí jeho motivace, jedna z nich naznačovala, že pachatel potřebuje sehnat peníze na operaci své vnučky, nebo dcery, nebo sám pro sebe.

Základem krizového vyjednávání je především práce s informacemi. S těmi, které vyjednavci získají v průběhu vyjednávání a s těmi, které pro ně umí obstarat kriminálníisté. V úvodních fázích vyjednávání bývají většinou k dispozici pouze informace získané vyjednavci a podle nich se chvílemi zdálo, že jde opravdu o naprosto zoufalého člověka. Postupem času však přibývalo drobných indicií, které nás postupně vedly k domněnce, že pachatel je protřelý kriminálník, který si na člověka v zoufalé situaci jen hraje a akci má dobře připravenou. Celé vyjednávání netrvalo příliš dlouho, něco okolo 4 hodin, což v případech zadržení rukojmí není moc. Ono se to zdá dlouho, ale v tom obrovském napětí, v té rychlosti, kdy na místo musí přijet spousta policejních složek, musí se získávat informace a pracovat s nimi, spolupracovat během vyjednávání s kriminální policií, vyšetřovateli, zásahovými jednotkami, Útvarem rychlého nasazení a s pořádkovou policií, která zajišťuje místo uzávěry, čas běží rychle. Policie na takové případy pamatuje dlouho dopředu a ještě předtím, než taková situace nastane, projdou vyšší policejní manažeři kurzem

tíl jednu z rukojmí. Takový vstřícný krok ze strany pachatele pochopitelně vnímáme jako výrazný pokrok ve vyjednávání, který zvyšuje šance na řešení situace bez použití násilí. S postupujícím vyjednáváním se pachatelé podařilo vysvětlit, že mu vyjednaváči chtějí pomoci řešit situaci, do které se dostal. Samozřejmě, že se policejní vyjednaváči snaží přesvědčit pachatele, že nejlepší by bylo, kdyby propustil všechna rukojmí a vzdal se policii. V podobných situacích je ale nutné postupovat velmi pomalu a obezřetně. Každá situace je jiná,

řazení policejních akcí, kterých se účastní více složek, které spolu musejí spolupracovat. Vyjednávači, speciální jednotky, kriminálka a další. Každý ví, jak se má chovat, jaké podmínky potřebují vyjednávači, co pro svoji práci potřebuje URNA, co můžou a nemůžou udělat. Sám na těchto kurzech lektorsky spolupracuji a na tomto případu se ukázalo, že jsou policisté dobře připraveni. Největší část práce a zodpovědnosti leží samozřejmě na veliteli policejní akce. Jeho úkolem je všechny činnosti koordinovat tak, aby se podařilo případ co nejlépe vy-

řešit a zakončit, aby nedošlo k újmě na zdraví na žádné straně. V průběhu vyjednávání, které probíhalo prostřednictvím telefonu, což je relativně bezpečný a vyjednávací upřednostňovaný způsob komunikace, se podařilo pachatele přesvědčit, aby propus-

a proto musí být vyjednávači při své práci nesmírně tvořiví. Pachatel si dobře uvědomuje, že mu nemůžeme zaručit beztrčnost, ale můžeme mu zaručit, že pokud se bude chovat podle našich instrukcí a pokynů, že všechno proběhne korektně a zajistíme mu důstojnou kapitulaci.

Je zvláštní, jak snadno se v podobných situacích zapomíná na rukojmí. Na to co prožívají a co cítí. Přitom to jsou obvykle oni, kdo trpí nejvíc. Banky své zaměstnance školí, jak se chovat v případech, kdy jsou zadrženi jako rukojmí, a kterých bude s velkou pravděpodobností přibývat. Zásadou je neztratit chladnou hlavu, neklást pachateli aktivní odpor, poslechnout všech jeho pokynů a nevytvářet vyhrocené situace. To je velmi nebezpečné, protože pachatel je v mimořádném psychologickém napětí, situace je pro něj velmi kritická, může se chovat intuitivně a vůbec nepřemýšlet o tom, co dělá. Popsaný případ skončil nakonec dobře, pachatel vyšel ven a byl zadržen.

Označení a symbolika Útvaru Rychlého Nasazení

Útvaru rychlého nasazení P ČR byla, jako snad jedinému z policejních jednotek, věnována oficiální standarta a motto – **S ROZUMEM A ODVAHOU**. Znakem URNA je svisle půlený štít ve tvaru kruhové výše.

V URNĚ dnes působí kolem stovky policistů, kteří pravidelně trénují a jsou neustále připraveni jít do akce. Protiteroristické jednotky jsou nasazovány především v případech, že vyjednávání skončilo na mrtvém bodě a teroristé jsou připraveni začít likvidovat rukojmí. Cílem těchto jednotek je eliminovat teroristy tak, aby nemohli zabít jak civilisty, tak ani policisty, případně odpálit trhavinu apod. V žádném případě není cílem usmrcení teroristy, pokud ovšem neprovede nečekaný a podezřelý pohyb. V takovém případě jednotka předpokládá, že jeho cílem je sebrat zbraň a vystřelit. Někdo si může myslet, že když by jednotka střílela do rukou či nohou, nemusel by být nikdo zabit. Za takové situace a v takové rychlosti však není čas mýlit na končetiny. V zásahové oblasti se jednotky chovají ke všem lidem stejně, nezjišťují, kdo je dobrý a zlý. Jejich úkolem je dostat všechny do stabilizované situace. Nestřílí na nikoho, kdo leží mimo dosah zbraně na zemi s rukama za hlavou. Kdo vyběhne z budovy, toho dostanou policisté venku. URNA obvykle zasahuje rychle a s pomocí oslepujících granátů, takže pachatelé většinou nejsou schopni odporu. Akce musí být dokonale naplánovaná na základě informací, které policisté zjistí co nejdříve.

Odstřelovač Útvaru rychlého nasazení

Odstřelovač je člověk, který má za úkol poté, co dostane rozkaz, z dálky zranit nebo usmrtit člověka. Takto suše konstatovaný popis práce snajpra zní monstrózně – je

ovšem třeba si uvědomit, že speciální komanda jsou nasazována proti monstrózním jedincům, kteří se dopustili (nebo častěji právě dopouštějí) zruďných skutků na svých bližních.

Povel k palbě odstřelovač dostává například tehdy, když teroristé drží rukojmí a právě je začínají zabíjet. Nebo tehdy, když se pomačenec chystá odpálit bombu, která by ohrozila desítky lidí, a není žádný jiný způsob, jak mu v tom zabránit. Profese policejního odstřelovače je tedy mravně čistá – k výstřelu dojde jen a jen tehdy, když jakékoliv jiné řešení by přineslo ztrátu na životech nevinných lidí. Tahle etická, mravní čistota zabít pachatele však odstřelovače nijak nezbavuje tenze, kterou mu připraví jeho vlastní psychika, jeho podvědomí, vzpomínka na to, jak zamířil a stiskl spoušť. Jak se s takovou vzpomínkou žije? Jak se člověk na podobnou zkušenost – kterou udělá v zájmu a jménem nás všech – připravuje?

Rozhovor s odstřelovačem

„Jsme trénováni na určité věci, to znamená provést výstřel za jakýchkoliv podmínek, pokud bude ohroženo zdraví a život jiných osob“, říká muž na videona-

*Ředitel Útvaru rychlého nasazení
plk. JUDr. Libor Lochman*

hrávce internetu. Je mu něco přes 30 let, obyčejný člověk, který má rodinu jako každý jiný. Přesto o něm z jeho blízkých málokdo ví, co je jeho skutečným povoláním. Je členem elitní policejní jednotky Útvaru rychlého nasazení. Úkolem této jednotky je bojovat proti terorismu a organizovanému zločinu. Úkolem tohoto člověka je, aby zastřelil kohokoli, kdo chce ublížit osobě, kterou má chránit. Je to odstřelovač.“

„Bereme to úplně stejně,

jako kdyby přijel kterýkoliv prezident, je jedno, jestli přijede z banánové republiky nebo je to nejvlivnější muž světa. Je to vizitka naší práce takovému člověku zajistit bezpečnost.“

„Naše práce začíná vlastně 2 až 3 měsíce před přiletem VIP osoby, kdy se dělají typové plány, obhlíží se objekty, tým se snaží realizovat všechna místa, kde se bude osoba VIP pohybovat. Tato osoba je chráněna do posledního okamžiku pobytu u nás, její pobyt podléhá utajení. Ani my neznáme přesný pohyb během pobytu této osoby u nás a musíme improvizovat. Například jsme připraveni chránit letiště v Praze a osoba VIP přeletí úplně někam jinam, musíme se ihned přemístit a realizovat ochranu tak, aby byla co nejlepší.“

Když osoba, kterou mají odstřelovači chránit, dorazí, odstřelovači ji v hledáčku ani nevidí. Sledují všechny v jejím okolí. Všechny, kteří by jí mohli ublížit. Není čas na emoce. Není čas na to přemýšlet, koho vlastně chrání.

„My na ně skoro vůbec nekoukáme, protože máme za úkol toho člověka chránit, a ne sledovat. To znamená, že naše oči jsou upřené do okolí, mimo něj, tak, aby byl v naprostém bezpečí. Jakmile se odstřelovač postaví na post a vezme pušku do ruky, nepřemýšlí o tom, má naučené určité postupy, sleduje svůj sektor, snaží se podle taktických zásad dělat svoji práci. Myslím si, že vůbec nepřemýšlím, kdo stojí za ním, zda je to prezident USA nebo ruský prezident, musím hlídat daný sektor, jestli se tam něco nezměnilo, jestli tam nedochází k něčemu, co by mohlo ohrozit chráněnou osobu, a zároveň musím být připraven na to, že pokud dojde k náhlé události, musím být v co nejkratším okamžiku schopen provést finálový výstřel. Musím mít jasnou představu o sektoru, o vzdálenostech, o nosných podmínkách tak, že pokud to bude nutné, výstřel musí být proveden naprosto precizně.“

Na otázku, jestli musel někdy někoho zastřelit, odstřelovač odpovídá:

„O tom nemůžu mluvit. Podléhá to striktním pravidlům, a o tom se prostě mezi odstřelovači vůbec nemluví.“

Plk. JUDr. Libor Lochman

Z úst ředitele Útvaru rychlého nasazení plk. JUDr. Libora Lochmana zaznívají tato slova:

Dostalo se mi velké cti být v čele Útvaru rychlého nasazení v době, kdy díky svým mužům patří mezi světovou elitu protiteroristických jednotek a kdy na tento útvar může být naše společnost hrdá. Velice si vážím všech tzv. „uriáků“, kteří u naší jednotky sloužili a slouží a svým vysokým stupněm morálky, skromnosti a pracovitosti naplňují heslo našeho útvaru „S rozumem a odvahou.“

**Zpracovala s pomocí
Mjr. Mgr. Miroslava VYMYSLICKÉHO
a internetu
Dagmar LINHARTOVÁ
Foto Lubomír MÁCHA**

...tři začínající policisty

Iva, Tonda a Adéla, to je trojice mladých lidí. Každý pochází odjinud, každý z nich pracuje na jiném místě a přesto mají něco společného. To, že jsou mladí, už jsem prozradila. Všichni tři jsou také začínající policisté a mají za sebou právě ukončenou základní odbornou přípravu. Zároveň se Iva, Tonda i Adélka podíleli na přípravě DVD zaměřeného na situace, kdy se policista setká s nabídkou úplatku, daru či služby. Přispěli k zdárnému dokončení výukového programu, který byl začátkem března oficiálně představen a distribuován vzdělávacím institucím v resortu MV. Ve filmu si trojice zahrála a mohu potvrdit, že všichni hráli velice dobře.

S NÁMI PŘIJDE ZÁKON

Jsem velice ráda, že o práci u policie mají stále zájem noví a mladí muži i ženy. A proto se vás na úvod chci zeptat, proč jste se rozhodli přihlásit se k Policii ČR?

Iva: Od dětství jsem měla zájmy spíše jako kluk. S otcem jsem chodila na střelnici, později začala sama střílet. Mám taky ráda koně, na koních už od mala jezdím a velice ráda jezdím taky na motorkách. Nyní mám motorku Kawasaki ZL 600 Eliminátor. Jízda na motorce je pro mě nejenom další koníček, ale i relax. Vzhledem k těmto mým zájmům není ani tak překvapivé, že jsem si nakonec vybrala jako povolání profesi policisty. Před svým nástupem k policii jsem vystřídala několik zaměstnání. Nějaký čas jsem pracovala v restauračním zařízení a potom v call centru jedné větší firmy. Letos mi bude třicet let a člověk tak musí začít promýšlet svou profesionální dráhu s větší perspektivou. Loni jsem se proto rozhodla, že si splním svůj sen – mám ráda napětí, ale i smysluplnou práci pro lidi, a proto jsem si podala žádost o přijetí k Policii ČR.

Tonda: Já jsem trochu mladší než Iva, letos mi bude pětadvacet. Chtěl jsem mít tak trochu jistotu, a to si myslím, že práce u policie zajišťuje. Dále si myslím, že policejní práce je asi u všech útvarů zajímavá. Studium na policejní škole přineslo změny i v mém osobním životě. Během studia jsem se seznámil se svou přítelkyní, která je také policistkou.

Adéla: Já jsem nejmladší. Je mi jednadvaacet a po střední škole v Karlových Varech jsem se rozhodla, že půjdu k policii. Měla

jsem ale smůlu, musela jsem čekat celých osm měsíců, než mě přijali. Přijímací řízení i všechna vyšetření, včetně psychotestů, jsem zvládla, ale přihlásila jsem se zrovna v době, kdy policie pozastavila přijímání nových zájemců. Vydržela jsem čekat a nelituji toho.

Máte za sebou úplně jinak prožitý rok. Před několika týdny jste zvládli závěrečné zkoušky ze základní odborné přípravy (ZOP). Prozradíte našim čtenářům, co vás při studiu zaujalo, překvapilo, nebo snad šokovalo?

Iva: Překvapilo mně množství učení, které jsem musela zvládnout. Na základní i střední škole jsem si vystačila s tím, co jsem pochytila ve třídě, a doma jsem se moc učit nemusela. Tady to bylo něco úplně jiného. Nejtěžší bylo pro mě právo. Na hodiny učitel přicházel s novými a novými pojmy. Já jsem před tím právo nestudovala, což pro mě znamenalo začít se pravidelně a opravdu seriózně připravovat.

Šok byl pro mě i krátce po začátku studia. To jsem se ještě domnívala, že mi postačí, když budu na hodinách trochu poslouchat, ale velice rychle jsem pochopila, že to tady tímto způsobem nepůjde. Naštěstí náš učitel byl vynikající, a to že po nás toho hodně chtěl, začínám docenovat zejména teď v praxi.

Zpočátku jsem příliš nerozuměla, proč je některá zákonná ustanovení potřeba znát téměř nazpaměť, ale začala jsem to chápat už při modelových situacích ve škole, kdy jsem musela používat znalosti v konkrétních, byť simulovaných zákrocích. To mi ale zároveň pomohlo si osvojit některé právní normy,

*Rozhovor probíhal u dobré kávy
v kanceláři VPŠ MV Praha*

které se mi nejdříve zdály jako pouhá suchá teorie.

Tonda: V tom plně souhlasím s Ivou. Některé předměty, které mně připadaly logické, jsem zvládala docela dobře. Na druhé straně jsem ani já právo nejdříve nechápal a na domácí přípravu jsem taky nebyl tak úplně zvyklý. Když jsem měl v právu několik nedostatečných, řekl jsem si, že takhle by to asi nešlo a stejně jako Iva i já jsem se musel začít systematicky učit. Právo byl pro mě úplně nový předmět. Průměr jsem nebyl, procházel jsem takzvanou sinusoidou, jednou nahore a potom zase dole.

Adéla: S právem jsem zase tolik nezápasila. Ale souhlasím s tím, že když právo většina kolegů na střední škole neměla, tak z toho množství informací asi byli tak trochu v šoku, přesně jak to popisovala Iva s Toníkem. Musela jsem se ale taky do toho pořádně zabrat. Nezačala jsem sice zrovna nejlépe, ale zbytek studia už byl dle mých představ.

Souhlasím taky s tím, že mi hodně daly modelové situace, které mi zase zpětně umožnily pochopit někdy i nazpaměť naučenou teorii. Byla jsem ráda, že jsem si mohla například vyzkoušet i zásah proti nebezpečnému pachateli prchajícímu ve vozidle. Díky adaptérům FX a namaskovaným zraněním to všechno vypadalo skutečně jako v realu.

Podle mého názoru je velmi důležité, zda má učitel zkušenosti z praxe. To se prostě pozná... Pokud by se učitel držel pouze textu v učebnicích, tak by mě takové hodiny vůbec nebavily, byla by to pro mě ztráta času, protože čistě umíme všichni a mohli bychom se zadané téma klidně naučit sami... Proto považuji pro sebe za velmi přínosnou právě praktickou výuku.

Iva: Naše výuka probíhala v loňských letech a parných měsících a tak se dosti často stávalo, že ve třídě bylo více než čtyřicet stupňů Celsia, nedalo se mnohdy ani dýchat a museli jsme ještě vnímat, přemýšlet a mnohdy i odpovídat. Ale nakonec jsem byla ráda, že jsem se k učení „vybičovala“ i v těchto „ztížených podmínkách“. Prostě že jsem chtěla ZOP zvládnout, a tak jsem se musela „kousnout“.

Tonda: Když jsem byl na základní škole, tak učitelé začínali každou referenci rodičům slovy: „Váš syn není hloupý, ale...“ Nechci příliš rozvádět, co za tím „ale“ bylo. Je pravda, že jsem se jako kluk dost vyblblul. Byly fakt doby, kdy byli rodiče rádi, že jsem se ze školy vrátil bez poznámky. To je ale už všechno dávno za mnou.

V šestnácti jsem nastoupil do továrny. Pracoval jsem hlavně manuálně, dělal jsem plachty na auta. Střední školu s maturitou jsem si dodělal při zaměstnání. Neodešel jsem ale proto, že by mě práce nešla, nebo že bych nedokázal zabrat, ale začal jsem uvažovat trochu víc dopředu. A také, což neskřívám, hledat sociální a ekonomické zajištění. Prostě jsem už starší a začal jsem přemýšlet jinak než v těch šestnácti.

Na druhé straně to předcházející období nepovažuji pro sebe za ztrátu času, myslím, že to byla pro mě dobrá „škola života“, která mi umožnila získat řadu zkušeností. I ty můžu využít ve své současné profesi, při jednání s poškozenými, ale i pachateli. Rozhodně mám na řadu životních situací jiný náhled, než když bych seděl od klukovských let jenom pořad ve školní lavici.

Vidím, že studium základní odborné přípravy nebyla žádná procházka růžovým sadem, ale blížíme se k závěrečným zkouškám. Prozradte našim čtenářům, kolik jste měli učení a kolik volna na otázky a jak závěr studia na ZOP probíhal?

Iva: U zkoušky bylo šedesát otázek z teorie a každá otázka měla ještě dvě až tři podotázky. Praxe byla rozdělena na skupiny. Na dopravní a pořádkovou problematiku a poslední byla kriminalistika. Měli jsme dvacet otázek neboli předvést jednu z dvaceti modelových situací. Více nepříjemná pro mě osobně byla teoretická část, tam jsem si nebyla sto procentně jistá. Co se týkalo praktické části, tak tam jsem využila toho, že mám schopnost i řadu běžných situací řešit právě komunikací.

Když tak zpětně přemýšlím a vzpomínám, jak mi např. kamarádi říkali, že policejní školou přeci musí projít každý, chtěla bych je vidět, vůbec nebylo jednoduché. Prostě jsem zjistila, že musím zabrat a učit se a ráda bych studovala i dál.

Tonda: Já jsem zase pravý opak. Schůdnější pro mě byla teoretická zkouška. Prostě jsem se to musel naučit. Ale zvládl jsem nakonec obojí a jsem strašně rád, že jsem základní odbornou přípravou prošel právě v Praze. Ta je běžně mezi ostatními policejními školami považována za nejtěžší. Rád bych i já ve studiu pokračoval dál. Pomůže mi to v další práci, budu mít rozhodně lepší přehled. Ukončené vysokoškolské studium mi nakonec pomůže i v policejní kariéře.

Adéla: Já se přikláním ke kolegovi, také jsem se cítila jistější v teoretické části zkoušky. I když jsme moc času na učení neměli, vlastně žádné speciální volno nebylo, protože jsme měli delší dovolenou v létě a tak jsme se na závěrečné zkoušky museli učit při běžném zkouškovém období.

bí na konci ročníku. Musím se přiznat, že i já bych ráda pokračovala ve studiu na vysoké škole. Jsem ještě mladá a věřím si.

Všichni tři jste se nějakým způsobem podíleli na výrobě DVD s názvem Jak na korupci. Co pro vás natáčení znamenalo a jak jste se k tomu vlastně dostali?

Iva: Prostě si nás vybrali a já jsem ráda, že jsem si mohla zahrát. Baví mě to a musím se pochlubit, že jsem se už objevila v jednom díle seriálu Ulice. Natáčení filmu probíhalo po vyučování. Byla to pro mě další zajímavá zkušenost. Já jsem takový typ, že si ráda vyzkouším celkem všechno. Jsem např. v čestné jednotce Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy.

Díky tomu jsem se mohla zúčastnit řady slavnostních akcí, jak ve VPŠ tak i mimo školu. Zajímavá pro mě rozhodně byla výroční V. konference policejních historiků. Tyto konference pravidelně organizuje kpt. Bc. Radek Galaš z pražského krajského ředitelství pod záštitou ředitelky Muzea Policie PhDr. Marcely Machutové. Za čest si považuji svoji účast na předávání medailí ředitelem Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. Letos v únoru byl právě na této akci vyhodnocen Radek Galaš jako nejlepší policista roku 2010.

Tonda: Já jsem si v jednotlivých ukázkách DVD Jak na korupci sice nezahrál policistu, ale trochu labilního mladíka a i tak natáčení filmu беру jako vynikající zkušenost. Poprvé jsem se setkal se štábem filmařů a zjistil, jak vzniká film, jak vlastně probíhá a jak se točí jednotlivé scény. Vše pro mě totiž začalo sehráním pokusu o sebevraždu ve sprše vysokoškolské koleje, které prý vyznělo věrohodně.

Adéla: Já jsem si zahrála roli dcery „hlavního hrdiny“ celého příběhu, npor. Kováře, který je ve filmu konfrontován řadou korupčních situací. A ty hodně komplikují život. Můj „filmový otec“, jinak učitel policejní školy, se mi po natáčení svěřil, že si mne do filmu zpočátku vybral spíše pro vylepšení image. Ale už po prvním dnu natáčení jsem ho prý překvapila svým vynikajícím hereckým výkonem. Dokonce prý i trochu pozměnili scénář, aby mojí postavě dali v příběhu větší prostor. Cítit se alespoň na malou chvíli jako herečka bylo příjemné a jsem ráda, že jsem uspěla.

Trojice nadstrážmistřů se se mnou rozloučila větičkou. „Práci policisty bereme vážně, přesto i s humorem!“

Nstržm. Iva Krásná je zařazena na OHS Praha II. Postupně sbírá zkušenosti. Časem uvidí, co dál. Práce u policie jí zaujala a je připravena dále pracovat na svém vzdělávání i profesní kariéře.

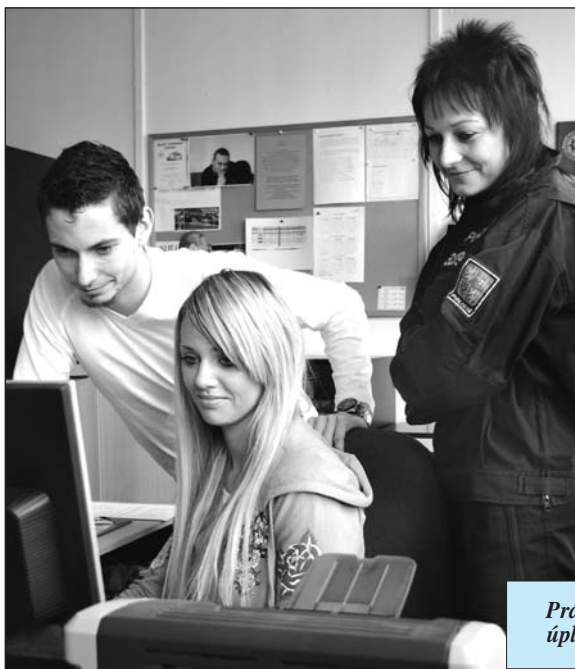
Nstržm. Antonín Černý pracuje na OOP Kladno-Kročehlavy. U základního útvaru je spokojený a věří, že tady ještě nějakou dobu zůstane. To proto, aby postupně získával další a další zkušenosti.

Nstržm. Adéla Taubenestová se vrátila po ukončení ZOP na OHS ORP Praha IV. Teď je ale vše jinak. Od března nastoupila na MOP Spořilov. Časem by policii ráda zastupovala z pozice tiskové mluvčí v Karlových Varech.

Ptala se Eva BROŽOVÁ
Foto autorka

Stržm. Iva Krásná si zavzpomínala na modelové situace

Práce na počítači je pro mladé policisty úplná „hračka“

ZLO PÁCHANÉ DĚTMI

Seminář Kriminalita dětí a mládeže se počátkem března konal v Senátu ČR. Bohatě obsazený jednací sál si vyslechl řadu příspěvků k aktuálnímu soudnictví, k dnešnímu legislativnímu rámci ve věcech mládeže, ale i k fungování příslušných výchovných ústavů.

O strategických bodech prevence zločinnosti dětí a mládeže referovala Mgr. Jitka Gjuríčová, ředitelka odboru prevence kriminality MV ČR. Vedle jiných vystoupil – s informacemi o Systému včasné intervence v teorii i praxi – Mgr. Ferdinand Raditsch, též z OPK.

Nejednoduché téma pro zúčastněné připravil a zprostředkoval senátní Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Prospěšnost podobných jednání je zřejmá. Pokoušet se působivými kroky předcházet kriminalitu, odvádět jedince od zločinnosti mezi dospělou populací má v mnoha případech málo nadějí. Zatímco včasné působení na nejmladší občany v sobě nese prokazatelnější naděje do budoucnosti.

Nehledě na podnětné motto jednoho z přednesených odborných sdělení: Úspěšná společnost se mění dříve, než musí!

/ki/

Foto Jaroslav KOPIC

OCENĚNÍ NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNÍCH PRACOVNÍKŮ MV

Ve Strahovském klášteře byli 24. února 2011 za své úsilí v loňském roce oceněni nelékařští zdravotní pracovníci ze Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra.

Akte vychází ze soutěže s názvem Sestra roku, kterou pořádá již tradičně Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Vzhledem ke specifickým resortního zdravotnictví se však zástupci Zdravotnického zařízení rozhodli uspořádat vlastní slavnost.

Jedná se o akt poděkování a zároveň první ročník soutěže pro všeobecné sestry, zubní techniky, záchranáře, fyzioterapeuty, asistenty ochrany a podpory veřejného zdraví, kteří se podílejí na práci ve Zdravotnickém zařízení Ministerstva vnitra. Do soutěže bylo nominováno 14 finalistů z oblastních zdravotnických zařízení a Polikliniky Ministerstva vnitra.

Události se zúčastnila Dagmar Havlová za Nadaci VIZE, ředitel Zdravotnického zaří-

VZDĚLÁVÁNÍM ZA POLICII BEZ KORUPCE

Začátkem února uspořádala Vyšší policejní škola MV v Praze instrukčně metodické zaměstnání (IMZ) „Jak na korupci“ pro vyučující policejních škol a instruktory ŠPS krajských ředitelství policie. Pozvání na IMZ obdrželi i další osoby spjaté s realizací a se zařazením protikorupční problematiky v policejním vzdělávání. Hlavním cílem dopoledního zaměstnání bylo seznámit účastníky se strukturou, obsahem a didaktickým využitím nově vytvořeného konstruktivisticky založeného výukového materiálu Jak na korupci. S tím do policejního vzdělávání vstupují kontextuálně rozvinuté problémové úlohy ve formě videoprogramu, provázané s metodickými a teoretickými po-

známkami a návrhy výukových aktivit v doprovodné příručce.

Prozatím nejnovější didaktická podpora protikorupčního vzdělávání příslušníků Policie ČR Jak na korupci byla podpořena v rámci grantu Ministerstva vnitra pro oblast prevence kriminality v roce 2010. DVD s titulem Jak na korupci a brožuru stejného názvu představil Mgr. Bc. Jiří Sůva z VPŠ MV v Praze. „Materiál se zaměřuje zejména na výuku identifikace charakteristik korupční situace a na konstrukci adekvátního postupu policisty v reakci na korupční výzvu v jejích mnohohybných podobách. S úspěšnou implementací didaktického materiálu Jak na korupci do policejního vzdělávání tak můžeme očekávat, že se

posílí kompetence a připravenost policistů a policistek pro adekvátní jednání v různých situacích korupční výzvy. To by se mělo odrazit mj. i v podobě profesionálního vyhodnocování protikorupčních indicií, v razantnějších postupech policistů vůči pokusům o podplácení, v podpoře pro oznamování nekalých praktik uvnitř organizace a v důsledku i v posílení důvěryhodnosti policie jako takové.“

Vzdělávací program Jak na korupci může být využit k posílení kompetencí a připravenosti policistů a policistek pro adekvátní jednání v různých situacích korupční výzvy a přispět tak k prevenci korupčního jednání v souvislosti s výkonem činnosti Policie ČR.

Eva BROŽOVÁ

Foto autorka

Výukový materiál, včetně DVD představil Mgr. Bc. Jiří Sůva

Pohled do sálu – vyučující policejních škol a ŠPS

zení Ministerstva vnitra MUDr. Miroslav Nosek a jeho zástupce MUDr. Ladislav Bechník, dále pak hlavní sestra paní Věra Kolaříková, ta provázela přítomné celým odpolednem a opat Michal Josef Pojezd-
ný.

Slavnostní odpoledne bylo zahájeno prohlídkou unikátní Strahovské knihovny a obrazárny. Poté vyhlásila v zinném refektáři Dagmar Havlová vítězku soutěže vrchní sestru Ludmilu Gregorovou a předala jí ocenění. Ostatní finalistky obdrželi pamětní listy a menší pozornosti.

Finalistky:

Ludmila Gregorová – vrchní sestra Oblastního zdravotnického zařízení

Hlavní sestra Věra Kolaříková a Dagmar Havlová

Č. Budějovice – vítězka

Ivana Baťová – všeobecná sestra Oblastního zdravotnického zařízení Ústí/ Labem

Milena Čadová – zubní technička Oblastního zdravotnického zařízení Praha

Bc. Jitka Fikarová – vrchní sestra Oblastního zdravotnického zařízení Brno

Dagmar Kabrhelová – asistentka ochrany a podpory veřejného zdraví Oblastního zdravotnického zařízení Praha

Miroslava Kocmanová – fyzioterapeutka Oblastního zdravotnického zařízení H. Králové

Marie Krausová – všeobecná sestra Oblastního zdravotnického zařízení Praha

Věra Maťašová – všeobecná sestra Oblastního zdravotnického zařízení Plzeň

Iva Obšilová – všeobecná sestra Oblastního zdravotnického zařízení Ostrava

Eva Radoušová – všeobecná sestra Polikliniky MV Praha

Alena Soukupová – zubní technička Oblastního zdravotnického zařízení Praha

Bc. Růžena Tichá – úseková sestra Oblastního zdravotnického zařízení Praha

Pavla Ullrichová – všeobecná sestra Oblastního zdravotnického zařízení Praha

DiS. Věra Veselá – všeobecná sestra Oblastní zdravotnické zařízení Č. Budějovice

Programem provázela hudební produkce a skupina Femme2Fatal.

Pavel NOVÁK
Foto MV ČR

Evropský parlament podporuje zrušení kanadských víz pro české občany

Evropský parlament vyjadřuje České republice solidaritu v souvislosti s nerovným postavením českých občanů, které vzniklo v důsledku jednostranného zavedení vízové povinnosti Kanadou.

Dne 14. července 2009 kanadská vláda zavedla pro občany České republiky vízovou povinnost. Zavedení víz pro české občany cestující do Kanady je prvním případem, kdy se některá ze třetích zemí, vůči které EU neuplatňuje vízovou povinnost, rozhodla zavést víza členské země EU.

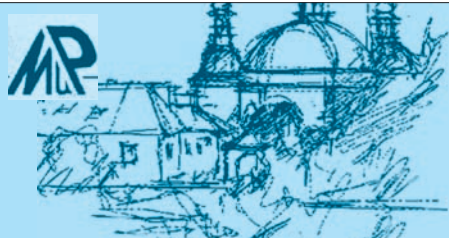
V rámci probíhajících jednání na evropské úrovni se kromě aktivit vlády ČR a zainteresovaných resortů (zejména MZV a MV) iniciativy chopili i někteří čeští poslanci Evropského parlamentu. Na podzim loňského roku byla poslanci Evropského parlamentu, konkrétně Zuzanou Roithovou, Alexanderem Alvarem, Stavrossem Lambrinidisem, Miroslavem Ouzkým a Manfredem Weberem představena písemná deklarace (tzv. *Písemné prohlášení obnovení vzájemnosti v oblasti vízového režimu – solidarita v souvislosti s nerovným postavením českých občanů, které vzniklo v důsledku jednostranného zavedení vízové povinnosti Kanadou*), která mj. vyzývá Komisi a členské státy, aby na Kanadu vyvíjely větší politický tlak, a přiměly ji tak stanovit co nejbližší termín zrušení vízového režimu pro české občany. Zároveň vyzývá Komisi, aby namísto bilaterálních ujednání stanovila nový mechanismus, který bude pro všechny členské státy zárukou plnohodnotného mechanismu vzájemnosti v oblasti víz a který současně zajistí, aby všechny členské země okamžitě obnovily vízovou povinnost pro občany země mimo EU, která tento mechanismus poruší.

„Iniciativu poslanců Evropského parlamentu velmi vítám. Získali jsme silného spojence a věřím, že i aktivita evropské komory popožene stažení kanadských víz.“ uvedl ministr vnitra Radek John.

Dne 17. února 2011 uplynula lhůta, kdy europoslanci měli možnost podepsat výše zmíněnou deklaraci. Díky tomu, že se do tohoto data podařilo získat přes tři sta podpisů, byla lhůta prodloužena do 10. března 2011.

V souladu s článkem 123 jednací řádu Evropského parlamentu se takováto písemná prohlášení ukládají spolu se jmény signatářů v rejstříku, který je veřejný a je k dispozici u vchodu do jednacího sálu v průběhu dílčích zasedání a v době mezi zasedáními na vhodném místě. Pokud prohlášení podepíše většina všech poslanců Parlamentu, oznámí předseda tato skutečnost Parlamentu a zveřejní jména signatářů v zápisu z jednání a prohlášení se zveřejní jako přijatý text.

Pavel NOVÁK
ředitel odboru tisku
a public relations

**MUZEUM POLICIE
ČESKÉ REPUBLIKY**

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcv.cz

**PROGRAM
duben 2011**

Středeční odpoledne pro děti
od 14.00 do 15.00 hod.

Vstupné na dětské pořady 5 Kč, není-li uvedeno jinak

- * 6. 4. **Babička dráždí psa** – kabaret Jany Kepkové... vstupné 25 Kč
- * 13. 4. **Co nevíš o zbraních**
- * 20. 4. **S policií na zahraniční misi**
- * 27. 4. **Den bezpečnosti silničního provozu**... vstup zdarma

Výstavy a jiné akce

- * do 30. 4. **Papírová romantika aneb Nenaplněné smysly**

Vystřihovánky jak je neznáme – unikátní grafické listy z přelomu 19. a 20. století

- * do 2. 4. **Papírová fantazie** – z tvorby Centra papírových modelů

- * do 3. 4. **Policie v zahraničních mírových operacích** – působení účastníků zahr. misí z řad P ČR

- * **Ochrana obyvatelstva** – expozice Hasičského záchranného sboru

- * **Ochrana osob a majetku** – stálá výstava

- * 27. 4. 10–16 hod. **Den bezpečnosti silničního provozu** – znalostní soutěže, cyklojízdy, první pomoc, motocyklový trenážer ad. (vstup zdarma)

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

- * 7. 4. **Pulp Fiction: Historky z podsvětí** – americký film (John Travolta, Uma Thurman, Bruce Willis ad.)

NA OBJEDNÁVKU: Dopravní výchova pro mateř. školy a 1–4. roč. zákl. škol

- * **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty stř. a uč. škol

- * **Dětské dopravní hřiště pro veřejnost** (v provozu od poloviny měsíce s ohledem na počasí)

čtvrtek 13.00–15.00 h., **sobota a neděle** 10.00–12.00 h. a 14.00–16.00 h.

Půjčujeme kola a koloběžky pro 1. stupeň ZŠ (10 Kč za 30 min.),

cyklisté jsou povinni používat na dopravním hřišti cyklistickou přilbu.

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –

<http://muzeumpolicie.cz>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

ALKOLASER PRO DOPRAVNÍ POLICII

Jedinečný přístroj se objeví v nejbližší době ve výbavě příslušníků ruského dopravního inspektorátu. Petrohradská společnost Laser Systems pracuje na vývoji přístroje „Alkolaser“, který umožňuje zjistit opilého řidiče na dálku. Možnost vytvoření podobného přístroje se objevila už před třemi lety. Přístroj může detekovat jedoucí auta, v nichž jsou alkoholické výpary určité koncentrace. „Alkolaser“ je přístroj podobný radaru. Základem jeho funkce je laserový paprsek, zaměřený na projíždějící auto. Už na vzdálenost několika desítek metrů je údajně možné zjistit, jestli jsou v interiéru auta

výpary po 100 ml vodky či 300 ml piva. Při zjištění alkoholu v autě budou osobní údaje podezřelého řidiče předány do nejbližší stanice dopravního inspektorátu, a tam bude auto zastaveno ke kontrole. Přístroj váží asi 10 kg.

Oficiální název alkolaseru zní Trafistar SR590 a ruská firma Laser Systems zatím policistům předvedla dva jeho typy. Stacionární a mobilní, který se podobá dalekohledu. Přístroj využívá

principu spektroskopie, kdy se světlo dopadající na specifický druh molekuly rozptýlí určitým způsobem. Zjednodušeně přístroj připomíná svým fungováním infrakameru, která barevně odlišuje různé teploty snímaných objektů. V tomto případě se rozdílně projeví alkoholové výpary v měřeném prostoru.

Člověk, který má v krvi obsah alkoholu větší než 0,1 promile, totiž za 30 minut nadýchá v autě s uzavřenými okny tolik výparů alkoholu, že jsou jich víc než 3 částice na milion, což je rozlišovací práh přístroje. Podle výrobce má přístroj zatím dosah 20 metrů a může zaměřit i automobily v rychlosti vyšší než 120 km/hod. K naměření alkoholu mu stačí, aby řidič vypil malé pivo nebo malou sklenku alkoholu a nezmýlí se ani v případě, že je ve vozidle jiný možný zdroj etanolu, třeba mycí prostředky.

MYŠI ODHALUJÍ VÝBUŠNINY

Bezpečnostní kontroly na letištích budou mít možná na starosti myši. Izraelští vědci sestrojili detektor, který je vzhledem podobný tělesnému skeneru. Uvnitř ale ukrývá tři komory a v každé z nich čenichá osm speciálně vytrénovaných myši. Na svých internetových stránkách o tom informuje magazín New Scientist.

Podle odborníků podávají tito hlodavci dokonce přesnější výsledky, než jakými se mohou pochlubit psi nebo rentgenové přístroje. Na rozdíl od psů, kteří jsou k vyhledávání výbušnin a narkotik rovněž připravováni, nepotřebují myši neustálou součinnost s cvičitelem, ani žádné motivační povzbuzování. Novinka by se mohla také zamlouvat odpůrcům tělesných skenerů, kterým se nelíbí, že tato zařízení testované osoby na monitorech doslova vysvlékou.

Prohlídka se podobá průchodu běžným detekčním zařízením. Cestující se pod rámem detektoru na okamžik zastaví, aby se vzduch, který místem proudí, dostal k myším. Jakmile zaznamenají stopu jedné z osmi klíčových výbušnin, jejichž pachu jsou vycvičeny se vyhnout, uchýlí se do postranní komory, což spustí poplach. Aby se vyloučily falešné alarmy, musí takto zareagovat nejméně dva hlodavci.

„Je to, jako když ucítí kočku a utečou. A ten útek my detekujeme,“ vysvětlil Eran Lumbroso, který za objevem stojí. Jeho

BEZDOMOVCI DOSTANOU ALKOHOL ZDARMA

Expert z kanadského Centra pro výzkum závislostí doporučují zavést program bezplatného výdeje alkoholu závislým bezdomovcům coby prevenci konzumace kolínské, čistících prostředků či ústní vody.

Neobvyklé doporučení je součástí návrhu zvýšit cenu alkoholu s cílem snížit počet zranění a onemocnění spojených s jeho konzumací.

Návrh expertů působících na Univerzitě Victoria byl zveřejněn ve studii, o níž referuje zpravodajský server The Canadian Press. Autoři studie v rámci průzkumu zmapovali cenovou hladinu alkoholu v provincii Britská Kolumbie. V přepočtu lze v tamních prodejnách pořídit jednotku alkoholu (plechovku piva, sklenici vína, sklenku kořalky) již za 58 kanadských centů.

„Obchody nabízejí spoustu laciného pití,“ uvedl šéf průzkumu Tim Stockwell. Zvýšení minimální ceny jednotky alkoholu na 1,50 kanadského dolaru by podle něho mělo významný dopad na počet lékařských ošetření, dopravních nehod i pohlavních onemocnění.

Podle Stockwella je dokázáno, že zvýší-li se cena alkoholu, sníží se počet negativních důsledků jeho konzumace. „Vím, že není příliš populární to říkat, ale je to v zájmu veřejného zdraví a bezpečnosti“.

Stockwell nicméně připustil, že kvůli zvýšení minimální ceny alkoholických nápojů by nejchudší konzumenti mohli přejít na levnější, avšak zdraví nebezpečnější výrobky na bázi alkoholu, např. kolínskou, nemrznoucí směsí, ústní vodu či různé čistící prostředky. Navrhuje proto zvýšení minimálních cen

doplnit zřízením programu bezplatného výdeje alkoholu závislým bezdomovcům.

V kanadské provincii Ontario obdobné programy údajně vykazují dobré výsledky. Alkoholikům bez přístřeší tam vždy po několika hodinách vydají malé množství alkoholu. Ti v konečném výsledku méně pijí, mají méně zdravotních potíží, méně se dostávají do konfliktu s policií a tráví méně času za mřížemi.

„Svým způsobem to šetří veřejné prostředky. Lidé samozřejmě pokládají za absurdní utrácet peníze daňových poplatníků za alkohol pro tyto osoby. Nicméně narkomanům závislým na heroinu se metadon podává, tak proč neposkytnout obdobný režim alkoholikům? Alkohol má na svědomí mnohem více úmrtí, mnohem více hospitalizací. Škatulkujeme si ho odděleně od ostatních drog a zapomínáme, jak vážný problém představuje.“

firma doufá, že se závěrečnými částmi výzkumného projektu jim pomůže větší společnost.

Zařízení prošlo v minulém roce testem. V jednom z obchodních domů v Tel Avivu cvičené myši správně odhalily z tisícovky nakupujících 22 lidí, kteří u sebe měli cvičné vzorky výbušnin. Vědci také pamatují na vhodné zvřecí podmínky k práci. „Pracovní směna“ myši trvá čtyři hodiny a s jejich odchodem „do důchodu“ se počítá po 18 měsících.

MOBILY OVLIVŇUJÍ LIDSKÝ MOZEK

Nová studie expertů z amerického ústavu National Institutes of Health potvrdila, že mobilní telefony mají vliv na činnost lidského mozku. Ten po padesáti minutách volání zvyšuje spotřebu cukru.

Jak uvádí zpráva zveřejněná v odborném časopise Journal of the American Medical Association, přestože účinky telefonování jsou zjevné, v klinické praxi nemají podle všeho žádný zásadní význam.

Nová studie se zabývala vlivem elektromagnetického pole vycházejícího z telefonní antény.

Odborníci přiložili k oběma uším dobrovolníků dva telefony, jeden zapnutý a jeden vypnutý, oba s vypnutým vyzváněním.

Poté pomocí elektromagnetické rezonance sledovali, k jakým změnám dochází ve spotřebě glukózy.

Ukázalo se, že ta se o sedm procent zvýšila v těch oblastech mozku, které byly nejbližší zapnutému telefonu.

Profesor Patrick Haggard z londýn-

ského institutu Institute of Cognitive Neuroscience říká: „Výzkum přinesl velmi zajímavé výsledky, které potvrzují, že signály z mo-

bilních telefonů mají přímý vliv na lidský mozek. To ale ještě neznamená, že by byly pro naše zdraví nebezpečné.“

Podle něho dochází k mnohem významnějším změnám zcela přirozeně, například při intenzivním přemýšlení.

Podle odborníků je teprve nutné zjistit, jak se zvýšená spotřeba cukru odráží na našem celkovém zdraví.

ÚNAVA ZA VOLANTEM SE VYROVNÁ ALKOHOLU

Řídit tři hodiny v noci bez přestávky je stejně nebezpečné, jako když si sedneme za volant opilí. Potvrzují to nové studie nizozemských vědců.

Podle expertů stačí dokonce i dvě hodiny stereotypního řízení ve tmě na dálnici, abychom se začali chovat stejně jako po několika skleničkách.

Přitom se odhaduje, že nejméně u jedné z pěti dopravních nehod je příčinou únava.

Odborníci z univerzity v nizozemském Utrechtu se proto rozhodli prozkoumat, jak se chování řidičů s únavou mění a srovnat ho se známými účinky alkoholu.

Výsledky zveřejněné v odborném časopise Journal of Sleep Research ukázaly, že už po dvou hodinách dělají řidiči stejné chyby jako při 0,5 promile alkoholu v krvi, tři hodiny za volantem bez pauzy jsou srovnatelné s 0,8 promile.

„Ospalost za volantem je skutečně nebezpečná a je jednou z hlavních příčin nehod. Nikdo by v noci neměl řídit déle než dvě hodiny bez přestávky,“ uvádí se ve zprávě nizozemských badatelů.

Vědci doporučují, aby řidiči, jakmile začnou pociťovat únavu, odstavili auto, vypili kávu nebo jiný nápoj s kofeinem a případně si dopřáli krátký spánek.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet**

PŘÍRUČKY PRO POLICEJNÍ CYKLISTY

Policejní složky Velké Británie mají velký problém s tím nejjednodušším dopravním prostředkem – jízdním kolem. Proto vznikla řada příruček, které je učí, jak na něm jezdit.

Příručka z Londýna začíná doporučenou stravou; energetické tyčinky jsou prý sice ideální, ale pro policisty s malými platy příliš drahé. Proto manuál doporučuje raději jiné, na cukry bohaté, potraviny – například cereálie a ovoce.

Větší pozornost manuál věnuje oblečení, zejména spodnímu prádlu. Jasně varuje před prádlem, které nemá vypolstrované sedací části, prý to může zcela zničit zážitek s jízdy. Nedoporučuje se mít po kapsách ostřejší předměty jako například klíče. Mohou policisty při pádu nebo seskoku z kola vážně poranit. Manuál z West Midlands radí, že v létě by oblečení nemělo mít jasné barvy připomínající květiny. Jinak se totiž stanou cílem rojů hmyzu...

Například příručka z Essexu doporučuje, aby policisté na kolech nepronásledovali podezřelé, pokud nemohou jet po cyklostezce. Ale i tehdy si nejprve essexský policista musí v hlavě vytvořit dotazník, ve kterém si vyhodnotí riziko, které mu při pronásledování hrozí. Není to úplně snadný úkol – riziko se vyhodnocuje podle devíti faktorů, například podle

počasí, dostatku světla a také podle počtu hmyzu, který poletuje ve vzduchu... Kritici tvrdí, že není v lidských silách se tímto manuálem řídit.

Policisté z Gwentu zase mají zakázáno usednout na kolo bez helmy – ochrannou pomůcku hlavy musí mít dokonce i v civilu, když na kole nenápadně sledují podezřelého. V Británii nejsou cyklistické helmy povinné a nosí je jen málokdo; když tedy někdo v Gwentu uvidí cyklistu s helmou, je to téměř vždy policista.

Velmi nepraktický manuál vymysleli také v Lothianu. Tamní policisté se mají na bicyklech dorozumívat pomocí signálů rukama – asi jako námořníci. Příručka doporučuje, aby každý signál udržovali tři sekundy – některé znaky se však tvoří oběma rukama...

Ve West Midlands zase u policie zřejmě slouží méně inteligentní muži a ženy. Jak jinak si vysvětlit, že v tamní cyklistické příručce je velkými písmeny uvedeno doporučení, že by si policista při jízdě z kopce neměl pomáhat brzdit nohama... Tentýž manuál popisuje v sedmi bodech, jak se správně sesedá z jízdního kola. Mezi body je například i tento: „Než z kola sesednete, zastavte ho použitím brzd.“

Rakouská VEGA

V rámci rakouské struktury policejních zvláštních jednotek, která prošla v roce 2002 reorganizací, nefiguruje jen proslulá celostátní protiteroristická jednotka Einsatzkommando Cobra, ale i zásahová jednotka vídeňského policejního ředitelství WEGA (Wiener Einsatzgruppe Alarmabteilung). Do července 2002 ve státě vedle tehdejšího Gendarmerieeinsatzkommando Cobra existovaly v jednotlivých spolkových zemích vlastní zásahové jednotky. Celkem se jednalo o osm skupin zvláštního nasazení SEG (Sondereinsatzgruppe) a čtrnáct mobilních zásahových komand MEK. Po reorganizaci zůstala vedle „nové Cobry“ (EKO COBRA) pouze jediná další zvláštní policejní jednotka – WEGA, neboli pohotovostní oddíl vídeňského policejního ředitelství (Landespolizeikommando Wien).

Jeho historie se prý začala odvíjet už v roce 1928 jako vyústění událostí při červencových nepokojích v roce 1927 (Černá středa). Tehdy se ukázala potřeba pohotovostní jednotky. Tak vznikl při vídeňské bezpečnostní policii tzv. poplachový oddíl – Alarmabteilung. Fakticky se jednalo o vojensky organizovanou jednotku tvořenou bývalými vojáky, vyzbrojenou a vycvičenou ke zvládnutí hromadných pouličních nepokojů. Po druhé světové válce, v roce 1955, se z něj stala nová moderní pohotovostní jednotka, opět s pořádkovými úkoly. V roce 1959 byl na této bázi opět vytvořen „poplachový“ oddíl sestávající ze dvou jednotek zvaných Einsatzkommando (EKOS).

V sedmdesátých letech v souvislosti s růstem teroristického ohrožení, mj. při židovských transportech z Ruska přes rakouské území do Izraele, vznikly moderní protiteroristické jednotky GEK Cobra, Einsatzabteilung Kranich (protiteroristická ochrana vídeňského letiště Schwechat) a WEGA; ta na základech poplachového oddílu. K dalším změnám došlo v roce 2001, kdy byla WEGA rozdělena na dvě samostatné skupiny, a to policejní zásahové komando PEK WEGA a Mobilní zásahové komando MEK WEGA. V této době disponovalo PEK 282 policisty, zatímco MEK 136 policisty. V odpolední a noční službě hlídalo ve

městě vždy šest dvojčlenných jednotek MEK, zatímco přes den dvě MEK.

Hlavní výcvikové zařízení a velitelství se nacházelo a stále se nachází v Rossauerských kasárnách. Při reorganizaci v roce 2004 došlo ke snížení početního stavu WEGA na 220 policistů, většinou bývalých příslušníků skupiny MEK. Tato WEGA disponuje šesti zásahovými rotami, operačním střediskem a pořádkovou jednotkou spolupracující s dalšími pořádkovými jednotkami policie. Struktura a způsob služby jsou velmi podobné americkým oddílům typu SWAT, když dva muži se svým speciálně vybaveným vozidlem slouží klasickou hlídkovou službu. Tím je dosažena vysoká mobilita této jednotky v případě zásahu.

Od roku 1999 se podíleli příslušníci WEGA na těchto nejzávažnějších operacích:

1999 – při pokusu o zatčení dvou teroristů RAF Horsta Ludwiga Meyera a Andrey Klumpe ve Vídni byl v přestřelce zastřelen Horst Meyer a Andrea Klump zatčen,

2006 – podíl na dopadení posádky BMW, která se snažila uniknout silniční kontrole; prchající vůz byl zastaven výstřely ze zbraní příslušníků WEGA,

2007 – zadržení ozbrojeného pachatele loupeží,

2008 – dopaden psychicky narušený muž po nebezpečné honičce po střechách vídeňských domů,

2008 – podíl na bezpečnostní ochraně Mistrovství světa ve fotbale 2008 v Klagenfurtu,

2009 – zadržení ozbrojených narušitelů náboženské svatyně Paláce Sikhů ve Vídni,

2009 – záchrana sebevraha ze střechy centrálního vídeňského chrámu Svatého Štěpána.

2010 – zadržení psychicky narušeného muže ozbrojeného mačetou, kterou ohrožoval spolubydlící v jednom z vídeňských činžáků,

2010 – záchrana života ženy, která se chtěla utopit v Dunaji,

2010 – zásah proti ozbrojenému Indovi, který demonstroval proti porušování lidských práv a svo-

bod v kolejišti metra linky č. 4; po jedenapůlhodinovém neúspěšném vyjednávání byl muž zneškodněn taserem.

Milan KOVÁŘ
Foto archiv

Čtyřnozí pyrotechnici

Největším nebezpečím pro koaliční síly, bojující v současné době v Afghánistánu proti Al-Kajdá, Tálibánu a dalším povstaleckým skupinám, jsou nástražné výbušné systémy (NVS), nazývané anglicky EOD. Teroristé bojující proti spojencům je pořád líčí na vojenské a zásobovací konvoje. Jednou z nejúčinnějších zbraní proti těmto smrticím nástrahám jsou teď nově i speciálně vycvičení psi, v pyrotechnické hantýrce „bombočuchové“.

Využívání psů vycvičených na vyhledávání nástražených výbušnin je pro českou armádu v Lógaru novinka. „Náplní naší práce je zejména kontrola všech vozidel přijíždějících na základnu s materiálem pro náš kontingent. Kromě toho spolupracujeme s našimi pyrotechniky z týmu EOD, který se zabývá likvidací nástrah,“ říká psovod těchto psích „ženistů“ rotný Jaroslav Kougl ze 4. brigády rychlého nasazení.

Z hlediska početních stavů na základně se sice jedná jen o „pidijednotku“ tvořenou dvěma psovody a dvěma psy, o její důležitosti však svědčí podle Kougla fakt, že si je během krátké doby už několikrát vyžádali Američané jako pomoc jejich pyrotechnikům, kteří v terénu vyhledávají smrtící pasti Afghánců. Čeští bombočuchové totiž dokážou v terénu rozeznat i sebemenší pachy skoro třiceti typů výbušnin, např. našeho semtexu, americké C 4, černého prachu, ledku nebo perunitu. Podle Kougla se v takových případech vyšle nejdříve na místo robot, aby obhlédl a nafilmoval situaci, a pak teprve tam naši vojáci pošlou psa. Člověk jde až jako poslední, poté co pes buďto nic nenajde, nebo zjistí nějakou výbušninu.

„Detekce výbušnin moderními elektronickými přístroji nemusí být vždy zcela přesná, v některých případech může dokonce i zcela zklamat. Naši psi ale dokážou vyhledat přesné umístění výbušnin. V takovém případě je pes cvičen nic nedělat, nesmí ani štěkat, aby případně neodpálil nálož jištěnou akustickým spínačem. Prostě si jen u nálože sedne a sedí,“ vysvětlil zásady jejich taktického nasazení Kougl.

O skvělé reputaci našich válečných psů svědčí i fakt, že Američané si další tyto chlupaté specialisty koupili od nás. Na základně v Lógaru slouží kromě našich čtyřnohých pyrotechniků i další dva psi, feny německého ovčáka Larry a Lady. S prvně jmenovaným psem, který slouží v řadách americké Vojenské policie (MP), musí jeho pán, svobodník Pegg chtít nechtít mluvit česky. „Fena totiž získala svůj základní výcvik na základně Grabštejn v Libereckém kraji, která spadá pod Veterinární základnu v Chotyni,“ říká kapitánka Lada Kovářová z jednotky Cimic.

Zdejší vražedné pouštní podnebí se ovšem samozřejmě negativně podepisuje nejen na lidech, ale ještě víc na psech. Ty trápí

nejen vysoká prašnost, ale zejména extrémní teploty, které i ve výškách kolem 2000 metrů, ve kterých se nachází dno lógarského údolí, dosahují ve stínu vysoko přes 40 stupňů.

„Musím proto dávat psovi během práce časté přestávky na odpočinek, zhruba po 15 minutách. Jinak by prostě odpadl. I tak nevydrží v těchto podmínkách pracovat víc než několik hodin. Povstalci navíc často používají namísto profesionálních náloží podomácku vyrobené systémy, ve kterých je koncentrace výbušných látek rozdílná,“ tvrdí Kougl, mistr Evropy v soutěži kynologických družstev.

K dispozici má se svým kolegou čtyřletého labradora Rexe, kterému tady ale naši neřeknou jinak než Blondák, a o rok mladšího německého ovčáka Baka. Jejich cena je podle psovodů těžko vyčíslitelná. „Pro armádu mají sice cenu jen jako materiál, ale v civilním sektoru bych ho dokázal prodat myslím tak za 350 000 korun,“ říká o svém chlupatém kamarádovi Kougl. Taková je podle něj cena speciálního výcviku, kterým pes musel projít, než se dostal až sem, do podhůří Hindukúše, i následného operačního tréninku na místě. V případě raketového útoku na základnu proto také vždy běží ke psům do kotců a berou si je s sebou do krytu.

Zajímavý okamžik nastává podle našich psovodů vždy, když zasahují při kontrole vozidel na některém z četných check pointů, střežících bezpečnost na silnicích a cestách zdejší provincie. Pes je totiž pro muslimy nečisté zvíře, něco jako prase. Například Američanům se v arabštině někdy říká – v překladu – Synové psů, což je zde bráno jako jedna z největších potup a urážek. Podle Kougla si už ale místní na přítomnost psů ve své těsné blízkosti zvykli, respektive ji, doprovázenou zbraněmi vojáků, berou jako nutné zlo. „To v Kosovu to třeba bylo horší. Tam někteří fanatičtí Albánci odmítali vlézt zpět do svého auta kvůli tomu, že mu to tam očuchal pes,“ dodal psovod.

Kromě své hlavní služby, tedy ve vyhledávání výbušnin v autech, se naši psovodi i se svými psy připravují také na zcela novou práci – naučit se vyhledávat výbušniny ukryté pod povrchem země jako nástražné výbušné systémy. Tato činnost, tzv. road clearing, spočívá v prohledávání a čištění provinčních silnic a cest. Samotných Američanů je na tuto vysoce nebezpečnou práci stále málo, a tak požádali o pomoc Čechy.

Petr BLAHUŠ
Foto autor

Mladý muž sáhl pro jistotu před venkovským rodinným domkem na tlačítko zvonku. A v patře se otevřelo okno. S tím nepočítal. Co chcete? ozval se nevýrazný hlas nějaké ženy. Mladík váhal dvě tři vteřinky. Jdu si pro smlouvu na motorku, včera jsem si to tady domlouval. Bohužel jsem nesehnal prachy!

Paní, asi podobně zaskočená, rovněž chvíli váhala. Počkejte u dveří, sejdu holt dolů...

BRUTÁLNÍ IMPROVIZACE

Dvacetiletý Andrej Babura, řečený Añas (všechna použitá osobní jména neodpovídají skutečnosti – pozn. red.), sice vyučený, ale nezaměstnaný a nemajetný člověk, se živil příležitostnými, svého druhu zvláštními, akcemi. Stálou práci nehledal, balancoval na hranici zákona a několikrát už stačil sklouznout na nesprávnou stranu. Za drobnější přešlapy a prohřešky, za nějaký úvěrový podvod měl na kontě několik trestů, zatím vždy jen s podmínkou.

V roce 2007, v čase předjaří, listoval internetem a na stránkách inzerátů ho zaujala nabídka k prodeji motorky Kawasaki. Zachovalý, jízdy schopný stroj, s obsahem 600 kubíků, je možné za pár desítek tisíc okamžitě získat. Ostatně zn. prodejní nabídky – spěchá! – a zveřejněné číslo mobilního telefonu vypovídaly o situaci zcela jasně.

Añas ucítil příležitost ke kšeftu, dle vlastních představ o bezpracném zajištění prostředků na pár dní klidného života. Vytočil majitelův mobil. Představil se jako Kamil Jedlička. Vylíčil, jak by si rád, co nejdříve, pořídil slušný motocykl, do nového se mu nijak zvláště nechce, i když by na něj peníze v pohodě měl. Nabízená japonská mašinka mu okamžitě učarovala, chtěl by si na ni sáhnout.

U pana Václava Křemence řeč mladého muže od první chvíle navodila pocit důvěry v osobu zájímající se o jeho motorku – i vidinu naděje na rychlou dohodu. To se dá zařídit, řekl. Vysvětlil, že bydlí na venkově, že ovšem může motoristu naložit v lázeňském městě do auta a k seznámení s atraktivním dopravním prostředkem ho odpoledne po vlastní práci převést.

Tak se vzápětí také stalo.

Babura alias Jedlička jevil nad motocyklem bouřlivé nadšení a hned si chtěl udělat zkušební projížďku. A podle prvního plánu s ní okamžitě zmizet za obzor! Venkovský majitel, spokojený s bezproblémovou shodou na ceně prodáváného zboží, nebyl zase žádný balík z nazdárkova, takže s praktickým přezkoušením stroje souhlasil, ale usadil se za mladého jezdce. Že Añas nemá v tu chvíli použitelný řidičák nezjišťoval.

Po vydařené malé okružní jízdě si oba účastníci jednání odsouhlasili – ten mladší s prvními výraznými improvizacemi – bezodkladnou zamýšlené transakce. Mládenec telefonoval – jako – otcí, získal svolení nakládat svobodně s bankovním účtem. Obchodní partneři poté odjeli do dvacet kilometrů vzdáleného centra světoznámých lázní. Tam s Andrejem Baburou nejprve odmítl spolupracovat bankomat, protože holobradý obchodník nakráčel v doprovodu prodávajícího muže přímo do bankovního úřadu.

U přepážky požádal o výběr hotovosti a když úředník ve vši slušnosti žádal číslo účtu spolu s občanským průkazem, chytil se nešťastník za hlavu. Ježíš, já nechal

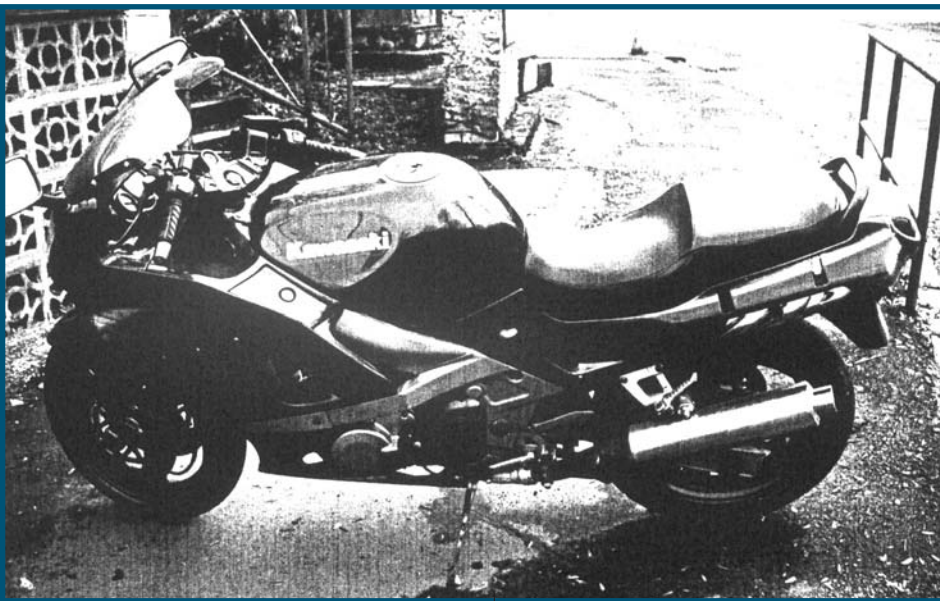
všechny papíry u vás v kuchyni, obrátil se s – líčeným – úděsem v očích na pana Křemence. Podruhé se jelo proti proudu řeky, vzhůru lesem do romantického prostředí za městem.

U Křemencových doma skutečně polehával zapomenutý mladíkův báglik. Necháme to v klidu na zítra, řekli si chlapi. Prodávající slíbil vyhotovit strohou síce, ale důslednou kupní smlouvu, všechna osobní data Jedličky byla samozřejmě falešná, motocyklový fanda rukou dáním stvrdil, že přinese odklepnutou sumu peněz.

Dobračisko, pan domácí, ještě podruhé sehrál privátního taxikáře a hodil Jedličku-Añase k luxusnímu hotelu Pupp, kde měl – podle nesmyslné legendy – mladý muž toho večera přespat u jakéhosi kamaráda.

Na druhý den, v pátek – v ne příliš šťastný den, jak se mělo ukázat – se Babura nechal přítelíčkem ze svérázné čtvrti dopravit k domku Křemencových už dopoledne. Že je vlastník Kawasaki v práci, to byla tutovka. Ostatní byly vytoužené předpoklady, k nimž měl ovšem profesionál

z kvalitních biografií poučený nachystánu celkem rozsáhlou zajišťovací výbavu. Pro sichra a na každý pád!

Především, tedy předem, požil na kuráž i k celkovému uvolnění pro specifickou práci pár odlivek kvalitní vodky.

Pak pro jistotu stlačil domovní zvonek. A v okně se bohužel objevila nějaká ženská. Nezbyvalo, než rozjet improvizované, náhradní, ale jinak stoprocentně podle přesvědčení strůjce účinné, studeným mozem hodně promyšlené jednání.

Sešla jsem opatrně se schodů a otevřela hlavní dveře, bude později vyšetřovatelům, manželovi, lékařům líčit těžce nemocná manželka Václava Křemence paní Marie.

A tam stál ten mladý se zakukleným obličejem, na rukách rukavice. Hned na mě vlítnul pěstěma, upadla jsem, ještě mi přidal několik dalších ran. Nezmožila jsem se pořádně na žádnou obranu, ani kloudně vykřiknout jsem nedokázala. Pak se mu v levačce objevila kudla, kterou mi přiložil ke krku. Myslela jsem, že v tu chvíli umřu.

Že prej, když nebudu vyvádět, chrčil na mě, tak se mi nic nestane. A omotal mi ruce i nohy nějakou kobercovkou, slyšela jsem

zvuky trhané lepicí pásky. Nevyšlo ze mě slovo.

Křičel, kde máte prachy, kde je tvůj mobil! Vlastně jsem přestala reagovat, byla jsem úplně mimo sebe. Vím, že začal lítat po domě, převracel věci, z věšáčku si vzal klíče od dílny, kde měl manžel motorku, i klíčky od té mašiny.

Takže páčidlo lupič použít nemusel. Mobilní telefon – ke klidu a časovému náskoku kolem vyklizení místa činu – rovněž našel, že je starý nefunkční, si nevšiml, automaticky se vybavil náhodně objevenou motoristickou helmou. Vytlačil z přístřešku příčinu všeho v jeho režii zlého a nekalého, osedlal japonský stroj a poodjel z dědiny. Z malého kanystříku dolil benzín, chtěl si být jist, že nenastane problém s nedostatkem paliva. Potud mu ošklivý čin vycházel.

Jenomže paní Křemencová se poměrně rychle, alespoň trochu, otřepala z obrovského šoku, zvedla se z podlahy, doskákala k šuplíku, kde měla svůj telefon, a vymáčkla manžela.

Na zprávu o přepadení, o loupeži zareagoval pan Křemenec naprosto učebnicově. Několika slovy se pokusil ženu zklidnit, stručně a podstatně alarmoval, instru-

oval policii. Sám hupnul do firemního auta a letěl pomáhat ženě, řítit se do napadeného domova.

V první osadě za městem, nedaleko pod přehradou, jak je občas svět malý, mu na křižovatce v protisměru přijížděla jeho vlastní motorka.

Udělal tudíž svévolnému a násilnickému řidiči myšku. Závodník za kradenými řídítky se polekal, škusnul rychlým jednostopým vozidlem, položil ho na vozovku, vyvážel se – a utekl po svých.

V ten okamžik vzal úspěšně nohy na ramena.

Otřesenou, teď nejen vážnou nemocí vysílenou ženu ošetřila záchranka. Bylo zřejmé, že utrpená hrůza ji bude pronásledovat, budit ze spaní dlouhé následující měsíce.

Policie rozjela pátrací opatření, spustila urychlené, vícestranné šetření souvislostí s děsivě uskutečněným trestním jednáním, nastartovala trpělivé pronásledování zmiňovaného zločince.

Na popisu pachatele se manželé Křemencovi sjednotili, bankovní dům poskytl téměř dokonalý obrázek mistra Jedličky v doprovodu jednoho postiženého to vůbec nemělo chybu, první absolutní trefa.

Mobilní operátor, po soudním souhlasu, dodal ke všemu vymyšlenému kolem Jedličkovy identity – pouze jeho telefonní číslo měl Václav Křemenec právě – jméno skutečného Andreje Babury. Další zásah do černého. A okruh nejbližších, mnohdy pochybných přátel, známých a často spolupracovníků – s jejich telefonními kontakty – byl též k použití!

Přestože v následujících dnech kriminalisté i obvodní policie s fotografií nazdárka mezi lázeňskou galérií a na vyhlášených krizových postech neuspěli, přes nejčastěji používaná Aňasova mobilní čísla dorazili k rozhodující informaci: mladý pan Babura odcestoval na druhý konec republiky, kdesi v Jeseníkách našel na nějakém statku práci ošetřovatele koní a slibuje, že se někdy brzo – až si vydělá něco málo dobrých háků – do spřízněné komunity v milém prostředí mezinárodních lázní vrátí.

Vyšetřovatelské kolegyně z nejbližší územně příslušné severomoravské kriminálky a s odborníky ze zásahovky darebáka bez jakýchkoliv cavyků zabásli. A varšví detektivní komisaři si ho hned převezli k sobě.

Nejprve se – naivně – snažil vymlouvat, že o žádné motorce, natož drsném ublížení na zdraví, nic neví, že je hodný a slušný chlapec, co má jenom smůlu na nedostatek pracovních příležitostí. Když mu ale došlo, která bije, co všechno mají policisté v ruce, pustil barvu se vším všudy.

A zdůrazňoval, jak moc měl po činu hrozný výčitky svědomí. A kdyby jej policie nezadržela, šel by se určitě udat z vlastní vůle...

Soud mu přiklepl čtyři a půl roku natvrdo!

Jaroslav KOPIC
Foto archiv P ČR

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Zlaté záchrannářské kříže za rok 2010 budou předány na slavnostní audienci u prezidenta republiky Václava Klause 14. dubna 2011 na Pražském hradě.

nominovány do následujících kategorií:

1. Záchranářský čin laiků
2. Záchranářský čin profesionálů-jednotlivců
3. Záchranářský čin profesionálního týmu
4. Nejkurioznější záchranářský čin
5. Humanitní čin mimo území ČR
6. Cena za výjimečný přínos pro záchrannářství

Do redakce časopisu RESCUE report, který je vyhlášovatelem soutěže, dorazilo do uzávěrky 15. února 76 nominací. Po vyloučení duplicitních přihlášek posuzovali hodnotitelé v prvním kole 72 nominací. Výsledky prestižní soutěže „O nejlepší záchranářský čin roku 2010“ budou oficiálně známy 14. dubna 2011, kdy budou vítězům všech kategorií předána ocenění na audienci u prezidenta.

Záchranářské činy za rok 2010 byly

Záštitu nad letošním ročníkem převzali prezident republiky Václav Klaus, ministr vnitra Mgr. Radek John, ministr zdravotnictví doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost Ing. Jaroslav Salivar, generální ředitel HZS ČR genmjr. Ing. Miroslav Štěpán, policejní prezident plk. Mgr. Petr Lessy a primátor hl. m. Prahy doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.

Vyhlašovatelem projektu je časopis RESCUE report a hlavními mediálními

partnery jsou TV Nova a Český Rozhlas 1 – Radiožurnál. Mediálními partnery jsou pořad 112–v ohrožení života, Hasičská televize, Zdravotnické noviny, časopis Sestra, časopis 112, časopis Policista, časopis Psi kusy, Hasičské noviny, tn.cz, katastrofy.com a policista.cz.

Nominovat na cenu Zlatý záchrannářský kříž může kdokoli, popisy činů nejsou redigovány ani upravovány, aby byla zachována autentičnost a hodnotitelé – členové Integrovaného záchranného systému – měli ve dvoukolovém hodnocení možnost objektivně posuzovat navržené záchranářské činy.

Posláním Zlatého záchrannářského kříže je ocenit výjimečné, profesionálně zvládnuté zásahy hasičů, zdravotníků, vojáků, policistů a jiných složek integrovaného záchranného systému; dobrovolníků i profesionálů, neziskových organizací působících v oblasti záchrannářství, stejně jako obětavé činy první pomoci laiků – dětí i dospělých a podpořit význam záchranářské profese i stavovskou čest záchranářů všech oborů.

Projekt je časopisem RESCUE report vyhlášován od roku 1999 v České republice, od roku 2007 se Zlatý záchrannářský kříž uděluje také na Slovensku. V roce 2000 laureáty Zlatého záchrannářského kříže poprvé přivítal prezident České republiky na Pražském hradě, kde jim za jejich činy osobně poděkoval. V roce 2008 byly Zlaté záchrannářské kříže poprvé předány přímo z rukou prezidenta republiky Václava Klause.

Tip na četbu

JONATHAN FRANKLIN

Drama chilských horníků. Ostře sledovaná novinka měla světovou premiéru koncem února. Každý prodaný výtisk v ČR vydělává na nadaci policistů a hasičů

Příběh pozoruhodného lidského vítězství – přežití 33 mužů zasypaných na 14 týdnů v dole. Muži uvězněni 700 m pod povrchem se spojili dohromady a vytvořili ojedinělé společenství.

V souboru charakterů dokonalejším než v jakékoli fikci použili muži svých přirozených talentů, aby přežili proti všem předpokladům. Kniha v podobě jakési kroniky zaznamenává osud, který vedl tyto jedince k vytvoření nejizolovanější společné existence, jakou lidstvo pamatuje – 14 týdnů pod zemí v blátivém, vlhkém prostředí, kde teplota nikdy neklesá pod 30 stupňů.

V napínavých a bolestivých detailech zkoumá kniha osudnou hru, která vedla těchto 33 mužů k práci v mědném dole, kde se pravidelně stávala důlní neštěstí s oběťmi na životech. Byla napsána ve spolupráci s týmem záchranářů i rodinami horníků. Střídá detailní pohledy na jejich předchozí život a dialogy s pozoruhodným dramatem uvězněných horníků. Je to časová a zároveň i nadčasová výpověď o lidské vytrvalosti, tvrdosti a přežití.

Autor: Tuto výpověď napsal známý americký novinář Jonathan Franklin, který strávil celé týdny na místě důlního dramatu. Předtím žil 15 let v Chile a jako jediný novinář dostal průkaz záchranářského týmu. Byl doslova u všeho. Psal o tom do *The Guardian*, *The Observer*, *The Washington Post* a *The Sydney Morning Herald*. Jeho strhující články četli lidé po celém světě.

Cca 240 stran, vázáno, mapky a plánky, 16 stran unikátní barevné přílohy, MC cca 279 Kč, EAN 978-80-7252-322-1, na pultech od konce března.

Info: www.prah.cz

40

Našli jsme pro vás na internetu

V průběhu letošního dubna si připomínáme dvě významná výročí, která mají vztah k bývalému Sovětskému svazu. 12. dubna uplynulo 50 let od prvního letu člověka do vesmíru. Sedmadvaceti-letý nadporučík Jurij Alexejevič Gagarin tehdy uskutečnil v kosmické lodi *Vostok 1* jediný oblet zeměkoule a po 108 minutách přistál (již jako major) v kazašské stepi. John Glenn, první americký astronaut, se dostal na oběžnou dráhu kolem Země teprve v únoru 1962. Podrobnosti o prvním i dalších kosmonautech a astronautech

na našich i zahraničních webových stránkách si snadno „vygúglujete“ – po zadání hesla „Gagarin“ vám vyhledávač nabídne bezmála 12 milionů adres! Není tedy pochyb, že se jednalo o vpravdě historickou událost, která stojí za připomenutí i po půl století. Nebudeme se nyní zabývat „obyčejnými“ kosmonautickými stránkami, ale poohlédneme se mezi méně běžnými zdroji informací. Nejprve virtuálně nahlédneme do „Vědeckovýzkumného střediska přípravy kosmonautů J. A. Gagarina“, které se nachází v Hvězdném městečku v Moskevské oblasti. Jeho webová stránka www.gctc.ru má nejen ruskou, ale i anglickou verzi. Dozvíte se zde základní údaje z Gagarinova životopisu, docela podrobné informace o technických parametrech nosné rakety, kosmické lodi *Vostok 1* i o průběhu historického letu. Další oddíly jsou věnovány mezinárodní kosmické stanici ISS, metodám výcviku kosmonautů i vybavení výcvikového střediska (trenažéry, centrifugy, létající laboratoř apod.).

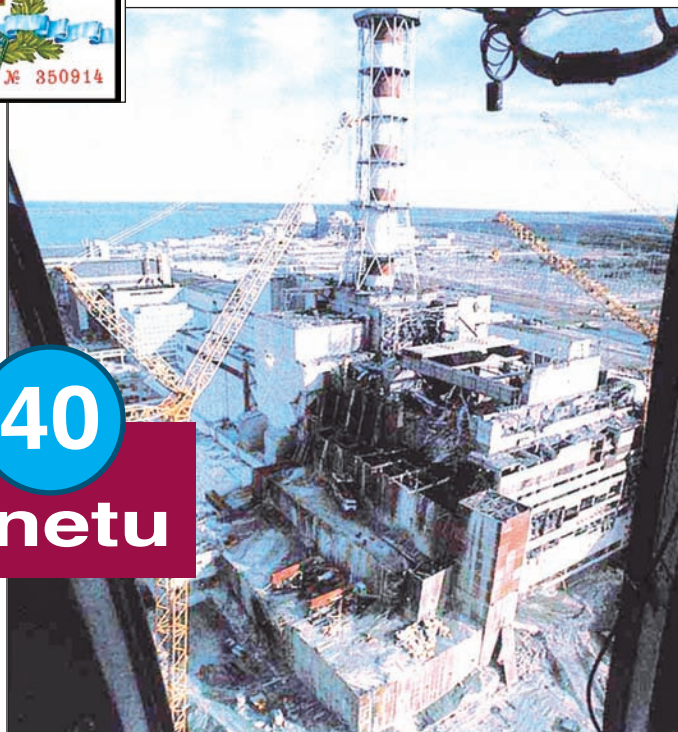
Čtyři desítky fotografií z Gagarinova osobního života i z kosmonautického výcviku najdete na stránce all-photo.ru/gagarin/. Přejdete-li na úvodní stránku, můžete procházet spoustou dalších fotogalerií s ruskými tématy, uspořádanými podle abecedy (přesněji řečeno – podle abozky). Gagarinův let inspiroval také tvůrce poštovních známek, nejvíce pochopitelně v tehdejší Sovětské svazu. Filatelisty jistě potěší stránka www.stamprussia.com s katalogem, obsahujícím sovětské známky, vydané v letech 1918–1991. Vlohou položky TOPICAL se otevře seznam uspořádaný podle kategorií a v něm stačí zvolit *Gagarin Yury*.

První umělá družice Sputnik i první kosmonaut odstartovali z kazašského kosmodromu Bajkonur. Kdybyste se chtěli podívat do míst, která jsou spjata s historií kosmonautiky – není nic snadnějšího. Cestovní kancelář „Country of Tourism“ pořádá pro zájemce čtyřdenní letecké zájezdy Moskva – Bajkonur – Moskva (ceny od 2800 EUR, objednávky na adrese info@bestrussiantour.com).

Další výročí se týká tragédie, která se odehrála v sobotu 26. dubna 1986, tedy před 25 lety. Po půlnoci kijeveského času se operátoři 4. reaktorového bloku černobylské jaderné elektrárny dopustili celé série fatálních chyb a způsobili dosud nejhorší jadernou havárii v historii. Podrobnosti o příčinách, průběhu i následcích havárie najdete například na Wikipedii. Tematické je pochopitelně věnována i spousta specializovaných webových stránek. Pro laického zájemce

může být poučná například fotogalerie: (www.tiblu.com/img/chernobyl2007/), obsahující desítky fotografií, pořízených v roce 2007 v okolí černobylské elektrárny a v nedalekém „městě duchů“ Pripjat'. V současné době se totiž radiální situace v okolí elektrárny natolik stabilizovala, že se už do tamní oblasti pořádají z Kijeva turistické zájezdy a exkurze! Stačí vybrat si vhodný termín a zaregistrovat se na ukrajinské stránce www.chernobylzone.com.ua. A samozřejmě zájezd zaplatit, nejlépe prostřednictvím kreditních karet Visa nebo Mastercard.

Národní centrum bezpečnějšího internetu je společ-

nost, která podporuje osvětovou činnost, zaměřenou na propagaci bezpečného a zodpovědného chování uživatelů internetu. Její projekt „Bezpečně online“ se obrací především k dětem a mladým lidem, kteří jsou ohroženi zneužitím soukromých informací, které o sobě v internetovém on-line prostředí „prozradí“. Současně se v této souvislosti obrací i na rodiče a učitele s nabídkou základní metodické pomoci. Webová stránka projektu má adresu www.bezpecne-online.cz a má velmi pestrý obsah, jak je – vzhledem k cílové skupině – nezbytné. Proto je součástí materiálů i dlouhodobá vědomostní soutěž s internetovou tematikou pro žáky vyššího stupně základních škol, která je dotovaná atraktivními a hodnotnými cenami. I když je stránka určena především teenagerům, mnoho z publikovaných pokynů a rad uplatní i dospělí uživatelé, tedy i naši čtenáři.

Hlavní sekce **Surfuj bezpečně** se skládá ze sedmi kapitol, jejichž název výstižně charakterizuje obsah:

Komunikace se světem – pravidla a doporučení pro bezpečné užívání e-mailu, sociálních sítí a dalších online technologií.

Hry a vše kolem – dlouhodobý pobyt ve virtuálním prostředí moderních počítačových her v sobě skrývá i mnohá nebezpečí.

Informace na netu – vyhledávání informací je snadné a rychlé, ale jsou tyto informace vždy spolehlivé?

Nákupy na netu – jsou rovněž snadné, ale musíme si dát pozor, abychom nebyli podvedeni.

Interbanking – z domova můžeme ovládat finanční operace na svém bankovním účtu, ale hrozí přitom možnost různých podvodů.

Sosání a sdílení dat – o stahování obrázků, hudby, filmů, programů a dalších souborů zejména z hlediska bezpečnosti.

Technický štít počítače – jak vytvořit spolehlivé heslo a jak se bránit proti počítačovým virům.

Sekce **Pro učitele a rodiče** nabízí uvedené tématy rozvíjí a zpřesňuje. Dále na stránce najdete nabídku brožur a letáků, online kvízy a drobná videa – to všechno s tematikou bezpečného užívání internetových aplikací.

Jaroslav KUSALA

TŘI KAPKY KRVE

Navečer pro něho do pražského bytu přijeli dva chlapi z rokycanské kriminálky. Ať se oblékne a jede s nimi. Cestou přes Holoubkov míjeli jejich stavení, toužil aspoň na chvíli zastavit. Prý to nejde. Zanedlouho absolvoval několikahodinový výslech, během kterého pochopil, že mu někdo zabil manželku a že policie podezírá z vraždy právě jeho.

„S obcí Holoubkov se můžete seznámit zhruba dvěma způsoby,“ napsal jsem v květnu 1993, tedy ještě před zprovozněním dálnice E5. „Buď jenom projedete silně frekventovanou silnicí na Plzeň. Nebo naopak vystoupíte a trochu se projdete. Pokud zvolíte druhou možnost, možná už za chvíli vám začne být něco nápadného:

Sibiřský pes husky... V Holoubkově se s ním potkáte na každém kroku. Zdejší omladina se této ušlechtilé rase věnuje náruživě a s vervou. Místní chovná stanice *DĚTI SEVERU*, která patřila paní Andryškové, si už stačila vydobýt zahraniční renomé.“

HLAVNÍ PODEZŘELÝ

53letou Zdenou Andryškovou našli ve středu 19. května 1993 mrtvou, s elektrickou přírodním šňůrou třikrát obtočenou a utáženou kolem krku. Pro Antonína Andryška (nar. 1926) se od onoho dne začalo odvíjet kruté a především dlouhé drama. Třebaže nikdy nebyl obviněn nebo dán do vazby, cítil, že muži zákona kolem něho neúprosně krouží a čekají, kdy se dopustí nějaké chyby.

„Kolikrát u mně byli, ale nikdy si ode mě nevzali ani kafe. Nemuseli ani nic říkat, tohle mi stačilo – v jejich očích jsem byl prostě pořád podezřelý.“ O nic lepší to nebylo ani mezi holoubkovskými sousedy. „Nakydala se na mě spousta špíny. Všechno ale za mými zády, se mnou pořádně nikdo nepromluvil. A pokud jsem vstoupil do nějakého obchodu, cítil jsem údiv: *Tak tebe ještě nezavřeli?* Někdy jsem zaslechl i nadávky, sice polohlasem, ale natolik hlasitě, aby se nedaly přeslechnout... Radši jsem pak jezdil nakupovat na kole jinam.“

S Antonínem Andryškem jsem se setkal poprvé v květnu 1993, několik dní po smrti jeho ženy. Před domem mu parkovala poli-

Antonín Andryšek si po smrti manželky vytrpěl své...

cejní auta. Náš rozhovor byl krátký a příkrý, podobal se spíš monologu: „Nebudu se s žádným novinářem bavit! Jenom lžete! To je jedno, že zrovna vy jste o mně ještě nic nenapsal... Napsali jiní. Že se budeme s manželkou rozvádět! Taková lež!“

ZPĚT Z CIZINY

Skutečnost byla taková, že Zdena Andryšková požádala v roce 1991 o rozvod. A paní Balušková, její matka, žijící rovněž v Holoubkově, se netajila přesvědčením, že její zeť je vrah: „Dcera se rozvést chtěla! On s tím nesouhlasil. Vyhrožoval, že ji zabije.“ V obci jsem našel též pár lidí, kteří vyprávěli o manželských inzultacích v domě Andryškových: „Byl jako estébák služebně v Koreji. Umí zabíjäcké chvaty!“

Jako zaměstnanec ministerstva zahraničí objel Antonín Andryšek půl světa, mimo jiné byl na Novém Zélandu, v Austrálii. Také v už zmiňované Koreji. A co zabíjäcké chvaty? „Nesmysl! Vždyť jsem nevoják... Na špiónování byli jiní.“

V zahraničí s ním samozřejmě bydlela i rodina – manželka, syn, dcera. Když děti vyrostly, zpět do socialistického Československa se jim už nechtělo. Zůstaly v cizině. Připočteme-li k tomu předchozí emigraci švagrové na Západ, sotva se podíváme, že v roce 1985 byl pan Andryšek předčasně penzionován. („Jen ho moc nelitujte, to byl pěkný parchant,“ řekl mi mladý muž, který se nchtěl představit, zato o sobě tvrdil, že je

pracovníkem ministerstva zahraničí.)

Ruch a lesk ambasad vystřídal až příliš poklidná nuda, kterou se manželé Andryškoví snažili čelit rekonstrukcí domu v Holoubkově, zakoupeného už před řadou let. Přestavba probíhala velkoryse a lecko-ho z místních mohla popudit. Existovaly i jiné náznaky bohatství *přivandrovalců* z Prahy: video, kamera a další, v tuzemsku tehdy skoro nedostupná elektrotechnika.

Zdena Andryšková založila v Holoubkově chov psů husky a nazvala ho *DĚTI SEVERU*. Na posledních snímcích svého života je zachycena vždy jen se psy – ať už na závodech nebo v chovatelských kotech.

Zvříátka se pro ni stala středobodem všeho. „Děti a vnoučata měla daleko, tak se doslova zamilovala do pejsků,“ doznával jsem se od dcery Aleny. „Starala se i o ty zaběhlé a ztracené. A trochu zapomínala na tátu.“ V kdysi spokojeném manželství to začalo skřípat. „Ano, byla řeč o rozvodu,“ přitakává Antonín Andryšek. „Ale všechno jsme spolu probrali a udobřili se. Chtěli jsme začít nový život. Jenomže do toho přišla Zdenina smrt. Když jsem tvrdil, že Zdenu pořád miluju a že na ni vzpomínám jen v tom nejlepším, bral to každý jako výmluvu nebo cynický pokus o alibi.“

SCÉNA PO VRAŽDĚ

„Nakrmili jsme psy, ale poznali jsme, že jsou neklidní,“ řekl mi týden po vraždě Miloslav Lukašík, jeden z mládenců, kteří přicházeli do Andryškovíc domu pomáhat s chovem. „Uši měli stažené dozadu, knučeli, něco museli tušit... Dům zůstal už druhý den zamčený, paní Andryšková nikde, to bylo neobvyklé. Tak jsem vlezl pootevřeným oknem dovnitř a zakrátko ji uviděl, jak leží na zemi, obličejem vzhůru.“

Řada poznatků svědčila pro verzi, že zločin spáchal někdo z okruhu rodiny nebo přítel: Pachatel nemusel vniknout do domu násilím – bezpochyby mu otevřela paní Zdena. Dokonce svého vraha pohostila kávou. Překážkou v činu nebyla ani fena, pobývající uvnitř domu s nedávno narozeným štěňat. Vražedný nástroj si pachatel

nepřinesl sebou, během rvačky dokázal utrhnout část přívodní šňůry od videa a hodit ji zezadu oběti kolem krku.

Z domu ovšem zmizel kufřík s videokamerou. Navíc poloha a stav šatstva nevylučovaly sexuální motiv. „Během výslechu mě snad desetkrát upozorňovali, že pojeďu na prosekturu manželku identifikovat,“ vzpomíná Antonín Andryšek. „Nevím, proč to pořád tak zdůrazňovali, jestli to měla být součást psychického nátlaku... Nakonec mě tam skutečně odvezli. To už však byl prvotní výsledek u konce. Navíc jsem se od vyšetřovatele Pešla – to byl snad jediný člověk, který se vůči mně choval slušně – dozvě-

spíš ještě zkoplikovala. Někteří lidé z týmu, pracujícího na vraždě, se netajili s názorem, že je to další pachatelova finta. Že byl Andryšek v minulé době profesionálně připraven a vyškolen na řešení obdobné zátěže, prostě že je schopný detektor lži obelhat!“

NIKOHO NEZAJÍMAL?

Jen několik kilometrů od Holoubkova najdeme obec Mýto. Mezi její obyvatele patřil též Pavel Šťavík (nar. 1966). Spolu se svou manželkou vychovával tři děti, navíc měl výživovací povinnost na nezletilou dceru ze svého prvního manželství. V průběhu roku 1993 doslova propadl hracím

cích se pátráním po vrahovi Zdeny Andryškové. Vždyť Šťavík byl se ženou v kontaktu – nejenže jí dlužil už zmínovanou částku, ale pravidelně se setkávali na závodech nebo v Holoubkově. Navíc byl Šťavík nositelem krevné skupinové vlastnosti „B“, což policie věděla z jeho legitimace dobrovolného dárce krve!

Potvrzuje to jen jedno – policie upřela až tvrdší pozornost na manžela oběti a další možní podezřelí ji nezajímali. Teprve na jaře 1995 prošel vzorek Šťavíkova DNA znaleckým zkoumáním... Výsledek? „Molekulárně genetickým vyšetřením izolací deoxyribonukleové kyseliny bylo zjištěno, že krev na košili oběti a krev odebraná Pavlu Šťavíkovi ve všech šesti testovaných polymorfismech shodu vykazuje v přibližném poměru 1:50 000“, napsal ve svém znaleckém posudku expert. Vyhodnocení tří skvrn krve – dvou nad levou náprsní kapsou košile a jedné pod límcem na zádech – konečně pohnulo dlouho neobjasněným případem!

KRUTÝ DLUŽNÍK

Obvinění z vraždy Zdeny Andryškové bylo vyšetřovatelem sděleno Pavlu Šťavíkovi v červnu 1995. V přítomnosti své obhájkyne se k činu doznal: Inkriminovaného dne fingoval před svou manželkou ranní odjezd vlakem do zaměstnání. Vystoupil však v Holoubkově a asi v 6.45 hodin zazvonil u domu Andryškových.

„Otevřela mi paní. Pozvala mě dál, asi myslela, že jdu zaplatit dluh za Glamour Girl. Nabídla mi kávu. V domě byla fena se štěňaty, byl jsem trochu neopatrný a tak mě kousla do ukazováku na levé ruce. Ránu jsem si ošetřil v koupelně...“

Paní Andryšková zavedla řeč na dluh. Řekl jsem, že peníze nemám. Začali jsme se hádat, pak došlo ke rvačce. Upadli jsme na podlahu, rdousil jsem ji oběma rukama... Na chvíli se ubránila, dostal jsem strach, že vyběhne z domu ven a začne křičet o pomoc. Škubnutím jsem proto utrhnul kus šňůry od videa, hodil ji paní Andryškové zezadu kolem krku a zkrřížil ruce. Táhl jsem za kabel do té doby, než se poškozená přestala bránit a zůstala ležet bez hnutí.“

Po činu sebral Šťavík kufr s videokamerou a pokusil se ji prodat v zastavárně na plzeňském Hlavním nádraží. Neuspěl – kamera patřila k staršímu typu Betamovie a nebyl o ni zájem. Kamera byla později veřejně vydražena a policii se podařilo zjistit jejího nového majitele.... V průběhu soudního přelíčení změnil Šťavík výpověď, ale přes důkaz v podobě DNA „nejel vlak“. V únoru 1997 vyslechl Šťavík pravomocný trest za vraždu – 11,5 roku.

„Šťavík? Mluvil jsem s ním krátce na závodech, nedlouho po manželčině smrti. Děsí mě jeho krutost – dostal od Zdeny krásného pejska, nikdy mu neudělala nic zlého, a přesto ji tak chladnokrevně zavraždil!“ uzavírá svým komentářem zajímavý případ František Andryšek, vdovec – a kdysi hlavní podezřelý.

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Zdena a Antonín Andryškoví v dobách zahraničních pobytů – časů „slávy“, recepce...

automatům a jak už to bývá, nevětežil, ale naopak drtivě prohrával.

Šťavíkova finanční situace představovala jeden obrovský debakl: Nenosal domů peníze a manželce tvrdil, že jeho zaměstnavatel nemá prozatím na mzdy. Nesplácel ani novomanželskou půjčku a mohl znepokojeným ručitelům

poskytnout jen několik nepřesvědčivých větiček slibů. Dlužil i doplatek 1 500 korun Zdeně Andryškové za fenu Glamour Girl.

K dovršení všeho vnikl v neděli 23. května 1993 do domku manželčiny tety a ukradl zde vkladní knížku. Následující den z ní vyzvedl 30 000 korun – aby je zanedlouho prohrál na automatech. Na krádež se pochopitelně brzy přišlo.

Půda v Mýtě a okolí se stala pro Šťavíka doslova horkou, a tak v letních měsících utekl od rodiny i od svých hříchů. Pobýval na jižní Moravě, také v Praze, policii se ho podařilo dopadnout teprve v únoru 1994. Krátce na to byl pak Pavel Šťavík odsouzen k deseti měsícům odnětí svobody s odkladem na dva roky, s povinností uhradit škodu.

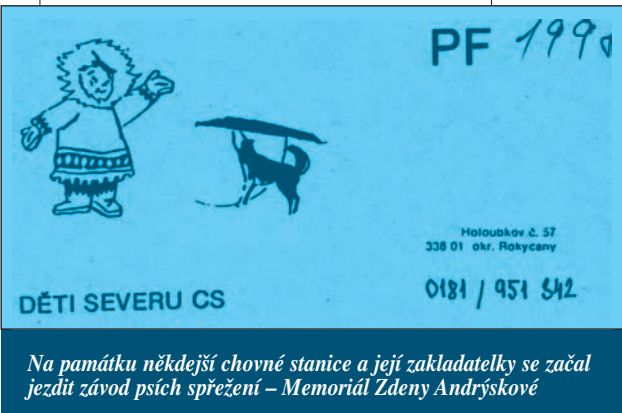
Je vskutku s podivem, že takový člověk vyklouzl pozornosti operativců, zabývají-

děl, že na košili mé ženy se našly stopy krve, která nemůže být moje.“

Na košili s růžovými a černými kostkami, kterou měla v době činu Zdena Andryšková na sobě, zjistili kriminalisté tři kapky krve skupinové vlastnosti „B“. Sama oběť měla „O“. Nalezené vzorky neodpovídaly krvi manžela oběti, jejích rodičů ani dalším sedmi lidem, pravidelně přicházejícím do domu Andryškových.

Do ztracena skončilo i prověřování manželova alibi. V době činu, určené širokým hodinovým rozmezím, pobýval v Praze, několikrát telefonoval z pražského telefonního čísla... Na druhou stranu neleží Holoubkov od hlavního města tak daleko!

„Pan Andryšek se sám rozhodl, že se dobrovolně podrobí detektoru lži,“ vzpomíná kriminalista, důvěrně obeznámený s celým případem. „Tím se však situace

„Lano, Lano, já Loutna! Slyším tě, máš něco?“

– „Ozval se alarm na poště, zkontroluj to a hned dej vědět!“

Sjížděli jsme ze Záhoří, odkud je královské město jako na dlani, a směřovali se služebním vozem ke kontrole zahrádkářské kolonie – s představou, že cestou bude šance na obrázek městského panoramatického profilu někde z „podhradí“. Jenomže do toho vstoupila radio centra.

Hlídková kontrola rajonu může mít pěkné plány, třeba i kvůli novinářskému focení, ale skutečnost často z minuty na minutu všechno změní. Oktávka s výsostně barevným provedením Policie ČR nabrala na obrátkách. Se světelným majákem a na chvilku několikrát spuštěnou zvukovou „houkačkou“ jsme proletěli přes pár křižovatek, kruhových objezdů, vyšvihli se na historický ostroh a směrem na legendární městské centrum zabrzdlili u poštovního úřadu.

Klienty v přízemním vestibulu vyrušil či trochu zneklidnil až nečekaný příjezd strážců zákona. „V patře stěhujeme nějaký nábytek a špeditérské firmě se podařilo aktivovat náš bezpečnostní systém,“ vysvětlovala pracovnice poštovního úřadu. Planý poplach. Muž u centralizovaného pultu ochrany objektů to nemohl vědět. Ostatně vždycky je lepší – už třeba jenom z pohledu prevence možné kriminality – někam dojet, byť by vlastně – na štěstí – nebylo co řešit.

A pořád se něco děje. A dělo.

Jedna z památkářských pokladnic v doličku země českomoravské

Žatec, královské a svého dávného času (někdy v 16. století) druhé největší město v našich historických končinách, představuje spolu s přilehlým okolím s trochou nadsázky něco jako italskou Florencii v obklopení Toskánskem, o nichž se říká, že mají – dokonce z celosvětového hlediska – nejhustší koncentraci kulturních památek na jednoho obyvatele a jeden metr čtvereční. V domácích poměrech má Žatec ko obdobnou pozici, takže se

i tady musela v devadesátých letech minulého století prohnat tehdejší vlna (chtělo by se skoro vyslovit označení povodeň) kriminality proti kulturnímu národnímu dědictví. To bývalo jaksi v majetku nás všech a najednou – na prahu vytužené svobody – se mnohé ocitlo jakoby bez konkrétních vlastníků.

Z kostelů a dalších zajímavých „veřejných“ budov mizel – snad jako za rabování během na hony vzdálené třicetileté války –

vzácný inventář. A například v Libočanech „expert“ na obzvláště „fajnové“ zboží ukradl velevzácnost českého písemnictví – Kroniku českou (dokončena 1539) „zapisovatele“, katolického kněze Václava Hájka z Libočan. Dokonce se přitom na policejní hlídku, která zbojníky vyrušila, střídalo jako u pověstného Verdunu. Následné detektivní pátrání,

...A DOMA JETADY PIVO

Pro Žatec je asi nejtypičtější spojení s pivem, působí zde Chmelařský institut s. r. o. a těsně vedle ústředního náměstí lze najít funkční ukázkou chmelnice (koncem února ovšem pod sněhovým zákrovem)

několikadenní „honička“ se zlotřilci, tenkrát – na rozdíl od přemnoha jiných srovnatelných lupičských kauz po celé republice – úspěšně drahocenný tisk do držení státu vrátila.

Taky se tu čas od času odehraje vražda, víceméně pokaždé objasněná, víceméně vždy mezi nějak blízkými, domácími lidmi. Snad až na ten případ – „pomníček“ – před třiceti lety, který se stal v sousedství mladíka, který v roce 1988 nastoupil k policii a roku 2011 bude šéfem žateckého obvodu P ČR.

I leteckou katastrofu na malém místním letišti měli. To když havarovalo sportovní letadlo se dvěma piloty, kteří nezvládli nějaký prvek, akrobatický vrut či co, a po dopadu na letištní trávník uhořeli. Jiné

Obvodní oddělení P ČR v Žatci „úřaduje“ ve dvou číslech popisných, v objektu, který kdysi patřil významnější chmelařské rodině, a veškeré jeho dění má v současnosti „na pově“ npor. Bc. Zdeněk Korf

osobní neštěstí potrefilo pachatele svévolné demontáže výtahového tělesa v průmyslovém areálu, který skončil „produktivní“ existenci. Ve snaze vytrhnout z konstrukce ozubené bronzové „kolečko“ pro zisk ve sběrných surovinách nedomysleli nenechavci souvislosti. Uřízli hlavní výtahový ocelový tah, načež na ně spadla „vyrovnávací, stabilizační“ betonová zátěž zdviže a nalisovala je do minimálního prostoru pod výtahovým „dora- zem“...

Sečteno podtrženo, v krajině sídel a žárovišť legendárních Lučanů, v kulisách letnic malířských palet, s dějinami věrného města husitů bojujícího po boku

Staré „pivovarské jádro“ města novodobě mj. doplnily vyhlídková věž a orloj (po pražském a olomouckém zřejmě teprve třetí v ČR)

Tady, v Libočanech, zažil prap. Milan Bukovský (aktuálně vedle zkušeného obvodního policisty i místostarosta v nedalekém Novém Sedle) před dvaceti lety – jako policista na začátku kariéry – ostrou přestřelku se zloději vzácné kroniky autora Václava Hájka

Žatec jako město, ale i s přilehlým prostorem v širším sousedství, nabízí velké „soustředění“ architektonických, kulturně uměleckých památek (barokní doba např. v něm zaujímá výraznou pozici)

Tábora až do bitvy u Lipan, pod ozvěnami tajemných a mocných hradů a na trempských končinách Českého středohoří bývala v nedávno minulých desetiletích pěkně zajímavá policejní služba.

A současnost taky není nudná.

K předcházení i řešení zločinnosti půltucet tabulek navíc by slušel

Někdejší okres Louny, kam Žatecko spadá, se policejně v posledních letech trochu přerozděloval a dnešní územní odbor Policie ČR má nadále centrum trochu „excentricky“ situované – což prodlužuje některé „akční“ dojezdy. Rovněž Obvodní oddělení P ČR v Žatci vykazuje v některých místech rajonu vlastní „řidší“ výskyt nebo někdy i ne optimální dojezdový čas u čerstvé kriminální kauzy.

Vedle samotného města (zhruba 19 tisíc obyvatel) „spravují“ policisté 56 přilehlých obcí (15 s obecními úřady) a celé jejich území má jedním směrem (od SZ k JV) na 40 km, druhým dobře 25 km (dříve měli plochu obvodu asi o čtvrtinu menší). Na všech úkoly vyplývající ze služebních povinností jsou tu přitom tři služební oktávky, jedna civilní úřednice a jedenáct mužů v uniformách, včetně velícího trojlístku.

Zločinnost v historicky atraktivním prostředí nevybočuje z běžných průměrů mnoha obdobných míst. Je různorodá a pestrá zároven, převažují majetková provinění, nárazově třeba vloupáčky do osobních aut. Předpokládá se i dost latentní (utajené) kriminality, tedy trestních případů, které veřejnost neoznamuje, a na jejichž odkrývání (bez podaných oznámení) nejsou v policejních stávajících stavech potřebné rezervy.

Drogová scéna patří v žateckém prostředí spíš k těm drobnějším, čas od času ovšem také víc „zazlobí“ – a hned ovlivní ostatní kriminalitu přímo ve městě i po jeho okolí (zmíněná vloupání do motorových vozidel, krádeže autorádií pro „rychlé“ peníze na fetišácký prožitek...). Příkladem vloni v březnu „vyskočila“ významná série vybíraných aut. Tehdy ještě mohli obvodáci spolu s vyšetřovateli z kriminálky využívat koordinování vlastních opatření s aktivitami Cizinecké policie, s jejich terénní technikou.

Díky pojízdné termovizi, vidění do tmy, chytili pachatele přímo při činu. Skupinka lidí ve věku od 18 do 30 let se nastěhovala do Žatce, s jednou výraznější vůdčí osobností na sebe nabalovala další pomocníčky, „subdodavatele“ a promyšleně operovala na „hluchých“ místech. Vybírala si odlehle kouty, samozřejmě mimo dosah městského kamerového systému, tipovala si předem vozidla, vyložené soukromá i firemní.

Dostal je kolega v civilu, který z civilně provedeného služebního auta termovizně – chcete-li v přímém přenosu – zastihl loupežníky při pokusu jak drsně, vandalsky (což byl jejich běžný „rukopis“ dobytelského postupu – rozbíjeli okna, hrubě páčili dveře) otvírali šroubovákem vstup do nákladního

prostoru opravárenského vozu, v němž hodlali „privatizovat“ sady cenného nářadí.

Úspěch jak Brno. Zpětně začaly „padat“ do té chvíle i neznámé další případy, další spolupviníci.

Vedle majetkové trestné činnosti je na obvodě časté domácí násilí, leckde se objevuje stalking (obtěžování až pronásledování občana jiným jednotlivcem nebo i skupinkou lidí), v rámci komunit méně přizpůsobivých vůči zákonům normám sousedského spoluzítí se leckde objevuje větší výskyt přestupků, méně závažných protiprávních činů, drobnějších krádeží, a hned zase větších podvodů, nesplácení úvěrů, nedodržování různých smluvních podmínek.

Jsmo ve městě šištiček zlatohořského chmele, v jednom z prazdrojů slávy českého piva – promítá se jeho zdejší konzumace prokazatelněji do rejstříku zdejší kriminality? Nijak abnormálně. Vedoucí policejního obvodu sloužil v první polovině devadesátých let v Mostě a v konkrétním srovnání nevidí zvláštní rozdíly. Na severu bylo hodně nového, „naplaveninového“ obyvatelstva, tady vlastně převládají starousedlíci, ale v součtu výtržností, malých zlodějnic potě, co v lidech po pár pulitrech padnou zábrany, jsou si lokality – opět stejně jako mnohde jinde – víceméně rovny.

A nejspíš pasují do obecněji platného „krimiportrétu“ našich krásných měst.

Obvodní oddělení P ČR Žatec vede tři roky místní rodák, tudíž i patričně zanícený patriot, fanda na čest a slávu městského celku, npor. Bc. Zdeněk Korf (22 let služební praxe). V jeho třicetihlavém týmu jsou dva padesátníci, víc než 15 let služby má za sebou sedmero lidí, po řadě odchodů od policie tady vlastně převažují mladší, ještě ne úplně vyzrálí, byť jistou naději nabízející kolegové. Velkou „vyhlídkou“, vkladem do

úspěšné budoucnosti jsou oba zástupci šéfa: npor. Mgr. Tomáš Paulus (pro trestní řízení) i npor. Bc. Josef Beneš (dokončuje studium práva, ostatně celkem 6 partáků zrovna „dělá“ VŠ!, a místošefuje na poli přestupků, pořádku, hlídkové služby).

Oba přišli z rušného Chomutova, tam dnešní třicátníci vyrostli, na obvodě si vyzkoušeli všechno běžné i výjimečné. Mají tím pádem solidní zkušenosti, disponují správnou představou o fungování policie, jsou v nich nesporné city pro spravedlnost, pro odpovědné hlídání zákonů mezi lidmi.

Na druhou stranu obvod i ztratí jeden „příspěvek“ do týmové kvality – profesně zdatný dozorcí, sympatický, v žateckých vodách vyzrálý prap. Bc. Luboš Martinovský vyhrál výběrovou soutěž o funkci zástupce vedoucího oddělení v Jesenici. Přejde tam ke konci letošního roku...

Nenahraditelná pomoc z městských zdrojů a nedávny únos dítěte, žatecká varianta

Někde starostové větších obcí nabízejí svým obvodákům ze Žatce celoroční cimru

Zatímco jeden z „pilířů“, v tomto okamžiku dozorcí, prap. Bc. Luboš Martinovský posílí koncem roku jako zástupce vedoucího policejní obvod v Jesenici...

...prap. David Fizer (vedle jiných zájmů sbírá nadšeně policejní nášivky) by mohl patřit k „vycházejícím hvězdám“ žateckého oddělení P ČR – na snímku řídí hlídkový vůz pod památkově chráněnou stodolou (bohužel neuchráněnou) v obci Sedčice

a neomezeně černé kávy k tomu, jenom aby měli na návisi stálý policejní „dozor“. Při současném rozsahu spravovaného území není v silách policie podobným představám komunálních politiků vyhovět. Územáře na oddělení policisté samosebou mají, je jich ale potřeba každou chvíli někde jinde. Četníci se musejí navzájem věčně – a ve všem – zastupovat. Přednost zákonitě – a aktuálně – v mikroregionu dostává vždy místo, kde je právě nahlášená nějaká kriminalita. Byť by obvod vedle toho chtěl předcházení zločinnosti „rozehrávat“ co nejraději – i hodně zhusta.

V samotném sídelním městě by se základní policejní činnosti a občanem očekávané nezbytnosti nedaly plnit bez velevýznamné spolupráce s městskou policií. Ta žatecká má naštěstí útvar obdobné síly jako P ČR. Třicítka strážníků tak zvládá hlídat pořádek, řešit mnohé přestupky spoluobčanů. Současný ředitel, bývalý policejní kolega, má pochopení pro zásadní úkoly policie, orientuje se v její problematice, přijímá její informace, stejně jako naopak vlastní zprávy z městského „zákulisí“ poskytuje pravidelně, často spolu se svými lidmi, k plnění policejní práce.

Měšťáci se dovedou pohybovat mezi kriminálně závadovými osobami, zvládají dopravní ruch, berou na sebe rozhodující „krajíc chleba“ při zajišťování tak velkých společensko-kulturních a zábavných podni-

ků, mezi něž v popředí patří věhlasem hranice okresu přesahující žatecká Dočesná – hold chmelové sklizni, všemožná oslava pivního moku!

Policie ČR se pak může více soustředit na dotažení některých kauz do „vítězných“ konců. A občas se zadaří vyřešit i hodně obtížné, protože náhodami na straně pachatelů ovlivňované, série vloupání. Na přelomu loňského a letošního roku, tak spadla klec nad kaskadérem, který chodil do domů, do bytů, řádl v provozovnách, improvizovaně lezl do obchodů. Něco sháněl na zakázku, většina byla „na blint“, nějaké věci končily v zastavárně, bral hlavně hotovost, zlato, šperky, osobní předměty, možná i nějaký počítač, ale také potraviny, pití.

Hlídka na něj narazila, když přes klimaticzní jednotku vnikal do – snad v tomto případě předem vyhlédnuté – firmy. Na vyrušení z akce reagoval krkolomným útekem. Šplhal a pohyboval se po městských hradbách, ve výškách nad běžným prvním patrem, jako neskutečný kamzík tančil na zasněžené hraně zdi se šířkou sotva dvaceti centimetrů. Překonal uličku „k sudu“ a ve finále pronásledování skočil z pěti metrů, ve vycházkové zóně někdejší vojenské věznice, dalo by se říct do studny.

Kdyby ho z kýženého prostoru nevysvobodili hasiči, které museli přivolat policejní

naháněči, sám by se z uvěznění nedostal, a protože byla pořádná kosa, nepochybně by skončil umrznutím...

Jinou veřejností hodně sledovanou kauzou byl únos dítěte. Pár týdnů po odstartování pražského případu zmizelé Aničky. Sotva devítiletý školák přišel domů s tím, že ho u školy v Komenského aleji někdo lákal na bonbon

do auta. A maminka to šla nahlásit. Obvodní policisté, ale i kriminálka, hned vyjeli na místo údajného činu, začali pátrat. Vzápětí se podařilo získat záznam z bezpečnostní kamery instituce v bezprostředním sousedství školní budovy. Čas události souhlasil, aktéři děje už pouze částečně, vývoj „hry“ a její vyústění s vyprávěním dítky neladily.

Policie opakovala rozhovory s klukem, matka trvala na tom, že synkovi věří, vložila se do toho regionální média, na panikaření mezi veřejností bylo zaděláno. Pak se dementovalo, uklidňovalo, případ se odložil. Oběť únosu po různém kličkování a otáčení – pravděpodobně i trochu s vyčerpáním – přiznala, že všechno byla „pohádka“.

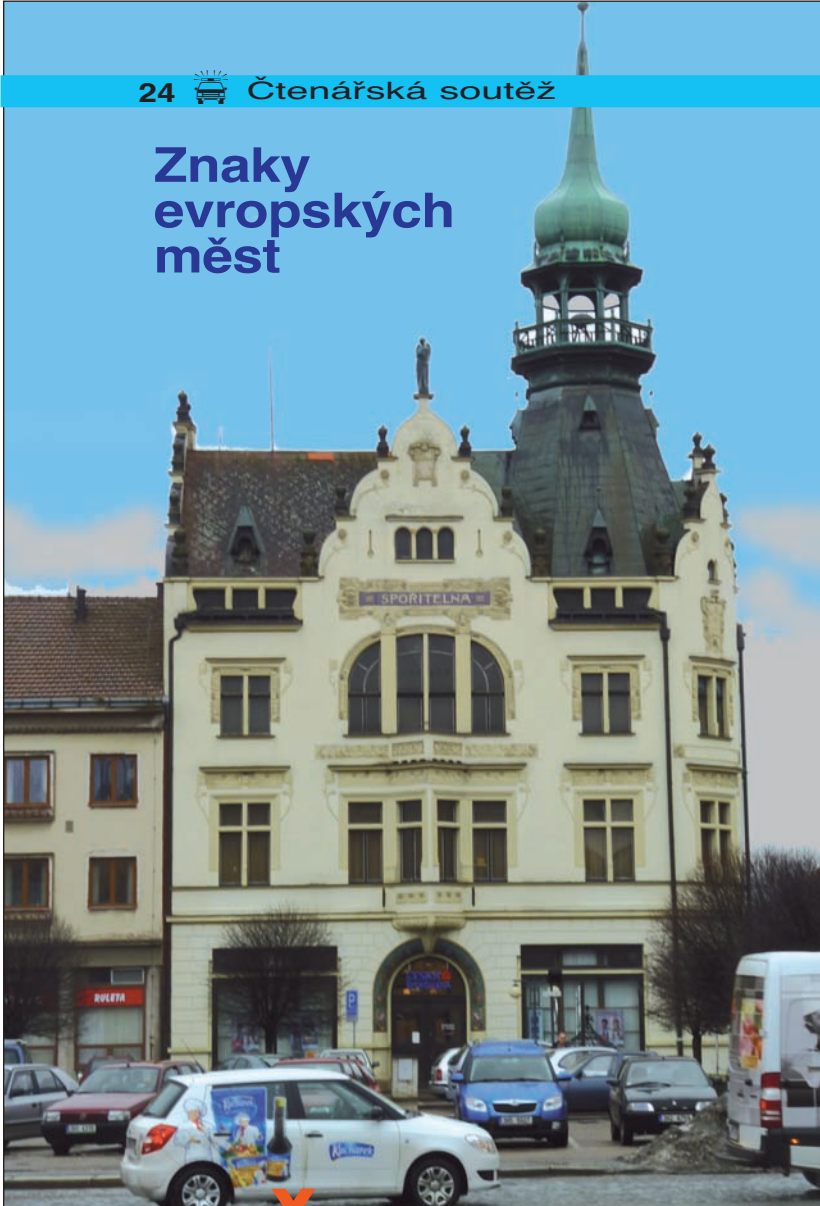
Četnické humoresky dnešních „pátracích stanic“ obsahují v každodenních pracovních „deníčcích“ nepřeborně dramatických zápletek, barev a tónů!

(Po návratu do redakce přinesly v následujících dnech zcela státní sdělovací prostředky tuto zprávu:

„Kriminalisté se pustili do pátrání po dětské pornografii. Namísto toho se však dostali na stopu šestičlenné skupince z Prahy a středních Čech, která v Žatci pěstovala ve velkém marihuanu. Čtyři muže a dvě ženy policisté zatkl, pěstitele prozradil neobvykle vysoký odběr elektřiny...“)

Jaroslav KOPIC
Foto autor

Znaky evropských měst

První náповěda: Z někdejšího sídla (městského osídlení, ne-li přímo bydlení) na královské půdě přeložil panovník Václav II. – v roce 1305 – město poněkud stranou. Dal mu nový prostor, vlastně je znovu založil (na vzácně pravidelném, stále patrném půdoryse) a současně mu svým majestátním krokem určil – dodnes používaný! – „rozlišovací přídavek“ do jména.

Jako v manželově rodišti se tu občas též objevovala slavná a statečná paní Božena Němcová. Naposledy 27. srpna 1861, kdy ji účastníci merendy zahrnuli vítacími intrádami a vůbec provoláváním slávy. Spisovatelka byla na čestné místo uvedena a zúčastněným zástupům se přednášela její báseň Ženám českým. S velkou jistotou lze

prohlásit, že to byl poslední šťastný den

v jejím životě. Pak už následovaly pouze pobyt v Litomyšli, nemoc, hlad, bída, předčasný konec...

Nejcennější stavební památkou města je samo středověké rozložení středu urbanistického celku a v něm gotický kostel sv. Vavřínce hned z prvních let (1305–1311) vznikající budované městské zástavby. Svou prostorovou skladbou patřil v době Václava II. k pokročilejším architekturám tzv. české „redukované“ gotiky. Roku 1420 jej poničil požár, v polovině 17. století a v roce 1772 doznal barokních úprav.

Radnice vznikla v letech 1862–1865 na místě původně renesanční, poté barokně přestavované radniční budovy, a jako novogotické sídlo vedení města patří mezi svého druhu nejhodnotnější objekty v republice. Autorem, tvůrcem byl (a nezpochybnitelně zůstává) zámecký architekt Josef Míča z nedalekého Chlumce nad Cidlinou.

Dále se dá upozornit na novorenesanční Okresní dům, na secesní spořitelnu s muzeem nebo na Mariánský morový sloup se sousoším (dokončeno roku 1716) uprostřed centrálního náměstí...

Závěrečná „náповěda“: V posledních měsících (od konce roku 2010) na sebe město, které máte pojmenovat, poutá zraky celostátní veřejnosti nepokoji uprostřed obyvatelstva. Přesněji mezi většinou obyvatel a neustále rostoucí menšinou komunitou. Násilnické a nepřizpůsobivé chování některých občanů na místě „monitoroval“ osobně i ministr vnitra.

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ
Kresba František DOUBEK

MĚSTO KRÁLOVEN

V domácí části určování, či odhadování správného městského názvu se pomalu blížíme k závěru série, která přibližuje naše města královská věnná. To dnešní patřilo královnám od 16. století a mimo jiné jim povinně dodávalo lahůdkové raky. Pravděpodobně i z vod řeky Cidliny. Ostatně ve starých časech bylo významným střediskem Pociidliní, od roku 1850 pak až do roku 1960 nepřetržitě okresním městem.

Na počátku čtyřicátých let 19. století ve městě vznikala tradice studentských merend, zvláštních slavností na rozloučenou s městem vždy kolem prázdnin. Měly vzápětí velmi vlastenecký ráz a zajížděli na ně mnohé významné osobnosti, VIP tehdejšího českého kulturně společenského života – jako např. Erben, Čelakovský, Havlíček, Klicpera. Tím městečko vstupovalo do povědomí celé země.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30.4. 2011

Znaky evropských měst

Policista č. 4/2011

KUPON č. 3

Řešení z č. 2/2011 zní:
město HRADEC KRÁLOVÉ

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Václav Bouček, Česká Lípa; Renáta Grubertová, Prachovice; Martin Černý, Praha.
Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Gun Remedy

Novinkou v nabídce České zbrojovky Uherský Brod je speciální prostředek na čištění, mazání a konzervaci zbraní Gun Remedy. Pochází z vlastního vývoje zbrojovky a je vhodný pro všechny druhy zbraní: airsoft, malorážky, krátké zbraně, lovecké s sportovní pušky, automatické zbraně...

Prostředek na ošetřování zbraní Gun Remedy patří do skupiny tzv. CLP přípravků. Označení pochází z anglického cleaning, lubricating, and preservative, tedy čištění, mazání a konzervace – vše v jednom kroku.

Současné prostředky na čištění zbraní se dají rozdělit do dvou základních skupin. První skupina uvolňuje nečistoty působením fyzikálních sil a současně konzervuje. Jedná se především o různé oleje. Ty však zaručují kluzné vlastnosti jen v určitém rozmezí teplot, v mrazu tuhnou, jejich protikoroziní ochrana je dána především vodoodpudivostí vzniklého filmu, mají slabší čistící účinek na spaliny a povrch zůstává mastný, zachycující prach. Druhá skupina čistí pomocí chemických reakcí; dochází k chemickému rozpouštění usazenin v hlavni. Tyto prostředky jsou však agresivní vůči kovu, proto je nutné je neutralizovat dalším prostředkem a nakonec zbraně namazat a konzervovat proti korozi. Proces čištění je složitý, je zapotřebí několik přípravků a snadno může dojít k poškození zbraně. Kvůli chemickým reakcím má následná konzervace jen krátkodobý účinek.

Gun Remedy spojuje čištění, mazání a protikoroziní ochranu do jednoho kroku. Čištění probíhá fyzikálním postupem, ale velmi rychle a s vysokou účinností. Přípra-

GUN REMEDY
cleaning | lubricating | preservative

VŠE V JEDNOM KROKU:

- Dokonale čistí
- Lubrikuje
- Dlouhodobě chrání proti korozi

ZASLOUŽÍTE SI TO NEJLEPŠÍ!

Edukativní vývěsna pro zbraně, testována a doporučená profesionály

- skvěle odstraňuje pozůstatky výstřelových spalin, zbytky kovu v klenkách a staré mazivo
- výborné vzlínání - prostředek se dostane do všech součástí zbraně
- zaručuje spolehlivý chod zbraně a prodlužuje její životnost
- dlouhodobě chrání proti korozi, není potřeba zbraň dodatečně konzervovat

Gun Remedy benefit plus:

- po aplikaci zbraň = zbraň je velmi příjemná na dotek a perfektně se ovládá
- odpuzuje vodu a zachycuje prach = použití v každém prostředí
- okamžitá ochrana první výstřel = zbraň je vždy 100% připravena
- každé následné číštění zbraně s Gun Remedy je méně pracné a časově kratší
- přípravek je šetrný k ostatním součástem zbraně a výstrojí = guma, plast, dílky...
- praktické balení s aplikátorem = aerosol s náplní 150ml (5,07 fl.oz)

ČESKÁ ZBOJOVKA
www.czub.cz

vek má velkou vzlínavost, a proto se dostane i do nepřístupných míst. Na vzduchu pak dvojstupňově zasychá.

V první fázi (rychlé) dochází k rozpouštění organických nečistot a jejich uvolnění od povrchu zbraně. Současně vysokým tlakem par dochází k tzv. „odštěpení“ nerozpustných nečistot od povrchu a jejich dispergaci v prostředku. Také se zvyšuje viskozita a omezuje stékání přípravku. V druhé fázi zasychání (pomalejší část) jsou nečistoty rozpouštěny a dispergovány v prostředku, zpětně se neusazují a dají se bezproblémově vytřít středně savým materiálem. Zároveň dochází k reakci inhibitorů a pasivátorů

koroze s poškozeným povrchem zbraně a k jeho ochraně proti korozi.

Po zaschnutí zůstává na povrchu zbraně mikrofilm, který není na dotek olejově mastný, je „suchý“. Zbraň se pak velmi příjemně drží a spolehlivě ovládá. Okamžitě získáte pocit, že držíte v ruce zbraň, a ne jen mastný kus železa...“ Ochranný mikrofilm na zbraní má mazací schopnost (lubrikuje) zároveň chrání proti korozi.

Lubrikační složky prostředku Gun Remedy mají světově unikátní působení. Podle norem NATO jsou v klidovém stavu v požadovaném rozsahu teplot tuhé, ale jakmile jsou v nějakém místě vystaveny tlaku nebo tření (například zákluz hlavně), tak zkapalní, jsou kluzké a zajišťují tak spolehlivý chod. Vytvořený mikrofilm nezachytává prach a jiné nečistoty a odpuzuje vodu.

Protikoroziní konzervační účinnost prostředku je na úrovni těch nejvyšších konzervačních olejů. Ochranným účinkem pokrývá všechny železné a neželezné kovy, k ostatním druhům materiálů, jako jsou plasty, guma či lakované dřevo je šetrný.

Čištění, resp. ošetření zbraně se provádí jednoduše. U aerosolového provedení se prostředek nastříká v dostatečném množství na zbraň a ponechá působit po dobu první fáze odpařování. Doba působení je závislá na teplotě okolí a zbraně samotné, ale také na míře jejího znečištění. Jedná se řádově o sekundy až desítky sekund. V případě velmi silného znečištění je zapotřebí přípravek nanést i víckrát. Poté se povrch zbraně setře čistou utěrkou a ponechá zaschnout.

Gun Remedy lze také nastříkat na utěrku, aby byla nasycena a jejím prostřednictvím se v dostatečném množství nanese na povrch zbraně tak, aby došlo k zatečení a vzlínání přípravku do spár. Opět se přípravek nechá působit po dobu první fáze schnutí. Poté se povrch otre suchou utěrkou a ponechá zaschnout. U provedení kapátkové verze (tzv. olejníčka) se postup liší pouze tím, že je nutné buď celý povrch zbraně zakapat, nebo se prostředkem nasýtí utěrka a postupuje se stejně.

Při používání Gun Remedy jsou všechna následná čištění mnohem snazší než s jinými přípravky.

Prostředek Gun Remedy byl dlouhodobě testován řadou profesionálů, ať již jsou to střelecká družstva (Team CZ Shooting), nebo ozbrojené složky a speciální jednotky. Podle jejich hodnocení se jedná o nejlepší výrobek daného druhu, se kterým se dosud setkali a který používali. Velmi pozitivně bylo hodnoceno, že si Gun Remedy umí poradit i se spaliny v dlouho nečištěných plynových systémech automatických zbraní a že opakované používání tohoto prostředku ulehčuje čištění a nakonzervování zbraně.

**-pl-
(podle tiskové zprávy
České zbrojovky Uherský Brod)**

Dan Wesson Elite Mayhem s dvojřadým zásobníkem na 18 nábojů ráže 40 Smith Wesson

CZ 75 SA Custom Target ráže 9 mm Luger

Novinky CZ-USA

CZ-USA je americká „dcera“ České zbrojovky Uherský Brod se sídlem v Kansas City. Před více než deseti lety byl hlavním důvodem jejího vzniku odbyt produktů mateřské firmy. Firma je však také majitelem americké zbrojovky Dan Wesson a má vlastní zakázkovou dílnu. V její nabídce tak najdeme i výrobky, které se na trzích mimo USA objeví až později – nebo také vůbec ne.

CZ-USA nabízí úplný sortiment uheršbrodských pistolí, mezi nimiž zásadní novinky představuje několik variant „plastové“ pistole P-07 Duty. S firmou úzce spolupracuje Angus Hobdell, už dlouhá léta přední světový střelec z pistole podle pravidel IPSC. V aktuální nabídce CZ-USA najdeme hned tři nové modifikace pistolí ráže 9 mm Luger nesoucí jeho rukopis: CZ 75 SP-01 Shadow Custom s dvoubarevnou povrchovou úpravou, CZ 75 SP-01 Shadow Target se stavitelným sportovním hledím a střenka-mi z ušlechtilého dřeva a konečně CZ 75 SA Custom Target, což je jednočinná, především terčová varianta staré dobré pětasedmdesátky s plochou hliníkovou spouští.

Zásadní novinku však představuje pistole Dan Wesson velkokapacitním

dvojřadým zásobníkem v nové modelové řadě Dan Wesson Elite Series. Ta zahrnuje sportovní (pro divize IPSC Open a Standard/Limited) a služební (bojové) klony Coltů M1911 A1, modely Titan, Mayhem a Havoc, „ze sta procent vyrobené v USA“. Žádný z nich kupodivu není v klasické ráži 45 Auto.

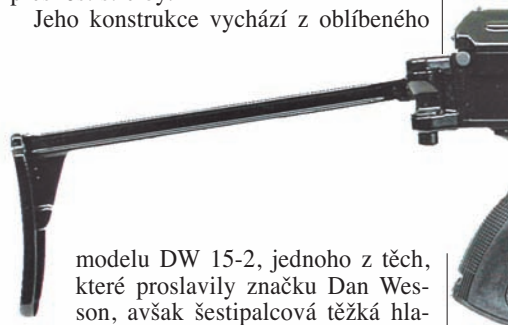
Titan s pětipalcovou hlavní má zásobník na 18 výkonných nábojů ráže 10 mm Auto. Pistole je vybavena nočními mířidly „Heavy Duty“ ve stylu Bo-mar nebo tříbodovými stavitelnými mířidly s vláknovou optikou. Model Mayhem se od Titanu odlišuje delší, šestipalcovou hlavní a ráží 40 Smith Wesson, přičemž zásobník má stejnou kapacitu. Titan i Mayhem jsou vybaveny lištou pro montáž příslušenství, což by naznačovalo jejich přednostní určení pro taktické využití. Model Mayhem je ale deklarován jako optimální pro divizi IPSC Standard. Dan Wesson Havoc má šestipalcovou hlavě se šestikomorovým kompenzátozem Craig Mach 6 od firmy EGW a kvůli tomu odlehčený závěr. Na rozdíl od ostatních dvou modelů řady Elite chybí na rámu lišta pro montáž příslušenství. Pistole se vyrábí ve dvou rážích, buď 9 mm Luger, nebo 38 Super a v obou případech je kapacita zásobníku 21 nábojů.

Všechny modely mají ocelový rám. Těžké hlavně terčové kvality jsou od renomované firmy Schueman a zbraně zatím mají jednotnou, černou povrchovou úpravu. Pistole jsou samozřejmě jednočinné. Mají dlaňovou pojistku, oboustrannou manuální pojistku a pouze jednostranné záchyty závěru a zásobníku. Standardně jsou vybaveny nízkoprofilovými rukojetmi Custom Competition G-10 a trychtýři Dawson ICE nebo EGW Competition pro navedení zásobníku do šachty. Všechny mají lehký skeletonizovaný kohout

Doug Koenig Ultra Light od firmy Evolution Gun Works (EGW). Hmotnost jednotlivých modelů bez nábojů se pohybuje od 0,74 do 1,10 kg.

Koncem roku 2010 firma Dan Wesson oznámila obnovení výroby revolverů, byť zatím jediného typu. Konkrétně se jedná o šestiranový model DW 715 ráže 357 Magnum, který stejně jako pistole Dan Wesson vzniká s velkým podílem ruční práce, ve vysoké kvalitě a individuálně se dolaďuje s důrazem na bezchybnou funkci, přirozenou ovladatelnost a vynikající přesnost střelby.

Jeho konstrukce vychází z oblíbeného

modelu DW 15-2, jednoho z těch, které proslavily značku Dan Wesson, avšak šestipalcová těžká hlavě HV6 dostala nově tvarovaný návlak s horní ventilovanou lištou. Celonerezová zbraň má dvojčinný bicí a spoušťový mechanismus s inerčním zápalníkem v rámu, přenosovou pákou, stavitelné terčové hledí a „poloanatomickou“ pryžovou rukojeť Hogue. V tomto základním, tedy sportovním a loveckém provedení revolver váží úctyhodných 1,30 kg. Zůstal však u něj zachován originální Wessonův systém výměnných hlavních, přitažených k rámu hlavnovým návlakem s maticí. Majitel si může u CZ-USA koupit hlavně různé délky od dvou do deseti palců a s pomocí klíče dodávaného jako příslušenství si je sám podle potřeby vyměňovat.

Když Česká zbrojovka Uherský Brod,

**Dan Wesson 715
ráže 357 Magnum**

resp. její afilace CZ-USA v roce 2005 koupila tehdy skomírající, ale pořád věhlasnou a nejen v Americe uznávanou firmu, kterou v roce 1968 založil praprotmek jiného, ještě slavnějšího Daniela B. Wessona, zdálo se, že se tak svým způsobem uzavře její výrobní portfolio. Firma Dan Wesson se totiž specializovala na revolvery a zbraně tohoto typu – jako jediné – dosud v uherskobrodském výrobním programu chyběly. Jenže vývoj byl poněkud složitější, na několik let dostaly přednost nové samonabíjecí pistole s touto značkou. Byla to přirozená reakce na prudce rostoucí americkou poptávku po klonech Coltu M1911, které zřejmě nešlo nevyhovět.

Nyní si tedy lze opět koupit nový revolver Dan Wesson. Česká zbrojovka se tím dostala do klubu několika málo významných světových zbrojovek, které vyrábějí úplný sortiment samonabíjecích pistolí, revolverů, dlouhých kulových zbraní a brokovnic. Jsou to Smith Wesson, Ruger, Beretta a snad Taurus. Uherskobrodská firma však má navíc ještě vojenský program, čímž se z uvedených může chlubit jenom Beretta, a kromě toho jako jediná z pětky vyrábí také vzduchovky a větrovky.

Dodejme ještě, že firma CZ-USA už

dřív nabízela na americkém trhu samonabíjecí provedení uherskobrodské útočné pušky Sa 58 ráže 7,62x39 mm. Zajímavé je, že pro ně nepoužívá „domácí“ označení CZ 858, ale původní vojenské, v podobě CZ VZ 58. Model Military Sporter je klasická osmapadesátka s pevnou pažbou, přičemž celé pažbení je původní, dřevotřískové. Tactical Sporter má černou plastovou pažbu rámového tvaru a ze stejného materiálu je nadpažbí, podpažbí a příjemně tvarovaná pistolová rukojeť. Prodej obou těchto zbraní byl ukončen v roce 2010. Nyní se však v nabídce objevila varianta CZ VZ 58 Folder, která má místo pažby původní sklopnou opěrku modelu Sa 58V, zatímco ostatní části pažbení jsou plastové, shodné s modelem Tactical Sporter. Všechny tři zbraně samozřejmě mají bicí a spoušťový mechanismus modifikovaný pro střelbu pouze jednotlivými ranami.

Na závěr se zmíníme o „lovecké“ řadě kulovnic CZ 550. V nabídce CZ-USA širokou paletu variant a provedení se

dvěma délkami závěrů (medium a magnum) a tomu odpovídajícími pouzdry závěru. Jsou mezi nimi i modely American, Varmint, Carbine a Medium s kevlarovou pažbou v široké škále ráží střední a vyšší výkonnosti, stejně jako nejvýkonnější typy Safari Magnum a American Safari Magnum. K dosud neokoukaným zbraním patří CZ 550 LH ASM (Left Hand American Safari Magnum), což je – v souladu s názvem – model s plně levostranným ovládáním a tříplátkovým tropickým hledím. Zatím je k mání pouze ve výkonné „africké“ ráži 375 Holland Holland Magnum.

Zvláštní skupinu představují pětsetpadesátky provedené jako odstřelovačské pušky se sendvičovou pažbou na bázi kevlaru od firmy Bell Carlson. Tyto zbraně jsou nabízeny ozbrojeným složkám a zároveň – pochopitelně – mohou sloužit ke sportovním účelům. Do skupiny označované 550 Tactical patří již zavedený model CZ 550 Magnum HET (High Energy Tactical), pětiranová opakovačka v ráži 300 RUM, 300 Winchester Magnum nebo 338 Lapua Magnum. Novinkou loňského roku je „kompaktní“ odstřelovačka CZ-USA 550 UCS (Urban Counter Sniper)

s pouze šestnáctipalcovou (406mm) hlavní a se zásobníkem na 10 nábojů 308 Winchester.

**Samonabíjecí puška
CZ VZ 58 Folder**

**„Městská odstřelovačka“ CZ-USA
550 Urban Counter Sniper (UCS)
ráže 308 Winchester**

-pl-
Foto výrobce

Odbor služby pořádkové policie krajského ředitelství mimo jiné sleduje, vyhodnocuje a podává ve stanovených termínech zprávy o stavu použití donucovacích prostředků a zbraní u organizačních článků krajských ředitelství. Ve spolupráci s řediteli obvodních ředitelství koordinuje a řídí činnost služby pořádkové policie při akcích celoměstského rozsahu.

LYŽOVÁNÍ SE NEZAPOMÍNÁ

Mjr. Mgr. Gabriela Michalcová se rozhodla pokračovat v rodinné tradici a tak v březnu 1998 nastoupila k Policii ČR. Po nástupu k policii působila jako řadová policistka na oddělení hlídkové služby Zlín.

Jako každý nový policista absolvovala základní odbornou přípravu, krátkodobé stáže u základních útvarů a po několika měsících služby se začala dále odborně vzdělávat formou denního studia na Policejní akademii v Praze. Studium úspěšně zakončila o pět let později a získané informace byla rozhodnuta uplatnit v praxi. Jeden z důvodů, proč po škole chtěla zůstat v Praze, byl fakt, že Praha naskýtá svou specifičností nejvíce možností, kde může policista získat cenné zkušenosti v oblasti pořádkové služby – od běžné činnosti spojené s výkonem služby až po zajištění demonstrací, protestních pochodů či sportovních utkání. Druhý, neméně důležitý důvod byl ten, že si chtěla svoji policejní cestičku tak trochu vyšlapat sama.

Po vysoké škole tedy nastoupila na odbor pořádkové a železniční policie (OPŽP) u pražské policejní správy a Praze i pořádkové policii zůstala věrná až do současné doby.

O tom, že se Gabriela Michalcová na novém působišti osvědčila, napovídá skutečnost, že nyní zastává jako vrchní komisařka odboru služby pořádkové policie vedoucí pozici.

Soukromý život, zájmy a koníčky

„Moje velká láska je v současné době hlavně práce, která mě baví a které věnuji hodně času.“

Dozvěděla jsem se, že slečna Michalcová ve svém soukromém životě ráda cestuje. Další moje otázky proto směřovaly k cestování. „Mám ráda hory, ale prozatím více v létě, chozením po horách relaxuji. Musím se přiznat, že jsem loni před koncem roku vyrazila asi po sedmnácti letech s lyžemi na sjezdovku. Měla jsem tak trochu strach, ale ukázalo se, že mé obavy byly liché. Zjistila jsem totiž, že se lyžování tak úplně nedá zapomenout. Moc mě to bavilo a těším se na

další strávený týden na horách letos na jaře. Mám ráda i teplo a moře, ale nevydržím ležet celou dovolenou pouze na pláži. Ráda si prohlížím památky, poznávám mentalitu lidí a ochutnávám místní speciality. Většinou jezdím s partou mých kamarádů.

Největším odpočinkem pro mě ale pořád zůstává návštěva u rodičů na Moravě. Když si sednu s kávou či vínkem na zahradu, vezmu si knížku, např. od Fredericka Forsytha nebo Jiřího Šulce, tak mi je opravdu dobře. A když už jsem u toho relaxu, tak výborné jsou i kolečkové brusle. Jezdím na nich už od dětství. Začínala jsem v necelých pěti letech, když jsem dostala svoje první kolečkové brusle. Když je venku pěkně, nasadím brusle, na uši sluchátka s dobrou hudbu a vyrazím.“

Mezi další koníčky Gábiny patří znaková řeč. Je to tak trochu neobvyklý koníček, ale určitě zajímavý a pro policistu i užitečný. A jak ke znakové řeči Gabriela přišla? Asi před pěti lety byla v obchodě nakupovat a upoutala ji mladá žena, která se gesty a mimikou snažila prodavačce vysvětlit, co chce – používala znakový jazyk. Tehdy si mladá policistka řekla, že by bylo dobré, rozumět těmto lidem a v případě nouze jim pomoci. Dlouho se nerozhodovala, na internetu si našla spojení na Českou unii neslyšících a přihlásila se do kurzu. V průběhu jednoho a půl roku absolvovala tři semestry znakového jazyka. „Když jsem přišla na první hodinu, společně s ostatními jsme čekali, že přijde někdo, kdo nám nejprve začne vysvětlovat, jak se ruce používají a co různé polohy prstů a rukou znamenají. Bylo to úplně jinak. Přišli přímo sluchově postižení učitelé a začali s námi komunikovat po svém. Museli jsme se hodně soustředit na jejich ruce a učit se. Nešlo totiž moc odezírat z úst, protože ne všichni neslyšící verbálně komunikují tak, jak jsme zvyklí. Každý semestr jsme zakončovali zkouškou. Tříčlenná komise s námi komunikovala pouze pomocí znakového jazyka a my jsme stejným způsobem odpovídali. Nakonec jsem společně s dalšími účastníky získala certifikát o absolvování kurzu znakového jazyka

třetího stupně,“ rozpovídala se mjr. Gabriela Michalcová. Když jsem se zeptala na zajímavé okamžiky z kurzu a jací jsou to vlastně lidé, kteří se tímto způsobem dorozumívají, pousmála se a začala vyprávět. „Vzpomínám si hned na první zážitek, pro nás nechápající blikající světlo. Netušili jsme, co se děje, než nám pan učitel Václav Ptáček vysvětlil, že světla upozorňují neslyšící na návštěvu za dveřmi. Jinak tito lidé jsou stejní, a přece jiní. Mnohdy jsou velice inteligentní, řada z nich vystudovala vysokou školu. Všichni jsou hodně společenská a rádi se baví. Právě již zmíněný profesor Václav Ptáček se rád věnuje společenskému tanci. Učila nás i jeho sestra paní Zlata Kurcová. Je výbornou učitelkou, na kterou ráda vzpomínám, a jsem ráda, když ji vidím alespoň v televizi, kde dodnes znakuje například zpravodajství.“

Znaková řeč v praxi

Díky této znalosti se Gabriela také podílela na preventivním projektu pražských policistů, který se týká komunikace se sluchově postiženými. „Společně s kolegou z PMJ jsme pro sluchově postižené spoluobčany předávali ve znakovém jazyce základní informace o činnosti Policie ČR. A také o tísňové lince SMS pro sluchově postižené – 603 111 158.“

V rámci druhého navazujícího projektu pro sluchově postižené se dokonce natáčel film. Vlastní filmové ukázky ze života sluchově postižených obsahují upozornění na mnohé kritické životní okamžiky, které mnohdy tito lidé řeší – krádeže, podvody, či loupežná přepadení. Tento projekt má i druhou stránku. Pomáhá policistům i strážníkům Městské policie. Vede je k tomu, aby se snažili sluchově postiženým porozumět a umět jim pomoci.

Gabriela si v instruktážním filmu zahrála policistku nstržm. J. Vávrovou. „Vzpomínám si, že jsem s kolegou např. vyjízďela k případu loupežného přepadení. Filmový kolega mi chtěl ukázat, jak se takový případ řeší, ale nakonec jsem mu já musela ukázat, jak se má chovat, aby situaci zvládl,“ vrátila se k natáčení vrchní komisařka.

Měla jsem hned další zvědavé otázky týkající se natáčení a už dopředu jsem věděla, že nezůstanou nezodpovězeny. „Do natáčení mě přizvala autorka projektu kpt. Mgr. Iva Knolová z Preventivně informačního oddělení

(PIO) pražského krajského ředitelství. Když mi přinesla scénář a já zjistila, že tam budu kromě znakování i mluvit a navíc, že se na projektu bude podílet i profesionální herec Petr Stach z divadla Minor, byla jsem v šoku, neboť jsem nikdy nic takového nedělala. Natáčení nakonec bylo příjemné a pro mě zajímavou zkušeností. Myslím si, že se DVD povedlo. PIO natočený film distribuovalo na základní útvary pořádkové policie. Česká asociace neslyšících zase mezi sluchově postižené.

S tímto projektem se můžeme opravdu chlubit, získal druhé místo mezi projekty Evropské ceny prevence kriminality. Loni v prosinci si cenu převzali zástupci Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

Pracovní zajímavosti

Mjr. Mgr. Gabriela Michalcová je také koordinátorkou antikonfliktního týmu (AKT) Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. AKT je nová forma preventivního

Vrchní komisařka mjr. Mgr. Gabriela Michalcová ve své kanceláři

doufám, že toho nelitují, a jsem ráda, že mě přijali mezi sebe. Za to jim děkuji. V týmu působí v současné době pětadvacet policistů, kteří díky vedení Krajského ředitelství dostali šanci ukázat, v čem tkví jejich síla.

Ve spojení s AKT se mi v hlavě honily další otázky. Např. jak se může policista stát členem týmu, nebo kolik akcí za rok absolvují? Jakmile jsem je vyslovila, dostala jsem okamžité odpovědi. „Zájemci si na intranetu najdou žádost, vyplní ji a odešlou koordinátorce AKT. Tříčlenná komise, kde má své zastoupení i psycholog, po absolvování výběrových pohovorů a modelových situací, rozhodne, zda uchazeče doporučí, či nikoli. Pokud dá komise souhlas, máme ještě určité období, kdy nového člena testujeme, posíláme jej na různé akce a sledujeme jeho činnost. Pokud je vše v pořádku, zařadíme jej mezi členy AKT. V roce 2009 se náš tým zúčastnil 87 akcí a v loňském roce 53. No a i tady se můžeme pochlubit. Při hodnocení roku 2009 se náš AKT v rámci pražského krajského ředitelství umístil na druhém místě v kategorii „Tým roku“. Toto ocenění celý náš kolektiv potěšilo a nesmírně si ho vážíme.“

Modré vesty AKT

V kanceláři jsem viděla modré vesty s nápisem AKT. Byla jsem tak trochu zmatená, je přeci obecně známo, že AKT v celé republice mají vesty žluté. Mjr. Gabriela Michalcová moje rozpaky zpozorovala. „Nevíte, proč tady mám modrou vestu týmu, že ano. Já to hned vysvětlím,“ odpovídala mi mladá policistka na nepoloženou otázku. „Je to úplná novinka, modré vesty u našeho antikonfliktního týmu jsou pilotním projektem Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. Letošní rok máme na to, abychom zjistili, zda je pro viditelnost AKT vhodné jiné barevné provedení. Praxe nám ukázala, že žlutých vest je hlavně v Praze opravdu hodně. Někdy se úplně ztrácíme a kolegové ze speciální pořádkové jednotky, kteří s námi úzce spolupracují, mnohdy právem nevědí, zda ve žluté vestě je pořadatel, dopravní policista, strážník MP nebo člen AKT. Používání nových vest je zatím povoleno pouze na teritoriu Prahy. Jako tým vyjíždíme vypomáhat i jiným krajům, a to používáme vesty klasické, tedy žluté.

Celý rok budeme používání modrých vest dokumentovat a poté jej vyhodnotíme. Uvidíme, zda modrá barva uspěje.“

Členy týmu spojují i mimopracovní aktivity. „Rozhodli jsme se vzít pod patronaci dětský domov Husita v Dubenci u Příbrami, kde vyrůstá čtrnáct dětí ze čtyř rodin. Děti jsou ve věku od dvou do šestnácti let“. Tým pravidelně děti navštěvuje, připravuje jim zajímavý program a snaží se, aby např. Vánoce bez rodičů, byly pro ně alespoň trochu veselější. „Je to jen malá pomoc, která dělá, alespoň doufám, mnoho radosti! Nejenom dětem, ale i všem členům týmu.“

Před odchodem se s námi mladá policistka rozloučila svojí filozofií. „Je třeba si vážit lidí, se kterými spolupracujete, neboť ti vás obohacují a posunují na cestě za poznáním o kus dál.“

Připravila Eva BROŽOVÁ
Foto autorka a archiv
Gabriely Michalcové

působení k předcházení protiprávnímu jednání při akcích s účastí většího počtu osob, spojených s riziky narušení veřejného pořádku.

A kde se s AKT můžete setkat? Na shromážděních občanů, ať již plánovaných, či neplánovaných, nebo nepovolených. Na sportovních akcích, kde může dojít ke střetu fanoušků, ale také při živelných pohromách. Prostě tam, kde lze očekávat emocionální vybuzení a odpor skupin osob.

Sama koordinátorka nám k AKT řekla: „V březnu 2009 jsem začala působit jako koordinátorka AKT Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. Seznámila jsem se se skupinou lidí různých charakterů, zájmů a služebního zařazení, které však spojovalo jedno, nadšení pro práci v AKT. Postupem času se mi podařilo všechny více či méně poznat a využít jejich schopnosti a dovednosti ku prospěchu týmu. Kolegové si mě jako koordinátorku vlastně vybrali sami a já

Modré vesty AKT jsou prozatím povolené pouze v teritoriu Prahy

Zástupci AKT a jejich druhé místo v rámci kraje v kategorii „Tým roku“

Škola se otevírá
i pro veřejnost
– den otevřených
dveří

DRUHÝ DECH

Vyšší policejní školy v Brně

Po delší době jsme opět zavítali do druhého největšího města v republice, do Brna a zamířili jsme do Vyšší policejní školy Ministerstva vnitra. Tu jsme navštívili naposledy předloni, kdy jsme přinesli zajímavé informace o aktivitě zdejších policistů. Impuls k naší letošní návštěvě byl tentokrát jiný – Vyšší policejní škola v Brně minulý rok oslavila 35. rok své existence a je o ní hodně slyšet v souvislosti s novou koncepcí celoživotního vzdělávání.

Vydali jsme se proto zjistit nějaké podrobnosti a o rozhovor jsme požádali plk. Mgr. Bc. Libora Grice, zástupce ředitele Vyšší policejní školy v Brně.

Pane plukovníku, přijeli jsme do školy s obavou, že bude prázdná. Odkud jsou všichni ti studenti, které jsme zde potkali?

To jste mě rozesmála! Jak sami vidíte, je zde velice hektická atmosféra a práce je stále dost. Důvodů je hned několik. O tom, že základní odborná příprava (ZOP) bude nějaký čas v útlumu, jsme samozřejmě věděli s předstihem. Proto jsme se mohli v dostatečném časovém horizontu připravit na to, abychom své úsilí naplnili směrem k tomu, na co v předchozích letech nebyly kapacity. A to zejména na celoživotní vzdělávání v různých typech kurzů pro policisty a také na výuku v rámci vyššího odborného vzdělávání. Skoro nevím kde začít, protože paleta nynějších vzdělávacích aktivit je skutečně velice široká a rozsáhlá.

Já vám s dovolením pomůžu. Zaujala mě zmínka o vyšším odborném vzdělání. O to je jistě mezi policisty zájem.

Přesně tak. Již před několika lety jsme začali vyvíjet aktivity směřující k akreditaci pro vyšší odborné vzdělání, zakončené titulem Dis, které bychom mohli nabízet zájemcům z řad policistů. To se nám s velkým úsilím podařilo, takže nyní již třetím rokem velice úspěšně probíhá vzdělávací program s názvem „Bezpečnostně právní činnost“, který je zaměřen na obory právo, policejní činnost, psychologie, sociologie a etika.

Tento vzdělávací program, jak jsem již uvedl, je ukončen titulem Dis a umožňuje našim absolventům z řad policie kariérní postup až do 7. tarifní třídy. O studium je enormní zájem, a to nejen ze strany policistů, ale i z řad Hasičského záchranného sboru, Úřadu pro zahraniční styky a informace či ze strany občanských zaměstnanců Policie ČR.

Důvody jsou zřejmé – jedná se o resortní vzdělání v rámci policejního školství a významnou výhodou pro naše studující je fakt, že výuka, na rozdíl od neresortních vysokých škol, neprobíhá o víkendech. Policisté stráví v našem areálu pouze jeden týden v měsíci, kdy v rámci služebního volna, čerpaného podle § 73 zákona o služebním poměru, absolvují intenzivní výuku. Přitom mají přímo v areálu školy zabezpečeno ubytování i stravování. Také mohou využívat i veškeré zázemí školy – od počítačových učeben, po saunu či posilovnu.

Myslím, že z uvedeného výčtu jsou důvody

velkého počtu zájemců o studium zřejmé. Musím říct, že už nyní se zamýšlíme nad tím, jak stále rostoucí poptávku po našem vyšším odborném vzdělání do budoucna pokrýt, protože kapacity naší školy nejsou samozřejmě neomezené.

Zájemce o studium ve vaší škole určitě bude zajímat studijní program. Kde tedy mohou získat informace o programu, a kde se mohou případně hlásit k přijímacím zkouškám a v jakých termínech?

Všechny tyto informace případní zájemci najdou na intranetové adrese: www.spsbr.mv.cz, kde je přímo část věnovaná VOŠ – tam najdou vše potřebné. A mohou nás také najít na internetové adrese: www.vpsmvbrno.cz.

V případě konkrétních dotazů se mohou obrátit na paní Ing. Ševčíkovou na telefonu 974 627 251 nebo 543 544 251, která jim poskytne konkrétní informace o tom, jaké kroky je zapotřebí podniknout k tomu, aby mohli začít studovat například už od letošního září.

Výcvik studentů
a účastníků kurzů

Na stejném místě zájemci jistě naleznou i informace o ostatních vzdělávacích programech. Můžete nám něco říci i o nich?

Samozřejmě. Pro zjednodušení bych ostatní vzdělávací programy rozdělil do dvou částí. První z nich jsou tři koncepční vzdělávací programy, určené pro konkrétní policisty v určitém zařazení. Absolvování vzdělávacích programů je pro policisty povinné.

V současné době probíhají úvodní běhy kurzu pro policisty zařazené na útvarech služby kriminální policie a vyšetřování, jejichž potřeba vyplynula z masivní generační obměny, která v posledních třech letech právě tady proběhla. Naší snahou je tímto kurzem vhodným způsobem navázat na základní odbornou přípravu u služebně mladších policistů, kteří nastoupili na jednotlivé územní odbory a dále rozvíjet znalosti a dovednosti u jejich služebně starších a zkušenějších kolegů. Náplň kurzu obsahuje například znalosti z odborných předmětů, jako jsou kriminalistická technika a taktika, operativně-pátrací činnost, trestní právo hmotné a procesní nebo také problematika bezpečnostního práva či aplikovaná psychologie.

V této souvislosti se musím zeptat na jednu věc, které se nedá nevsimnout a tou je zázemí

pro tento kurz, přijde mi velmi kvalitní. Vy jste jej připravili přímo pro tuto příležitost?

Ano, protože tento kurz bude probíhat dlouhodobě, snažili jsme se vhodně využít prostory využívané v minulosti Obvodním oddělením Brno-Výstaviště. Ty jsme částečně zrekonstruovali právě s ohledem na průběh těchto kurzů. Součástí například je audiovizuální technika obsahující kamerový systém. Ten umožňuje velice progresivní využití záznamů obrazu a zvuku pořizovaných v průběhu řešení modelových situací, včetně jejich následné editace a vytváření multimediálních prezentací.

V objektu naší školy v průběhu uplynulých měsíců došlo a stále ještě dochází i k dalším investičním akcím s využitím dotací EU z Fondu soudržnosti. Jedná se například o celkovou stavební úpravu objektů budovy V. Zde jsme uspěli se svým projektem v rámci 11. výzvy Operačního programu životního prostředí. V našem případě, konkrétně v oblasti realizace zateplovacích úprav, které významným způsobem přispějí ke snížení spotřeby energie.

A teď k vašemu postřehu: efektivně jsme využili krátkého času mezi útlumem základní odborné přípravy a startem dlouhodobých konceptů v rámci celoživotního vzdělávání i k tomu, abychom vytvořili vhodné zázemí pro výuku. To, že se nám k tomuto účelu podařilo získat dotace z fondů EU, je také velkým pozitivem. Štěstí přejí připraveným, vidíte?

To jistě ano. Pane plukovníku, prozradíte nám, které další programy jsou součástí zmínovaného konceptu celoživotního vzdělávání?

Velice důležitými vzdělávacími aktivitami, které jsme s velkým úsilím nastartovali, jsou dva programy, které se v naší škole rozjíždějí pilotně. Prvním z nich je kvalifikační kurz pro policisty služby pořádkové policie zařazené v 5. a vyšší tarifní třídě, který plynule navazuje na základní odbornou přípravu. Ta v posledním období připravuje policisty pouze pro služební místa ve 3. a 4. tarifní třídě. Cílem tohoto tříměsíčního kurzu je jednak prohloubení stávajících odborných kompetencí policistů, ale také osvojení kompetencí nových, a to z oblasti trestního řízení, výkonu dozoru služby, kriminalistickotaktické činnosti, domácího násilí a z dalších oblastí policejní práce.

Aktuálně probíhá komplexní hodnocení prvního pilotního kurzu, a poté bude implementován do systému celoživotního vzdělávání. Tím bude nově definována logicky navazující komplexní základní příprava policistů od 3. do 6. tarifní třídy tak, aby v praxi policisté měli odpovídající znalosti. Naše škola ale bude muset v horizontu nejbližších dvou tří let v tomto kurzu proškolit

veliký počet policistů, kteří absolvovali inovovanou šestiměsíční ZOP.

Vzpomínám si, že jste na začátku zmínil celkem tři koncepční vzdělávací programy, jaký je tedy ten třetí?

Třetí aktivita v podstatě navazuje a logicky doplňuje již zmíněné předchozí programy. Na základě dlouhodobě signalizovaných aktuálních potřeb policie v oblasti řízení zpracovala Vyšší policejní škola v Brně vzdělávací program s názvem „Kvalifikační kurz pro vedoucí a zástupce vedoucích výkonných organizačních článků služby pořádkové policie“. Ten plynule navazuje na předchozí resortní vzdělávání a vhodně jej rozšiřuje například v oblastech přezkumného řízení, služebního hodnocení, problematiky stalkingu, využívání institutu krátkodobé ochrany či vyhodnocování oprávněnosti služebních zákroků.

Kurz s podobným zaměřením jsme již realizovali v období let 2001–2006, a prošla jím více než tisícovka policistů. Poté došlo ke zvýšenému náboru nováčků v souvislosti s generační obměnou, a proto jsme se věnovali primárně základní odborné přípravě. Dnes je situace jiná. V návaznosti na výrazné a početné změny na místech vedoucích obvodních a místních oddělení či jejich zástupců vyvstala potřeba opětovného spuštění našeho kurzu. K tomu se chystáme právě nyní.

Tento pilotní kurz je pro nás velice prestižní záležitostí. Bude monitorován zadavatelem vzdělávací aktivity. Další cenné připomínky očekáváme i od participujících zástupců Ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia a odboru vzdělávání Ministerstva vnitra.

Naše škola poskytuje komplexní vzdělávací programy pro široké spektrum různých činností v rámci jednotlivých policejních služeb. A musím říci, že vytvořit takto systémový balíček vzdělávacích aktivit bylo velice náročné.

První část našeho rozhovoru se blíží ke konci, poprosím vás o pár slov závěrem...

Vyšší policejní škola v Brně je na správném místě, má správné lidi v týmu a realizuje správné aktivity. Jsem proto hrdý na školu, na její zaměstnance i na výsledky jejich práce, kterými jsou v konečném výsledku vzdělávacího procesu odborníci v různých policejních útvarech.

Příště si představíme doplňkové kurzy a seznámíme se s aktivitami školy v oblasti veřejného života ve městě Brně.

Připravila Eva BROŽOVÁ
Foto archiv VPŠ Brno

Kontaktní osoby pro informace a přihlášky k jednotlivým vzdělávacím aktivitám:

Vyšší odborné vzdělání

Kurzy SKPV

Kurzy pro 5. a vyšší TT

Jazykové kurzy

Kurzy výpočetní techniky

Kurzy dopravní služby

Kurzy odd. tělesné a spec. přípravy

Kurzy k rozvoji osobnostních kompetencí

Informace v oblasti vzdělávacích aktivit

Obecné informace k postupu při zájmu o účast v rámci některé vzdělávací aktivity

Ing. Ševčíková, 974 627 251, 543 544 251

Mgr. Kudlička, 974 627 286

Mgr. Michalcio, 974 627 212

PhDr. Vejrostová, 974 627 263

Mgr. Hrbek, 974 627 265

Ing. Šulc, PhD. 974 627 280

Mgr. Růžicka, 974 627 229

Mgr. Jurásková, 974 627 432

Mgr. Diblík, 974 627 390

Pí. Matušková 974 627 248,
Oddělení zabezpečení výuky

První absolventi kurzu pro policisty ze služby pořádkové policie

VEDOUcí MAJÍ OPĚT SVŮJ KURZ

V období od 7. února do 25. února letošního roku proběhlo ve Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra v Brně pilotní ověření kvalifikačního kurzu pro vedoucí a zástupce základních výkonných organizačních článků služby pořádkové policie. Kurz je určen pro nižší management výkonných organizačních článků služby pořádkové policie. Jedná se o odborný kurz, jehož náplní jsou vybrané problematiky z každodenní policejní praxe. Problematiky jsou obsahem sedmi vzdělávacích modulů kurzu. Odborná výuka je zabezpečována týmem pedagogů školy a externími lektory z řad odborníků přímo z policejní praxe. Do tříletého kurzu bylo zainteresováno 14 externích lektorů, což je zárukou provázanosti této vzdělávací aktivity s policejní praxí. Právě praktické předání vědomostí a dovedností je základní devizou tohoto kurzu. Absolvování kurzu je dalším předpokladem odborného vzdělávání pro vybraná služební místa a je v souladu s uplatňovanou koncepcí celoživotního vzdělávání policistů. Kurz je zakončen ústní zkouškou realizovanou formou řešení reálné případové studie. Po úspěšném zvládnutí závěrečné zkoušky je absolventům vydáno osvědčení o úspěšném absolvování kurzu.

Pilotního kurzu se zúčastnilo celkem 14 policistů ze čtrnácti krajských ředitelství Policie ČR. Většinou se jednalo o vedoucí a zástupce obvodních oddělení Policie České republiky. Samotní účastníci kurzu byli aktivně zapojeni do zpětné vazby. V týmu se průběžně hodnotil každý absolvovaný vzdělávací modul. Celé tři týdny byl kurz monitorován jak ze strany policistů Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR, které je odborným gestorem tohoto kurzu, tak i pracovníky odboru vzdělávání, úseku řízení lidských zdrojů Policejního prezidia ČR, kteří se rovněž aktivně podíleli na průběžném hodnocení kurzu. Navrhované dílčí změny byly průběžně zapracovávány do pedagogické dokumentace tak, aby další kurzy proběhly v co nejvyšší možné kvalitě. Získané vědomosti a dovednosti by tam měly vést ke kvalitativ-

ním změnám ve výkonu služby policistů.

Absolventi z řad manažerů kurz hodnotili velice pozitivně. Přínosem jim bylo jak rozšíření odborných znalostí, tak i každodenní interakce mezi jednotlivými účastníky, kteří jsou ve stejné profesní pozici, mají stejné problémy a v této „těžké době“ je

musí každodenně řešit. Absolventi kurzu také upozorňovali na potřebnost tohoto typu vzdělávací aktivity. Vždyť od roku 2006 došlo na pozici vedoucích nebo zástupců výkonných organizačních článků k obměně více než 60 procent policistů, což jednoznačně poukazuje na potřebu takového kurzu. Studující se ve většině shodli, že absolvování kurzu jim ve vybraných problematikách nabídlo nové alternativy řešení jejich každodenních problémů.

Poslední den kurzu probíhaly závěrečné zkoušky. Zkušební komisi předsedal sám ředitel Služby pořádkové policie Policejního prezidia plk. Mgr. Petr Sehnoutka. Po úspěšném složení zkoušky předal ředitel všem účastníkům společně s gratulací také osvědčení. Od nového vzdělávacího programu ředitel Služby pořádkové policie očekává zkvalitnění výkonu služby a také že povede k efektivnějšímu řešení problémových činností základních organizačních článků Policie ČR. **Další nástupní termín tohoto kvalifikačního kurzu odstartoval 4. dubna 2011.**

pplk. Mgr. Vítězslav NYČ
Foto VPŠ MV Brno

Společná fotografie účastníků semináře. Akce se konala v ubytovně VPŠ MV v Jihlavě, na tzv. Hrádku. Pro zajímavost lze uvést, že budova v době druhé světové války sloužila jako škola pro mládež pocházející z elitních nacistických rodin.

Aktuální trendy policejní praxe

Začátkem února se na Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra ČR konal dvoudenní seminář pod názvem Aktuální trendy policejní praxe. Na úvod ředitel školy plk. Ing. Bc. Zdeněk Sadecký představil přednášející a čestné hosty semináře.

Přinášíme několik vystoupení hostů semináře, přesněji to, co ve svém vystoupení zdůraznili.

Ředitel školy **plk. Ing. Bc. Zdeněk Sadecký** se mimo jiné zaměřil na způsob proškolení policistů v technice jízdy a v jízdě se zvláštním výstražným světelným zařízením. Aby se nehodovost u policie snížila, navrhl změny v systému pro-

školení, např. zavedení garanta za proškolení v řízení služebních vozidel, nebo zavedení bodového hodnotícího systému pro policejní řidiče.

K policejnímu vzdělávání z pohledu Ředitelství služby dopravní policie PP ČR se vyjádřil **plk. Ing. Leoš Tržil**. Zdůraznil nutnost celoživotního vzdělávání dopravních policistů. Vzhledem k vývoji techniky a legislativy poukázal na potřebu specializačních a dalších odborných kurzů. Uvedl, že je třeba podporovat u policistů zájem o tyto kurzy a pro učitele odborných předmětů zajistit studijní pobyty na výkonných útvarech. Podpořil rovněž myšlenku, že by se policisté měli i ve škole učit na modelových situacích z běžné praxe. Závěrem uvedl, že pokud chceme mít lepší policii, musíme být kvalitně vyškoleni.

Poměrně zajímavé téma zvolil vedoucí kanceláře ředitele školy **plk. Mgr. Lukáš Habich**. Teoreticky i prakticky rozebral problematiku kyberšikany, kybergroomingu, kyberstalkingu, sextingu a dalších forem kyberkriminality.

Plk. Mgr. Radka Šimková a Mgr. Milan Bandas představili strukturu Kriminalistického ústavu a systém policejního vzdělávání. Uvedli představu, čeho chce Kriminalistický ústav v následujících letech ve vzdělávání na téma problematiky kriminalisticko-technické činnosti dosáhnout a jakými znalci ústav disponuje v příslušných odvětvích kriminalistiky.

Mjr. Mgr. Marcel Imrich a pplk. Mgr. Václav Vaško ze Středné odborné školy policajného zboru Košice představili organizaci policie Slovenské republiky a popsali její činnosti ve zkráceném vyšetřování.

Druhý den zahájil **kpt. Bc. Zdeněk Pflieger** ze Školního policejního střediska Lišov. Tématem jeho přednášky Stop korupci byla problematika korupce u Policie ČR.

Plk. Mgr. Martin Souček z Krajského ředitelství Jihočeského kraje z odboru pořádkové policie zvolil příspěvek na téma community policing v praxi. Upozornil na prameny sahající do doby první republiky a představil aktuální pojetí a principy community policing.

S problematikou řízení organizace na základě definovaných procesů přítomně seznámil **plk. Mgr. Bohumil Šlapák**, vedoucí územního odboru Žďár nad Sázavou. Procesní přístup představil na klíčovém procesu územního odboru – trestním řízením.

Kpt. Mgr. Jaroslav Konečný, učitel Vyšší policejní školy MV v Jihlavě, se na závěr semináře zaměřil na nedostatky v nejednotném postupu policejních orgánů při šetření dopravních nehod v návaznosti na současnou legislativu.

Na dvoudenním semináři vystoupili i další hosté. Např. **plk. Mgr. Jaromír Štěpánek**, **mjr. Mgr. Martin Vaněček**, **JUDr. Štěpán Kalamár, Ph.D.**, **pplk. JUDr. Pavel Vopršal**, **Bc. Radek Benda** a **pplk. Mgr. Jindřich Komárek**.

plk. Mgr. Lukáš HABICH VPŠ MV v Jihlavě
JUDr. Mgr. Miroslav PETRÁK
OSZ Jindřichův Hradec
Foto archiv VPŠ MV Jihlava

Pohled do sálu

Na pražském Výstavišti se v únoru konal XVIII. ročník mezinárodního veletrhu zabezpečovací techniky, systémů a služeb, požární techniky a ochranných zařízení PRAGOALARM/PRAGOSEC 2011.

Expozici MV ČR organizačně a obsahově zajistil odbor prevence kriminality ve spolupráci s příslušníky Preventivně informačního oddělení Policejního prezidia Policie ČR.

Cílem expozice bylo seznámit veřejnost s legálními prostředky ochrany osob a majetku a s resortními preventivními programy a projekty (zejména Bezpečná lokalita, Rok zabezpečení vozidel). Návštěvníci veletrhu kvitovali odbornou erudici resortních zástupců, kteří byli nejčastěji dotazováni na možnosti ochrany a zabezpečení osob, automobilů, bytů, rodinných domů či legální používání kamerových systémů. Občané také využili širokou nabídku preventivních brožur, letáků či jiných materiálů, které mimo informační hodnotu přispěly ke spolupráci resortu s veřejností.

Pravidelnou součástí veletrhu jsou odborné doprovodné semináře a konference z oblasti zabezpečení osob a majetku, na kterých je předpokládán odborný podíl resortních pracovníků.

Jednu z doprovodných akcí veletrhu připravil odbor prevence kriminality, **Mezinárodní konferenci „Městské kamerové dohlížecí systémy a ochrana osobních údajů“**. Odbor prevence kriminality

Městské kamery mezi lidmi na veletrhu

má již od roku 1996 v gesci problematiku Programů prevence kriminality na místní úrovni ve městech a krajích České republiky. Nejžádanějším, finančně nejnákladnějším a zároveň nejefektivnějším projektem je právě instalace a provozování městských kamerových dohlížecích systémů (MKDS). Vzhledem k tomu, že je třeba při monitorování těchto systémů přísně dodržovat oblast ochrany osobních údajů a dalších právních předpisů, rozhodl se odbor prevence kriminality připravit výše zmíněnou mezinárodní konferenci. **Cílem konference bylo** poukázat na mezinárodní přístupy k řešení problematiky ochrany osobních údajů a na situaci v České republice, zhodnotit klady využívání kamerových systémů v oblasti prevence kriminality v České republice a umožnit výměnu zkušeností a dobré praxe v této oblasti.

Mezinárodní konference se uskutečnila 18. února 2011 v konferenčním sále v budově MV na Letné v Praze za partnerství MV, Policie ČR a Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm a pořadatele veletrhu Pragoalarm/Pragosec 2011 Incheby Praha.

Na konferenci vystoupili mj. **zahraniční představitelé Evropského fóra pro bezpečnost ve městech – „The European Forum for Urban Safety“** (dále jen „EFUS“). Dalšími zahraničními účastníky konference byli zástupci ze Slovenska. Konference se zúčastnilo celkem 71 posluchačů, byla rozdělena do tří částí a moderoval ji **JUDr. Tomáš Koníček** z odboru prevence kriminality MV ČR.

V úvodním bloku byli účastníci Konference seznámeni se stavem v oblasti kamerových systémů a ochranou osobních údajů v zahraničí. Již v prvním příspěvku pan **Sebastian Sperber**, **tajemník EFUSu**, přednesl vyčerpávající informaci o schválené „Chartě pro demokratické využívání bezpečnostních kamerových systémů“ a celkové činnosti EFUSu. K základním 7 pilířům „Charty“ patří – principy legality, nezbytnosti, přiměřenosti, transparentnosti, odpovědnosti, nezávislého dohledu a princip zapojení občanů.

Zástupkyně z **Rotterdamu**, **paní Arke Besselink** konfrontovala obecně doporučovanou „Chartu“ s praxí ve městě Rotterdamu. V Rotterdamu mají celkem 321 kamer, nejvíce z celého Nizozemí. Kamery jsou nasazovány zejména na vlakových nádražích, v obchodních střediscích, v rizikových místech spojených s drogovou problematikou, na fotbalových stadionech. Přes 82 % občanů se v Nizozemí vyslovuje pro podporu CCTV. V Nizozemí dávají velký důraz při nasazování kamerových systémů na dokonalé proškolení operátorů, kteří snímky vyhodnocují. Zahraniční blok uzavřel **Ing. Peter Grečko**, **projektový manažer preventivního projektu „Bezpečné bývání“ ze Slovenska**. Projekt se zaměřuje na prevenci kriminality na sídlištích s převážně panelovými vícebytovými domy. K základním cílům

projektu patří – zvýšení bezpečnosti obyvatele domů, snížení anonymity v domě, snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu, snížení rizika poškozování zařízení domu (vandalismus) a zamezení páčání trestných činů a přestupků v prostorách domu. Mezi základní pilíře projektu patří – komunikace, identifikace, zábrana, monitorování, vzdálená správa a spolupráce s policií.

Druhý blok byl orientován na standardy a kritéria pro kamerové systémy v České republice. Nejdříve zazněl pohled **Úřadu na ochranu osobních údajů** na diskutovanou oblast, který zprostředkovala inspektorka **ÚOOÚ PhDr. Miroslava Matoušová**. Účastníci Konference byli seznámeni s právními východisky, se zásadami zpracování osobních údajů při vynucování práva, se zásadami při zpracování osobních údajů při provozování kamerových systémů, s postojem ÚOOÚ ke kamerám na veřejných prostranstvích a v závěru s poznatky při dozorové činnosti.

Dále následovala prezentace **Ing. Miroslava Urbana**, technického tajemníka **Asociace Grémium Alarm** s odkazy na nutnost dodržování technických norem, a to zejména řady EN 50 132-x (Alarm systems – CCTV surveillance systems for use in security applications; Poplachové systémy – CCTV sledovací systémy pro použití v bezpečnostních aplikacích), kde jsou velmi dobře rozpracovány, jak technické, tak i podmínky pro dodržování ochrany osobních údajů při práci s kamerovými systémy.

Na závěr druhého bloku byla přednesena **JUDr. Tomášem Koníčkem, z odboru prevence kriminality MV** prezentace vycházející z přijatých zásad, postupů, doporučení a podmínek, které musí žadatel o státní finanční dotaci na program prevence kriminality na místní úrovni bezpečnostně splňovat. V koncemované formě jde o „**Rozšiřující podmínky pro zpracování projektů a standardní postupy pro hodnocení účinnosti MKDS**“, které jsou součástí schválených „Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni“. K obligatorním podmínkám lze řadit zejména preventivní funkci MKDS; zacílení pouze na veřejný pořádek na veřejně přístupném prostoru; nutnost on-line vyhodnocování bezpečnostní situace non stop, tedy 24 hodin denně; operátorem smí být pouze policista či strážník; dodržování všech právních předpisů včetně oblasti ochrany osobních údajů; zpracované a aplikované směrnice a standardy provozu, obsluhy a vyhodnocování MKDS; kontrola a stálý zájem představitelů měst a obcí o ochranu veřejných prostranství a zvyšování pocitu občanů.

Třetí blok, výměnu dobré praxe a zkušeností, zahájil stručnou zprávu o stavu městského kamerového dohlížecího systému ve městě Brně přednášející **PhDr. Stanislav Jabůrek**, vedoucí Koordinačního centra prevence, oddělení Odboru sociální péče **Magistrátu města Brna**. Zejména zdůraznil, že primárními cíly instalace kamerových systémů jsou – zvýšení pocitu bezpečí občanů v rizikových lokalitách města se zvýšeným nápadem trestné činnosti majetkové, omezování příležitosti k páčání trestné činnosti, umožnění včasného operativního zásahu bezpečnostních sil v případech, dochází-li v monitorované oblasti k porušování zákonů a páčání trestné činnosti, a využití kamer jako odstrašujícího prvku, automaticky snižujícího trestnou činnost a pomáhajícího k jejímu vytěšňování do méně „atraktivních“ lokalit. Instalaci a používání kamerových monitorovacích systémů lze jednoznačně považovat za vhodnou součást bezpečnostní politiky měst. Budou-li legislativními a technickými prostředky dostatečně zabezpečena takto získaná data a záznamy, a tak chráněna základní osobní práva a svobody občanů, lze jejich použití a rozšiřování ve fungující demokratické společnosti doporučit. Rizikem – jako vždy a všude, kde se pracuje s citlivými údaji – je selhání lidského faktoru.

Ředitel Městské policie v Sokolově, Mgr. Petr Kubis, seznámil posluchače s preventivním projektem „**Bezpečné město**“, který se realizuje kromě Sokolova také v Plzni. Filozofie projektu je postavena na tom, že veškeré aktivity v oblasti bezpečnosti jsou realizovány pro občana; musí být nastavena systematická spolupráce a koordinace; odstranění anonymity, nastavení osobní odpovědnosti na všech úrovních; k dosažení úspěchu je nutná aktivní komunikace. Ke čtyřem základním pilířům pak patří – „náš zákazník je občan“, koordinace a spolupráce, činnost a výstupy pracovních skupin a opětovně aktivní komunikace. Primárně jde o prevenci, ochranu, tedy snižování nápadu protiprávních jednání ve městě a zvýšený pocit bezpečí občana. Sekundárně o objasnění, pachatel je rychle dopaden, rychle odsouzen a potrestán, procentuelní úspěšnost. Je-li naplněna primární rovina, zlepšuje se i sekundární rovina, občan důvěřuje policii a občan komunikuje s policií.

Projektový manažer pilotního projektu „Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“ v Brně Luboslav Fiala seznámil přítomné s postupem projektu. V loňském roce se za podpory Statutárního města Brna (400 tisíc Kč) a přidělené státní finanční dotace z MV ČR rámci (600 tisíc Kč) podařilo dokončit II. etapu pilotního projektu prevence kriminality „Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“, který se věnuje bezpečnému bydlení v bytovém domě Koniklecova č. 5 v Brně. Projekt přispívá ke zvýšení standardu bezpečí, zlepšení mezilidských vztahů a spolupráce mezi veřejností, policií, samosprávou a vlastníky tohoto bytového domu.

V této fázi se jedná o unikátní projekt v rámci celé ČR.

Projekt se primárně soustřeďuje na bezpečnostní a pořádková místa uvnitř bytového domu, nicméně sekundárně předpokládá, že jejich minimalizace, nebo dokonce úplná eliminace pozitivně ovlivní i bezpečnostní a pořádkovou situaci v jeho bezprostředním okolí. Bezpečnostní, pořádková a sociální rizika a také míra vnímání pocitu ohrožení obyvatele byla v popisovaném domě definována v přípravné části projektu.

Obdobná situace je i v dalších sídlištních komplexech a v obytných domech po celé ČR, zejména tam, kde se mohou nekontrolovatelně pohybovat cizí osoby, bezdomovci, drogoví dealeri a drogově závislé osoby, včetně problematických skupinek dětí a mladistvých. Pro tyto lokality platí, že se v nich cítí obyvatelé ohroženi, mají strach z majetkové i násilně trestné činnosti a z dalšího obtěžování, které je ohrožují, ruší a zneprůjemňují jim život. Zejména na sídlištních a ve velkých bytových komplexech je značným problémem zajištění vchodů do domů před nezvanými návštěvníky.

Právě pro zlepšení bezpečnosti v těchto lokalitách a v obytných objektech byl vytvořen popisovaný program „Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“. Podstatou konkrétního projektu v Brně je změna postoje občanů k problematice bezpečnosti, motivace k bezpečnějšímu chování, k zabezpečení bytů a obytných domů, ke zlepšení sousedských vztahů a respektování domovního řádu. Cílem pak je zejména – zvýšení bezpečnosti obyvatelů domů, snížení anonymity v domech, snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu, snížení rizika poškozování zařízení domů (vandalismus), zamezení páčání trestných činů a přestupků v prostorách domu a zlepšení situace v nabídce sociálních služeb přímo v domě či v jeho bezprostředním okolí.

Na projektu v Brně se mimo Statutárního města Brna podíleli pracovníci Městské policie Brno, Krajského ředitelství Policie ČR JMK, HZS Jihomoravského kraje, Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm, Probační a mediační služby ČR a také zástupci Městské části Brno-Nový Lískovec.

Ředitel Městské policie města Zlína Ing. Milan Kladníček na závěr třetího bloku představil **Integrovaný bezpečnostní systém** ve Zlíně. Projekt Integrovaný bezpečnostní systém (IBS) slouží k podpoře práce bezpečnostních složek jako integrační, multifunkční celek, jehož základem je propojení mezi jednotlivými pracovišti do uceleného systému řízení bezpečnosti a pořádku.

Integrované pojetí dovoluje vydělit jednotlivé specializované činnosti na samostatná, specializovaná pracoviště, obsluhovaná kompetentními specialisty. Tato pracoviště jsou propojena a jejich činnost může být systémem synchronizována buď automaticky (při vzniku události s vysokým stupněm naléhavosti) nebo z podnětu operátora. Cílem projektu bylo vytvořit technickou a organizační vazbu mezi systémy technické podpory ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku Policie ČR, Městské policie Zlín a ostatních složek IZS ve městě Zlíně. Dále zvýšit efektivitu a účinnost dříve pořízených bezpečnostních technologií a vytvořit novou integrační platformu společného obrazu situace, technologií a činností. IBS spojuje všechna dostupná data, optimalizuje přístupnost informací, jež jsou v daném okamžiku relevantní pro rozhodovací proces operátora, při zachování dostupnosti a integrity ostatních dat, jež na pozadí zajišťují logiku, přesnost, včasnost a výkon podpůrných operací.

Vybudování IBS ve Zlíně je v tomto kontextu spolu s ostatními opatřeními procesem situačně preventivním a zároveň represivním. Je účinnou reakcí na řešení bezprostřední bezpečnostní situace. Situace v oblasti veřejného pořádku a občanského soužití se výrazně zlepšila. Mezi občany Zlína je velmi kladně vnímána skutečnost, že se nyní mohou setkat se strážníky v ulicích, kteří svou přítomností plní úlohu motivačního činitele k dodržování veřejného pořádku a zákonnosti obecně. Uvedené skutečnosti spolu s větší čistotou a bezpečností veřejných prostranství jsou pozitivně vnímány, hodnocena a důvěra v bezpečnostní složky je i díky hodnocenému projektu výrazně posílena.

Po třetím bloku následovala diskuse a závěr konference. Průběh celé Konference i dotazy v jejím závěru plně potvrzují úsilí odboru prevence kriminality MV o nastavení standardů a pravidel v oblasti MKDS. Nic nebrání, aby statutární zástupci některých měst realizující MKDS, připojili své podpisy pod mezinárodní „Chartu“. Zástupci EFUSu v závěru Konference poděkovali za možnost načerpání nových poznatků a zhodnotili vývoj MKDS a oblast ochrany osobních údajů v ČR za velice pozitivní.

Účastníci Konference také ocenili velice příjemné prostředí konferenčního sálu na Letné a bezchybné tlumočení a technické a provozní zajištění celé Konference ze strany ZS MV. Zahraniční hosté dále absolvovali společný oběd a návštěvu veletrhu Pragoalarm 2011.

Zpracoval:
JUDr. Tomáš KONÍČEK,
z odboru prevence kriminality MV ČR,

Už jsme to měli na těchto stránkách víckrát. Klasika. Auto a chodec. Teď budou zrovna víc a víc osychat meze, pěšáci (o motoristech – nebo milencích – ani nemluvě) ožijí. A vyrojí se. Nebude proto na škodu znovu si – pro výstrahu, pro poučení? – připomenout jeden často se opakující a většinou tragicky černý, tedy „křížkový“ druh kolizí na našich vozovkách!

ŽÁDNÉ OCHRANNÉ KRYTÍ TĚLA

Zapřený do volantu rval pilot osobního vozu brzdou veškerou silou do podlahy.

Střetu se nedalo zabránit. Pěšák nepochybně na cestě přes vozovku zleva vpravo, tam hleděl, udělal ovšem – jak si byl svým pohybem evidentně nejistý – dva tápavé krůčky spíš proti motorovému vozidlu, které ho levou přední částí trefilo přes pravou nohu a nabralo ho na kapotu. Pravým bokem to v třesutém sledu vzal ten nešťastný člověk do předního skla, pak s ním mechanické síly udeřily o střechu auta, skončil u levého bočního sloupku, a nakonec setrvačný pohyb těla dokončil na asfaltu za bezprostředně poté zastaveným autákem.

Lékař se vymrštil od volantu, vzápětí postiženému poskytoval první pomoc. Pak se ho snažil oživovat, dokud nepřišla záchranka spolu s policejní hlídkou.

Marnost nad marností. Osmasedmdesátiletý muž, který toho dne slavil jmeniny, zemřel na úrazový šok v návaznosti na vážná poranění životně důležitých orgánů, zejména mozku. Pitva u něj prokázala v krvi ethanol – v koncentraci 1,45 g/kg. Teprve pár dnů dvaatřicetiletý motorista – lékař se podrobil dechové zkoušce na alkohol s negativním výsledkem.

Ze znaleckého posudku z oboru doprava při policejním šetření mj. vyplynulo (prostřednictvím simulacního programu Virtual Crash 2.2), že maximální rychlost, při níž mohl řidič vzniklou situaci zvlá-

dnout, bezpečně zabrzdit před překážkou, byla 61,7 km/h. On však musel, vzhledem k tomu, co se stalo, uhánět v okamžiku střetu rychlostí 65,2 až 80,3 km/h, což předpokládá rychlost na samém počátku nehodového děje v rozmezí 75,9 až 93,5 km/h (tam, kde je povolena padesátka!).

Pan doktor nejen, že nikdy předtím nezpůsobil na silnici karambol. Až na jedinou výjimku se nikdy v silničním provozu ničím neprovinil (v lednu 2010, dva měsíce před osudným incidentem, byl přistižen při výrazném překročení povolené rychlosti v uzavřené obci!).

Přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku mu do konce života nic neodpáře. S tím se bude pasovat pouze jeho svědomí.

„Polehčujících ani přitěžujících okolností u obviněného shledáno nebylo.“ Praví se v příslušné obžalobě.

„Světský“ soud vyřkl trest...

/ki/

Podklady npor. Bc. Jaroslav KOHOUT
Foto archiv P ČR

Vloni na Josefa, v pátek 19. března večer kolem 19:30 sjížděl dr. Libor Štřekovský (jméno jsme změnili – pozn. red.) na hlavním podkrušnohorském tahu směrem od Karlových Varů na Chomutov do jednoho z měst nad řekou Ohří. Na tachometru automobilu zn. Škoda Felicia LXI bylo přes 90 km/h. Řidič projížděl trasou, kterou jezdívá 6 let minimálně jednou týdně oběma směry a za všech možných povětrnostních podmínek ji má celkem „dost pod kůží“.

Toho dne byla vozovka suchá, pouze místy po stranách, někde i uprostřed silnice ležely zbytky namrzlého uježděného černého sněhu. Už padla tma, provoz byl sice do obou stran hustší, ale v okamžiku, kdy se škodovka blížila k trochu osvětlenému přechodu pro chodce, nikdo za ní, ani proti ní nejel.

Vozidlo se pohybovalo – jaksi samospádem – uvnitř obce, šetrný šofér ale nerad přibrzdí na povolenou rychlost, když přece jede „zadarmo“, nebo na neutrálu, zkrátka bez plynu. Jenomže zhruba 30 metrů před mírně nasvícenou zebrou pro chodce zaregistroval řidič v příšeří za přechodem – ve vzdálenosti tři čtyři metry – tmavý předmět ležící na vozovce.

Větší sněhový zmrazek, nebo dokonce ledová plotnička, napadlo pana doktora. Sešlápl proto intenzivně brzdový pedál. S felíčkou měl za čtyři roky užívání najeto hodně přes 100 tisíc kilometrů, vždycky mu seděly/vyhovovaly její jízdní vlastnosti, byl s ní sžitý, během osmnáctileté šoférské kariéry neměl žádný karambol!

A černý stín se najednou potácivě postavil.

Dva obrovské kufry, podobné těm, v nichž vyrazila na poslední cestu Otýlie Vranská, představovaly pozůstalost po panu Nečáskovi, proslulém pražském vyšetřovateli, který pracoval na odboru násilných trestných činů před půl stoletím. Průklepy svědeckých výpovědí, žalob a soudních rozsudků vyprávěly příběhy dávno zasuté v čase. Opatrně jsem bral do rukou ty rozpadávající se listy papíru a pomocí skeneru je postupně ukládal do databáze počítače. Práce to byla poněkud jednotvárná a zdoluhavá, dokud jedno jméno nezazvonilo o paměť a bleskem mě nevrátilo do dob, kdy jsem byl malý kluk, co se celý špinavý a s odřenými koleny vracel domů ze škvárového fotbalového plácku.

MANETA

„Odpoledne přijde pan Sojka,“ oznámila maminka.

Tatínek těžce povzdychl. K jedinému opraváři chladicích zařízení ve čtvrti choval pocity vpravdě ambivalentní. Jeho návštěvu upřímně vítal, neboť si potrpěl na studené lahvové pivo, na druhé straně těžko snášel Sojkovo nezadržitelné povídání, a tak na dobu rekonstrukce báječné ledničky typu Maneta zpravidla odcházel do restaurace U svatě Anny, kde popíjel točenou dvanáctku a mluvil karbaníkům do mariáše.

„Já peru,“ řekla máma, „takže tu budeš muset zůstat ty.“

„Jasně,“ řekl jsem. Měl jsem sice původně trochu jiné plány, ale pana Sojku jsem poslouchal docela rád. Jeho historky byly dramatické a barvotiskově tajuplné, věci na první pohled všední získávaly v jeho podání dobrodružnou atmosféru.

„Pan Barouš se tenkrát v hospodě vsadil, že zajde o půlnoci na hřbitov a připije si nad hrobem posledního nebožtíka. Jako důkaz prej tam nechá svou vycházkovou hůl. Jenže si v té tmě připíchl holi cíp kabátu, a když chtěl odejít, zatahalo ho to zpátky. Ráno ho našli mrtvého, protože z toho leknutí umřel na infarkt.“

Hovorný opravář měl ruce po lokty umazané olejem a během několika minut vyměnil klínový řemen kompresoru. Tatínek něco podobného dělal půl dne, zpravidla se při tom bolestivě zranil a hojně klel.

Práce nevyžadovala velké přemýšlení, takže se mistr vesele pustil do dalších historek. Od něj jsem poprvé slyšel téměř legendární příběh o domovnici, kterou řadu hodin po smrti probudilo řinčení zvonku, zvedla se, otevřela opozdilemu nájemníkovi a s pětikorunou v hrsti znovu ulehla k večernímu spánku. Sojka mi prozradil i řadu místních tajemství, o nichž se před

děti zpravidla nemluvalo. Například, že pan Mašek není na dlouhodobé služební cestě, nýbrž v kriminále, protože zpronevěřil nějaké podnikové peníze, že krásná slečna Šimandlová se živí jako prodejná holka v nóbl hotelech a trafikant Čadek nepřišel o ruku v odboji za války, ale dávno v časech míru, když předváděl kamarádům, jak se dají ručním granátem lovit ryby.

Během vyprávění si Sojka připravil malou ocelovou láhev se stlačeným plynem a napojil ji na aparaturu lednice. Pak otevřel kohout. Ozvalo se tiché syčení a ventil s manometrem se pokryl bělostnou jinovatkou.

„Už to chladí,“ zajásal jsem.

„Ještě ne,“ vrtěl hlavou opravář, „ale už brzo bude.“

Maneta naskočila, výparník rychle namrzl. Sojka seřídil spínač termostatu tak, aby ve skříni udržoval teplotu mezi třemi a pěti stupni Celsia, pak zasunul ledničku zpátky do kuchyňské linky a šel si umýt zamazané ruce.

Vzpomínám, že tenkrát jsem si také přál být opravářem, za nímž zůstane kus dobře odvedené práce. Nejvíce se mi ovšem na tomhle řemesle líbilo, že člověk mimoděk nahlíží do drobných tajemství jednotlivých domácností, a vlastně tak prožívá spoustu příběhů, skoro jako divák sledující několik divadelních představení najednou.

Když se táta vrátil z restaurace, snažil jsem se mu to nějak sdělit, ale buď jsem nepoužil správných slov, nebo tatínek vypil příliš mnoho piva, prostě jsme si nerozuměli.

„Co se ti na tom vlastně líbí?“

„No, že toho Sojka tolik ví.“

„Co neví, to si vymyslí.“

Pokřčil jsem rameny a šel ven v naději, že tam ještě chytну kluky. Hráli na plácku hokej

s tenisákem, kdopak tenkrát tušil, že z takového blbnutí bude jednou ušlechtilý oficiální sport s názvem florbal. S vypůjčenou, napůl zlomenou kejdou jsem dával tři góly, byl bych docela rád pokračoval, ale ostatní už toho měli dost, a tak jsme seděli na klandru a povídali si. Měl jsem tisíc chutí vyprávět o skutečné profesi krasavice Šimandlové nebo o zavřeném Maškovi, ale nějak mi to nešlo přes pus. V hloubi duše jsem si uvědomoval, že je to vlastně takové profesionální opravářské tajemství, které bych měl respektovat jako třeba advokát nebo kněz.

Co ještě zůstalo z toho dávného roku? Útržky vzpomínek se poněkud pletou, ale mám dojem, že tehdy bylo velmi horké léto, celé prázdniny jsme chodili na Císařskou louku, kde skřípal prkenný plovárenský vor, šuměly topoly a voněla chladná Vltava.

Maneta bojovala s vedrem hrdinně, ovšem dnešní praktická bezporuchovost ledniček byla tehdy ještě velmi vzdálená, koncem srpna řekl motor dost, zakouřilo se z něj a pan Sojka měl další zakázku.

Piplavě přeměřoval odpory jednotlivých vinutí, chvílemi jásal, chvílemi propadal smutku, a k tomu, podle očekávání, vyprávěl. Tentokrát ovšem nešlo o kaleidoskop různých historek, ale o příběh jediný, tajemný a otevřený.

Jistý Karel Mlynář zmizel. Tedy, všeobecně se soudilo, že pětaticetiletý konstruktér z Motorletu, který si každou chvíli do garsonky nad hospodou přiváděl jinou slečnu, vzal kramle, hodil motejla nebo frnkl za kopečky, jak se v nejrůznějších opisech nazývala emigrace. Sojka však byl jiného názoru.

„Hele, já v tom kvartýře byl. Když se vyklízel, víš? Teklo tam ústřední topení, tak mě zavolali, protože nikdo jinej nebyl po ruce.“

„No a?“ zeptal jsem se.

„Byla tam spousta divnejch chlapů a náramně pečlivě se hrabali ve všech lejtrech.“

„Co je na tom divnýho?“

„Už si slyšel, aby se policajti starali o maximální tlaky plynů v turbínách leteckejch motorů? Bolest, co? Ale já na to přijdu. Ona je totiž kolem toho náramná spousta moc záhadnejch věcí.“

Nemusel jsem vybízet k pokračování hovoru, oprava byla zdoluhavá, takže jsem se všechno dozvěděl postupně, a bylo to zamotané a plné tajemství.

Za války se prý v Motorletu, tedy v tehdejší Waltrovce, děly moc divné věci. Svědci vyprávějí o oválném letadle s kolmým startem, překvapivě podobném pozdějším slavným létajícím talířům. Třeba to skutečně byla tolikrát slibovaná zázračná zbraň, která měla Hitlerovi zachránit říši, možné ovšem je i to, že šlo o kořist z nějaké meziplanetární havárie a Němci se snažili pochopit a okopírovat neznámé technologie. V každém případě se tehdy v továrně odehrávalo něco strašlivě utajovaného, což možná špiónážní služby z povzdálí sledovaly, a i nesmyslné bombardování Prahy, které zasáhlo věže emauzského kláštera a zničilo část hřbitova Na Malvazinkách, získává jistou logiku, bylo-li původně namířeno na fabriku pana Waltera.

„To už bylo přece hrozné dávno,“ namítl jsem.

„Ne tak docela, kamaráde, dodneška nikdo podobný letadlo nepostavil. Třeba to dokázalo eliminovat zemskou přitažlivost. Dovedeš si vůbec představit, co všechno by takovej vynález znamenal? No nic, fantazírování nepomůže. Zkrátka, Karel Mlynář byl tímhle němec-

„Ale to nic neznamená.“

„Hele,“ řekl pan Sojka, „já se nehádám. Jenom dávám fakta vedle sebe. A možná k nim brzo něco přibude.“

„Co?“

„Skoro nikdo neví, že Karel má tramskou chajdu. Není psaná na něj, možná tam stojí i načerno. Na Olešku, víš? To je taková osada kousek od Prahy. Jestli vážně něco potřeboval schovat, tak je to tam! Až si pořídím auto, tak tě tam zavezu.“

Opravář zmlkl, což bylo poněkud neobvyklé, obratně složil rozebraný motor, zapojil kontakty – a ono to fungovalo. Večer mohl tatínek sedět u lahve vychlazeného piva.

Zmínil jsem se o létajících talířích ve Waltrovce a o tajemnostech provázejících zmizení inženýra Mlynáře.

„Je to cvok,“ pravil otec na adresu šikovného opraváře.

Průklepy dávných protokolů doplnily mé mlhavé vzpomínky. Od poslední návštěvy u rozbité lednice jsem pana Sojku už nikdy neviděl. Dlouho jsem nemohl uvěřit tomu, že nežije. Říkalo se, že se utopil na Císařské louce, vzpomínám, jak to naši maminku vyděsilo, a proto vyhlásila přísný zákaz koupání ve volné řece. Začátkem léta by to znělo strašlivě, jenomže bylo září, začínala škola a plováren jsme si toho roku všichni užili dost.

Trafikant Čadek tvrdil, že Sojka byl opilý, starý Vorážka zase vyprávěl hospodský příběh, podle něhož se opravář vsadil, že podplave vltavský parník, a snad by se mu to i povedlo, kdyby jej do hlavy neudělilo mohutné boční koleso.

Dohady, fámy, polopravdy.

Záznamy z pozůstalosti inspektora Nečásky se věnovaly faktům.

Devětadvacátého srpna roku 1962 bylo pod Vyšehradskou skálou objeveno plovoucí lidské tělo, v němž byl později identifikován pohřešovaný Vladimír Sojka.

Pitva provedená v Ústavu soudního lékařství vyvrátila domněnky o utopení, smrt byla způsobena střelnou ranou v oblasti týla. Projektil, který zůstal v lebce, byl podroben pečlivému balistickému zkoumání, v centrální sbírce se ale záznam o odpovídající zbraň nenašel.

Byla stanovena řada vyšetřovacích verzí, od loupežné vraždy až po rodinné neshody, operativa je pečlivě jednu po druhé ověřovala.

Odborníci se zatím snažili najít místo, kde se tělo do řeky dostalo. Na podrobné mapě toku byly šipkami naznačeny směry převládajících proudů, provedlo se několik pokusů s figurínou o přibližně stejné specifické váze, jakou má bezvládný člověk. Červeně přeškrtnuté oblasti na plánu patřily k místům, odkud nebožtík v žádném případě pod Vyšehrad doplout nemohl. Zdálo se pravděpodobné, že vrah vhodil pana Sojku do Vltavy z pravého břehu, nejspíš někde nad městem, v úseku hrubě ohraničeném mostem Intelligence a přehradou ve Vraném.

Následovala výpověď manželky, potom přišly na řadu frázovitě znějící výroky kolegů z práce. Nikam to nevedlo. Vyšetřování uvízlo na mrtvém bodě, z případu se stal neobjasněný kriminalistický pomníček.

Zastesklo se mi po upovídání chladírenským opraváři a vypravil jsem se do čtvrti svého dětství. Změnila se, ale hospoda, kam jsem s hrníčkem chodíval před Vánocemi mamince pro rum do cukroví, stála na svém místě pořád. Usadil jsem se u velkého stolu ve výčepu a zkusil pohovořit na téma vzpomínek. Defraudant Mašek, soutěživý pan Baroš, slečna Šimandlová. Bože, uvědomil jsem si během řeči, té krásné povětrné ženské musí být dneska už nejméně šedesát let.

Nikdo z přítomných si na nic podobného nepamatoval.

S pověstí dědečka pohádkáře jsem vypadl ven a připadal si jako návštěvník z jiné časoprostorové dimenze.

Koncem týdne jsem to ještě zkusil na osadě jménem Oleško, což mělo větší úspěch. O Sojkovi sice nikdo nevěděl nic, ale někteří ze zdejších penzistů si ještě pamatovali na pana Mlynáře.

„To byl ten leteckej konstruktér, ne?“

Přikývl jsem a dozvěděl se, že se žádné tajuplnosti nekonaly. Pan Mlynář skutečně emigroval, a když se po roce devadesát vrátil z Austrálie, chatu zpátky nevysoudil. Měla dávno nové majitele. Občas se ještě chodíval do osady svého mládí podívat, ale do budování nějakého nového stavení se už nepustil, měl svá léta. A dost hluboko do kapsy. Bezpochyby prodejem žádného leteckého tajemství nezbohatl.

S trochou zklamání jsem se vrátil k třídění pozůstalosti inspektora Nečásky. Na pokračování příběhu jsem narazil mezi spisy v druhém kufru.

O několik let později, při zpackaném loupežném přepadení poštovního úřadu v Košířích, byl na místě zadržen jistý Kamil Růžička, který měl u sebe samonabíjecí pistoli ráže sedm šedesát dva. Zbraň byla automaticky porovnána se záznamy o neobjasněných trestných činech a ukázalo se, že ze stejné pistole byl vypálen projektil, který kdysi usmrtil Vladimír Sojku.

Staré vyšetřování bylo okamžitě obnoveno a přibližně po týdně se obviněný Růžička přiznal. Jako ve většině podobných případů, šlo o peníze. V časech poukazů a dlouhodobého nedostatku automobilů si dal do novin inzerát, že prodá zánovní vůz Škoda 440, platbu však vyžaduje hned a v hotovosti.

Opravář Sojka toužil po autu a nechtěl si nechat utéct lákovou příležitost. S balíčky bankovek v aktovce se dostavil na domluvený sraz a absolvoval zkušební jízdu. Růžička ho dovezl do Braníka, kde na opuštěné cestě kousek od řeky Sojku zastřelil. Peníze sebral a bezvládné tělo hodil do Vltavy.

To bylo celé. Nic víc než odporná, primitivní vražda.

Něco takového se k bájevému chlapovi mého dětství vůbec nehodilo. K němu patřil svět plný tajemných létajících talířů, nočních hřbitovů a mrtvých domovnic odemykajících zamčené dveře činžáků. Jenže to už bylo dávno. Uplynulý čas zmizel stejně, jako hrkající lednice, které bylo nutno každou chvíli opravovat.

Antonín JIROTKA
Ilustrační foto archiv auto-

kým výzkumem posledně, šmejdil ve všech továrních archivech. Věděl, co hledá, a jako odborník taky rozeznal papír s blábolama od skutečně zajímavých výpočtů. Nejspíš na to přišel...

„Moment,“ ozvala se ve mně tatínkovská skepse, „jak víte, že něco opravdu objevil? Dyť je to vlastně děsně nepravděpodobný. Jestli je na celý záležitost skutečně kousek pravdy, musela ten zázrak hledat už spousta machrů. A nikdo neuspěl.“

Pan Sojka byl však o své verzi hluboce přesvědčen. S rotorem elektromotoru v pravici připomínal ohnivého kazatele přesvědčujícího hloupý, váhavý dav.

„Znám pár emigrantů, a pokaždý bylo kolem nich dlouho ticho po pěšině. Čtvrt roku, půl. Bolševik vždycky nejdřív čeká, že se ztracený ovečky vrátějí. Ale Mlynářovi ani nevypřela dovolená a už měl plnej byt fízlů.“

MUŽ NA SEDADLE SMRTI

Podle pokynů jednoho ze spolupachatelů hledala policie v řece Moravě tělo oběti

Tuctový kontejner na odpadky s kloubovým způsobem uzavírání, vytažený ze dna řeky, byl v jistém ohledu zvláštní: Všech pět madel, a to jak na horním víku, tak po stranách, kdosi propojil a svázal rybářskou strunou. Po otevření a převalení kontejneru vypadlo k nohám policistů lidské tělo, zabalené do igelitu, převázaného motouzem.

Finta, o které jsme hovořili v minulých dílech – tedy podvodné vylákání podnikatele s napěchovanou peněženkou na základě inzerátů o výhodné směně valut, se nedala opakovat donekonečna. Leccos se rozkřiklo, policie za pomoci sdělovacích prostředků bila záslužně na poplach varovnými příklady zmizelých podnikatelů.

Jenomže pak se v neděli 16. října 1992 odehrálo něco dosud nevídaného a neslýchaného: na parkoviště mezi ulicemi Ústavní a Kato-vická v Praze 8, v blízkém sousedství bohnické psychiatrické léčebny, přijel opel s pražskou poznávací značkou. Seděli v něm 49letý Antonín Svejkovský a 33letý Zdeněk Houžva. Spolu s nimi neznámý muž, se kterým si před týdnem domluvili směnu 600 000 korun za německé marky.

Kupci nebyli naivové. Na schůzku se vyzbrojili a za jejich vozem se diskretně vydal svým autem jeden známý. Pro jistotu. I tak došlo krátce po příjezdu na parkoviště k masakru. Neznámý – asi 30letý muž pomenší štíhlé postavy – své společníky zastřelil, každého jednou ranou do týla! I s penězi přesedl do zaparkovaného vozu a svému pronásledovateli, který vyrazil ze zálohy příliš pozdě, po krátké honičce zmizel!

TAH BÍLÝM KONĚM

Tato dvojnásobná vražda – mimochodem dodnes neobjasněná – na sebe strhla velký zájem sdělovacích prostředků a znamenala prakticky konec finančních transakcí s neznámými muži, byť by nabízeli sebelepší kurs směny valut. Nikdo ze zájemců už nechtěl riskovat, potencionálním raubářům zbylo jen paběrkování nebo pracné hledání mimořádně naivní či sebevědomé kavky.

Spolu se zvýšenou opatrností občanů se dostavila i volná směnitelnost koruny. Výměny bankovek tak přešly z nevábnych nádražních zákoutí či odlehlých parkovišť k bankovním přepážkám. Pravda, zákazníkovi hrozilo, že ho finanční instituce odře do krve nekřesťanským kurzem, pořád to ale bylo lepší než vystřelený mozek.

Podsvětí ovšem nezháleželo a brzy přišlo s dalším nápadem, jak se dostat k penězům v podnikatelském oběhu. Zprvu to dokonce šlo bez krve... Finta znamenala tah „bílým koněm“, tedy buď najatým fakturantem, bezhotovostně nakupujícím zboží, ale nesplácejícím (o těchto případech přinesl měsíčník Policista analytický článek v čísle 11/2009) nebo majitelem živnostenského listu, ochotným svým jménem a firmou „přikrýt“ celní či daňový podvod. Zajímavý případ tohoto druhu se odehrál na jižní Moravě.

O JEDNOHO MÍŇ

Blíží Hodonína existuje středisko vodních sportů zvané *Ropák*. V noci z 21. na 22. června 1993 tu vesele popíjela skupina mladých lidí – mezi nimi i nic netušící oběť a její vraždu zosnující muži.

V průběhu noci odjeli s Fordem Sierra čtyři podnikatelé: řídil majitel vozu 24letý Tomáš Bém, za ním 22letý Martin Mindžal, vedle něj 24letý Petr Matěj. Na příslovečné *sedadlo smrti*, vedle řidiče, usedl 25letý Petr Viktorin. Zpátky do areálu se zhruba za hodinu vrátili už jen podnikatelé tři. Jeden z nich měl podle svědků pronést příznačnou větu: *Kůň si zlomil nohu a musel se uklidit!*

Petr Viktorin, obchodník se sportovní obuví, zmizel... Poslední dobou se o něm v určitých podnikatelských kruzích hodně mluvilo. V květnu 1993 údajně prodal firmě Proexpo z Břeclavi 480 000 kusů cigaret Sparta a stejné množství cigaret Petra v celkové hodnotě zboží osmnáct milionů Kč, včetně spotřební daně a daně z přidané hodnoty. Firma Proexpo cigarety vyvezla ještě tentýž den na Slovensko, kupcem měla být firma VIPA Hlohovec.

PŘÍLIŠ MNOHO OTAZNÍKŮ

Proexpo pak logicky uplatňovala na Finančním úřadu v Břeclavi vrácení daně, protože cigarety neputovaly na tuzemský trh. Jenomže *finančákům* se na předložených dokladech leccos nezdálo. Není divu:

Celní razítko bylo z Chotěbuzi, což je ovšem hraniční přechod mezi ČR a Polskem, nikoli Slovenskem.

Polští celníci neměli v protokolech podobnou transakci zaznamenanou, další podobné nesrovnalosti odhalily doklady vnitrostátní celnice v Praze-Stodůlkách. Kamion, kterým měly cigarety cestovat, byl v uvedené době mimo ČR. Údajný kupec na Slovensku zas prohlásil, že v květnu 1993 žádné cigarety nekoupil, razítko na dokladech není jeho a jméno zástupce firmy je zkomolené.

Vzniklo tak podezření, že Proexpo chtěla od státu podvodně získat víc než 12 milionů korun! K dovršení všeho prohlásil 7. června 1993 Petr Viktorin na FÚ v Břeclavi, že s cigaretami nikdy neobchodoval – a to ani konkrétně s firmou Proexpo a že podpis na inkriminovaných dokladech není jeho. Jinými slovy řečeno, jde o podvrh! Brzy na to se objevily hlasy – mimo jiné se tak před svědky vyjádřil Petr Matěj – že Viktorin je nespolehlivý a že moc mluví...

RADŠI SE UKLIĎ!

Náhlé zmizení si proto mnozí lidé vysvětlovali tak, že se Viktorin s vidinou potíží nejrůznějšího druhu raději vypařil někam do zahraničí. 29. června 1993 oznámila matka Viktorinová policii, že už týden pohřešuje svého syna, pátrání však vyznělo do ztracena.

Uplynul rok a dva dny. 24. června 1994 řekl hodonínským kriminalistům jistý mladík, vyšetřovaný pro podvodné odběry zboží na fakturu, že mu hrozí nebezpečí. Že ho jedna známá varovala, aby se uklidil, že po něm jistí lidé jdou, že ho chtějí zlikvidovat a taky by mohl skončit někde v řece Moravě jako ten Viktorin...

Hodonínská policie předvedla ve spolupráci s brněnskými složkami rychlý a hlavně účinný záťah. Do večera téhož dne zajistila nejen dívku Leonu, autorku varovných vět, ale také další muže, mající na Viktorinově odstranění přímý podíl.

Klíčový svědek Mindžal vypověděl, že během noční jízdy Fordem Sierra přehodil Matěj klímajícím Viktorinovi zezadu škrtidlo kolem krku a zatáhl je do smrtící smyčky. Po návratu do střediska Ropák umístili tělo do odpadového kontejneru, ten pak Bém s Matějem odtáhli motorovým člunem do středu řeky, kde se kovová rakev potopila.

25. června 1994 proběhlo za pomoci potápěčů úspěšné pátrání po kontejneru na dně řeky Moravy. Tušení, jež vzbuzovala rybářská strna, uvázaná kolem všech madel, se naplnilo ve chvíli, kdy z převaleného kontejneru policisté vyklopili lidské tělo, zabalené do igelitu!

TAJEMNÝ „IKES“

Ztotožnění oběti provedli soudní lékaři porovnáním chrupu pitvaného těla se stomatologickou dokumentací Petra Viktorina. Mrtvola byla ve značně pokročilém stavu hniloby, o způsobu usmrcení však jasně napovídala smyčka škrtidla, zaříznutého do měkkých tkání na přední straně krku – způsob usmrcení tedy stoprocentně odpovídal Mindžalově výpovědi.

„Složitě bylo především hledání motivu vraždy,“ řekl mi podplukovník Mgr. Vlastimil Boček z tehdejšího Krajského úřadu vyšetřování v Brně. „V přípravném řízení například Matěj tvrdil, že se zločinem nemá nic společného. Ví však od Béma, že právě jeho si najala jistá firma, aby Viktorina odstranil. Také se mně podařilo zjistit, že ve vyšetřovací vazbě nabízel Bém Matějovi rovných pět milionů, když TO vezme na sebe.“

Z kontejneru vyzdvíženého z vody vypadlo před kriminalisty tělo zavražděného podnikatele

Před soudem pak velmi často padalo jméno jistého Dušana Hellebranda, zvaného Ikes, který měl vraždu spáchat jako nájemný vrah. Zaplatit ho prý měli lidé, podráždění Viktorinovým podrazem s daní za cigarety. Ikes prý přiměl obžalované tu k mlčení, tu k doznání, svědky zas zastrásoval, aby křivě vypovídali v neprospěch Béma a Matěje. Dokonce se prý v nějakém baru vraždou Viktorina chlubil.

Hellebrand sice není fiktivní postava, člověk tohoto jména a s velmi pestrým životem skutečně existoval – když se však po něm začala pídít policie, jako by se po něm slehla zem. Zmizel Hellebrand v cizině? Žije ještě vůbec? Nebo se změnil v další dobře ukrytou mrtvolu? Na tyto otázky mohl pplk. Boček jen krčit rameny.

Na rozhodování mužů v talárech to však nemělo vliv. Přestože neobjasněn zůstal i motiv vraždy, o vině Béma a Matěje na násilné Viktorinově smrti Krajský soud v Brně nezapochyboval a odsoudil je v prosinci 1997 k dvanácti a půl roku odnětí svobody. Vrchní soud v Olomouci pak v dubnu 1998 tresty potvrdil.

Přitom to byla docela slušná finta – s kontejnerem na říčním dně! Termín „bílý kůň“ byl i nadále konstantou policejních statistik. Příště si proto připomeneme případ první podnikatelské nájemné vraždy na území České republiky v 90. letech minulého století.

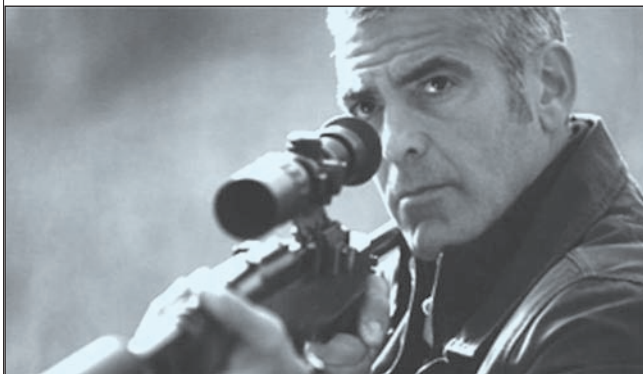

Policejní potápěči vyzvedli ode dna řeky další důkazní předměty

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Film

AMERIČAN V ABRUZZÁCH

reálný základ a věrohodnost. Všechno, co by mělo učinit příběh přitažlivým, je v názna-ku: lakonické dialogy,

*George Clooney
udělal pro postavu
Jacka co mohl: avšak
marná snaha...*

pomalé tempo, jež má vyvolat pocit napětí – jenže divák se spíš začne nudit. Modelové situace už jsme přece viděli jinde...

Rowan Joffé, jenž napsal scénář Američana podle románu Martina Bootha, se zhlédl v existenciálních thrillerech ze 70. let (Samuraj a další) a snažil se, aby dal postavě Jacka tajemství i vnitřní sílu. Žel, neuspěl. A když diváka nechytne děj, jsou všechny ostatní jakkoli pohledné atributy víceméně na nic...

(jjv)

Foto internet

Herec George Clooney je stále fešák a sympaták – a zůstává jím, třebaže profese postavy, již ztělesňuje, nepatří zrovna mezi příkladné: ve filmu Američan hraje totiž Clooney nájemného vraha.

Příběh začíná ovšem nevinně: Clooney coby zabiják Jack si užívá kdesi na severu (vskutku vábívé švédské exteriéry) zaslouženého odpočinku, když se znenadání strhne na sněhu hotové krveprolití. Hrdina filmu se tryskem posune přes půl Evropy, do Říma, odkud ho záhadný šéf odešle ještě kousek dál, do zapadlého horského městečka v Abruzzách; aby se schoval, než se vody uklidní. Američan je v tom Zapadákově nepochybně dosti nápadný, ale co na tom? Hlavně, že je o čem hrát, že!

Jack se v rámci krycí legendy vydává za fotografa, ale zároveň vyrábí zbraň pro sličnou atentátnici Mathilde (hraje ji hezky Tekla Reuterová). Sblíží se také s místními „celebritami“, a to velmi demokraticky – s knězem a s prostitutkou... V patách mu však slídí divní lidé – někteří dorazili ze Švédska, ale našli by se i další...

Avšak dosti s prozrazováním děje a rychle ke kvalitám filmu: žel, tou snad jedinou opravdovou jsou jeho obrazové kompozice. Režisér Anton Corbijn rozhodně nezapře, že se zprvu živil jako fotograf a že tohle řemeslo vskutku uměl (a umí). Vybral nevšední reálty a exteriéry a zapadlé italské městečko nechává snímat krásně a neturisticky svěže. Horší je to už s dějem a s dialogy, jimž chybí

Televize

Když se řekne SPIN-OFF...

Jde o způsob, kdy se úspěšný televizní seriál stává lůnem, z něž se zrodí seriál další. Podobný, ale přece jen odlišný. V Americe takovému oddělenému „dítku“ říkají spin-off seriál a bez rizika finančních ztrát se tak zkouší, zda by se nový projekt u diváků chytil, nebo ne. Pilotní díl novinky se prostě odvysílá jako jedno z pokračování původní série, jen se v něm objeví vedle starých postav i nové, jež by v novém seriálu měly být hlavními. Když diváky zaujmou, začne se s natáčením první série nového seriálu. Ne-li, vlastně se nic nestalo, seriál prostě nevznikne. Takové „oddělení“ příběhu se odehrálo už začátkem minulého desetiletí: uvnitř úspěšného, leč vyčerpaného seriálu JAG, jenž se zabýval činností právnícké služby vojenského námořnictva. V posledních dvou dílech osmé řady JAGu se objevil „pilot“ budoucího seriálu NCIS, tedy Námořní vyšetřovací služba.

Ano, Gibbsův nový a sympatický tým tehdy zaujal a od roku 2003, kdy se točí, se dočkal už bezmála dvou set pokračování v sedmi řadách (zatím). Před třemi roky přišel úspěšný producent Bellisario s nápadem spin-off metodu zopakovat – a z NCIS se tak úspěšně na závěr šesté řady – roku 2009 – oddělil samostatný seriál NCIS – L.A. Tedy Los Angeles.

Nejde o úplnou kopii vzoru, shodná je kostra: nový seriál přivádí na obrazovky nejen nové lidské typy a hereckou sestavu, obměňuje toho víc. Zatímco třeba původní NCIS hodně staví na práci laboratorů a moderní forenzní technice, tým NCIS Los Angeles pracuje v plném utajení a je jakousi tajnou službou uvnitř námořnictva. Akcent se tu tudíž klade na lidský faktor, práci

a nasazení agentů. Herecké typy jsou dobře vybrané, nechybí humor, děj epizod je akční, má spád a natáčí a střihá se hodně dynamicky. Úspěch se už dostavil, zatím jsou hotové dvě série, třetí se dokončuje: u nás je seriál k vidění jednak na kebelovce AXN, jednak na Primě.

(jjv)

Ano, tenhle snímek je z onoho pilotního dílu, Gibbse si nelze přece splést...

Kniha

V Bradfieldu je dusno

Rozjezd knihy Val McDermidové Bez krve na rukou je náramný: chovanec místního blázince se v nutkavé touze posloužit svému Bohu ukáže šílencem o dost větším, než všichni kolem až dosud soudili, vyvolá na oddělení vzpuru a jme se nejen vraždit, nýbrž ještě k té bohulibé činnosti ponoukat druhé – výzvou i vlastním příkladem.

Příběh se – jako většina románů Val McDermidové – odehrává převážně v Bradfieldu, fiktivním anglickém městě, ležícím dle některých indicií v hrabství Yorkshire. Carol Jordanová a Tony Hill, autorčini detektivové, mají ovšem na krku i jiný závažný případ: v boles-tech totiž v nemocnici nenadále zamřel záložník místní fotbalové jedenáctky jménem Robbie Bishop - a nešlo o nehodu, nýbrž o rafinovanou vraždu. Vzápětí oťrese místním fotbalovým stadionem mohutná exploze, jež na tribunách zanechá desítky mrtvých a zraněných diváků.

Oč jde? O teroristický útok? Chce se snad někdo mstít bradfieldskému fotbalovému týmu – nebo konkrétní osobě?

Případy, jež život před nesouroudou, ale sehranou dvojicí anglických detektivů staví, nikdy nebyly jednoduché, ale tenthle je zvláště zapeklitý! Vyšetřování se navíc ujali specialisté z ústředí, kteří se zabývají teroristickými útoky, stojí hodně úsilí, aby milostivě začali své venkovské kolegy brát aspoň trochu na vědomí. A navíc se ani Carol a Tony nemohou dlouho shodnout v pohledu na případ a reálně hrozí, že se jejich sehraná dvojka rozkmoťří, možná i definitivně... Val McDermidová debutovala v roce 1995 Zpěvem Sirény a za patnáct let své literární dráhy vydala řadu úspěšných detektivek: její kniha Drát v srdci dala název velmi úspěšnému seriálu, jehož (zatím) dvě řady měly velký úspěch i u diváků v Británii i dalších zemích. U nás se kupodivu zatím v žádné televizi neobjevil...

(jjv)

Zleva plk. Mgr. Martin Červíček, Dana Vorovková, Alice Bendlová a Miroslav Gromnica – nejlepší zaměstnanci roku 2010

Vítězka kategorie Lady pprap. Veronika Krajíčková z MOP Karlín

Vítězem kategorie Policista roku se za rok 2010 stal kpt. Bc. Radek Galaš

Zachráněný chlapec Pavel Lyunenka s maminkou

Ředitel KŘP hl. m. Prahy a nprap. Michal Sinko – vítěz kategorie Čin roku z MOP Makovice

- Manažer roku
- Velitel roku
- Tým roku
- Čin roku
- Lady roku
- Veterán roku
- Sportovec, sportovní tým

ZACHRÁNIL TOPÍCÍHO SE CHLAPCE

Koncem února proběhl v Muzeu Policie 3. ročník soutěže „Cena ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy“. Soutěž ředitel krajského ředitelství vyhlašuje za účelem posilování a upevňování firemní kultury, hodnocení a motivace příslušníků Policie ČR a občanských zaměstnanců. Zkušební verze proběhla v roce 2007 a od roku 2008 je soutěž oficiální. Cílem je hledat a podporovat vzory mezi policisty a zaměstnanci a tyto odpovídajícím způsobem veřejně oceňovat.

Za rok 2010 členové hodnotitelské komise hodnotili rekordní počet 111 nominovaných policistů a občanských zaměstnanců s více než 120 nominací.

Kategorie :

- Policista roku
- Zaměstnanec roku

V kategorii Sportovec roku zvítězil prap. Michal Schreiber z MOP Karlín, který léta patří k pilířům reprezentace KŘP hl. m. Prahy v lyžování. Reprezentační tým fotbalistů krajského ředitelství zvítězil v kategorii sportovní tým roku.

Vrchní komisař kpt. Bc. Jan Štoček je ve služebním poměru nepřetržitě od 1. 3. 1978. Na základě svých dlouholetých zkušeností v boji se zločinem je zaslouženě považován za uznávanou autoritu a svým přístupem a nasazením je příkladem zejména pro mladší, perspektivní policisty. Jan Štoček zvítězil v kategorii Veterán roku.

V kategorii Lady roku je oceňována policistka, která ve své pracovní kariéře dosahuje mimořádných úspěchů a přitom si při své každodenní časové a odborně náročné pracovní činnosti zachovává žensství. Je

symbolem a vzorem pro své spolupracovníky. Za loňský rok v této kategorii uspěla pprap. Veronika Krajíčková, velitel směn z MOP Karlín.

Hodnotitelská komise z deseti nominovaných v kategorii Čin roku vybrala případ nprap. Michala Sinka, který loni na jaře zachránil devítiletého topícího Pavla Lyunenka. Malý Pavlík byl předáván přítomen a ani on neodešel s prázdnou. Mimo drobných dáreků si odnesl plyšového policejního hlídačeho psa.

Prvním místem v kategorii Tým roku se může pyšnit tým Vilma ze SKPV, který pracuje od února 2009 a na kraji byl zřízen k zajištění jednotného postupu při zpracovávání a dokumentaci trestných činů šíření pornografie a přechovávání dětské pornografie, ke kterým docházelo na celém území ČR.

Velitelem roku se stala žena – plk. Mgr. Radka Drexlerová, zástupce ředitele pro SKPV ORP Praha III. Po celou dobu své práce pro P ČR dosahuje vynikajících výsledků a trvale přispívá k budování a prosazování dobrého jména policie.

Jako nejlepšího manažera za loňský rok komise vybrala plk. Mgr. Petra Matějčka z IOS KŘP. Petr Matějček se svým manažerským působením stará o zvyšování a budování firemní kultury, a to jak na pracovní, tak i volnočasové úrovni.

Ze zaměstnanců Krajského ředitelství si prvenství odnáší usměvavá Alice Bendlová z kanceláře ředitele. Svým jednáním si získala sympatie nejen mezi blízkými spolupracovníky odboru, ale i v rámci Krajského ředitelství.

Vítězem kategorie Policista roku se stal kpt. Bc. Radek Galaš ze ŠPS. Nový policista roku se mimo jiné aktivně podílel na vytvoření celé řady nášivek pro P ČR a stojí v čele občanského sdružení Četnická pátrací stanice Praha, která pomáhá prosazovat dobré jméno policie a její historii.

Připravila Eva BROŽOVÁ
Foto autorka

	tání	První tajenka	zvětšovací sklo	ženské jméno	ruský sou- hlas		zpáteč- nice	kovbojské slavnosti	kontakt	španělsky „já“		proutěné nádoby	nejmladší prvohory	obrazy nahých těl
skrupule						chomáče					německy „děda“			
švestka						heslo potřeby vodáku					peněžní poukázka sladké pečivo			
slovanský strom					prudké poklesy části nohou					list hudebníka zničit				
chlapecké jméno				Druhá tajenka vedro										
předložka			pře						hrdlo kňour				Třetí tajenka	sportovec
iniciály autora románu Temno			pařížské letišťe tažná zvířata					český herec vynálezce dynamitu						
	jakostní třída sněžný stroj						neobleče- ní ozbrojené násilí					anglická předložka		
hazardy						chininový nápoj vzték						iniciály Lorenové pletová vyrážka		
norská metropole					zbytek na účtu stranou						odporova- cí spojka usušená tráva			
kočkovité šelmy				matador indiánský posvátný kůň						hovězí dobytěk polévkové koření				
neboť (nářeč.)			listnáč stará česká mince						jídelníček nemnoho					mužské jméno
dopravní prostředek								cirkusové prostory dámský klobouček						
	ubytovací zařízení vazba tkanin						kulečnicko- vá tyč božský pokrm					Evropan (slov.) příživník		
okolo						škůdci šatníku německá země					cizopasný hmyz vojenské převraty			
starověká civilizace					kabátek od obleku elektron- ky					zvřífcí ret proužky ve vlasech				
Policie České republiky				ženské jméno troska lodi					chlapi Zolův román					utazovací zájmeno
japonská délková míra			platební karta anglicky „nemocný“					nepracovat s knihou pyšný pták						
	státní tráva autozn. Slovenska						sicilské velkoměsto zn. volt- amperu							
ukládání do zásob											hmyzo- žravec (básn.)			
střely						vyhynulý kočovník					lékárenská přepážka			

V tajenkách jsou ukryty názvy tří detektivek od české spisovatelky
Heleny Hardenové

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. dubna 2011

Řešení z č. 2/2011: 1. NEDOKONČENÝ PORTRÉT 2. PŘÍLIŠ MNOHO
KONSTÁBLŮ

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Bohuslav Janouch, Kostelec nad Labem;
Gerta Srbová, Praha; Libuše Křečková, Pelhřimov.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
4/2011
Křížovka
soutěžní kupon

Po smrti rodičů zdědili do společného podílového vlastnictví patrovou vilu. Pravda, byla to již tak trochu babička, která potřebovala stálou pozornost a péči, ale pořád to byla vila s velkou zahradou stojící v místech, o kterých se říká, že je to dobrá adresa. Bratři Horákové. Čtyřiatřicetiletý Jan, zaměstnanec pojišťovny a třicetiletý Bedřich, řadový hlídač hlídač společnosti.

Bratři se nikdy neměli nijak zvlášť v oblibě. Starší Jan o mladším Bedřichovi říkal, že je to lenoch, kterému se nechce pracovat, nic neumí a nedrží se řemesla, kterému se vyučil. Kuchař-číšník, profese, po které je poptávka, ale Bedřich o zaměstnání v oboru nestál. Nebudu nikomu dělat slouhu, říkal a raději chodil hlídat na stavby, hotely, podniky, prostě všude tam, kam ho nadřízení poslali. V sobotu, v neděli, o svátcích, na noční...

Často nebyl doma a když byl, tak většinou vyspával nebo se hádal s Janem, kdo zaplatí opravu střechy, výměnu okapové roury, nebo jinou práci, kterou se stařenka vila čas od času připomínala. Po jedné takové hádce, ve které Bedřich Janovi, jako už mnohokrát předtím, vyčetl, že je chamtivý lakomec, náfuca a despota, který musí mít vždycky pravdu, praskl dveřmi a odešel do nejbližší hospody, aby tam spláchl vztek a pocity urážky. Kdyby se mě alespoň Alena zastala, běhalo mu v hlavě, ale ta je spíše na jeho straně, i našemu čtyřletému klukovi to dává najevo...

V hospodě U zlatého telete bylo veselo a Bedřich byl vítán. Usedl ke stolu štamgastů a po několika pivech zapomněl na hádku se starším bratrem. Jenže když má člověk v sobě pár piv a několik rumů, všechno najednou vidí jinak. Stejně tak Tonda, Bedřichův spolužák ze základní školy.

„Víš, že jim seš pro randu?“ začal zešířoka.

„Komu,“ nechápal Bedřich.

„No přece bratříčkovi a tvé ženě. Jestlipak víš, proč se Honza doposud neoženil?“

„No...nevím. Asi nenašel tu pravou.“

„Ty bys mě rozesmál,“ blekotal Tonda. „Žádnou nepotřebuje. Má ji doma. Cha...cha. Bedřichu, ty vole, chrápu spolu už léta. Každý to ví, jenom ty ne. Ale pš,“ řekl a položil si ukazováček na rty. „Nikomu ani slovo. Je to tajemství.“

Bedřich už měl sice vypito, ale ne tolik, aby mu Tondova informace nezamotala hlavu. Přemýšlel o tom ze všech stran, manželku Alenu i bratra pozoroval, ale příliš často byl mimo domov, takže

k rozhodné odpovědi se nedopátral. Po dvou měsících se rozhodl. Odebral sobě i synkovi vzorky a odnesl je k provedení testu.

„Chcete výsledek poslat, nebo si přijdete?“ zeptala se ho sličná dívka na recepci po převzetí materiálů.

„Přijdu si.“

Za několik dní si, plný výčitek co to nedůstojného provádí, a také s obavou v mysli, přišel pro výsledky.

„Vy otec nejste,“ řekl mu muž v bílém plášti, ale je to někdo z vašich blízkých příbuzných. Bratr...Je to dobrá zpráva pro vás?“

„Přišel jsem jako táta a odcházím jako strýc,“ odpověděl tiše Bedřich. Najednou, v jedné vteřině, „ztratil“ ženu, bratra i syna. Zamířil domů s hlavou sklopenou, nevěděl co bude dělat, co ho čeká a jak se má k těm třem chovat. Myslel jsem, že je to pomluva, že by přece bratr...Snad jsem neměl po odpovědi pátrat – kdo se moc ptá, moc se doví.

Josef KRATOCHVÍL

Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

1. Která právní norma řeší otázky rodičovství a otcovství?
2. Jak se nazývá látka a její zkratka, která je nositelkou genetických informací?

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. dubna 2011

Řešení z č. 2/2011 zní:

Ano, je to možné. Vyjmenované trestné činy, kdy uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost jsou zakotveny v §35 tr. z. – Vyloučení z promlčení. Jsou to např. některé trestné činy uvedené v hl. 13, trestný čin rozvracení republiky § 310, teroru § 312 atd.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Vlasta Kohútová, Tachov; Josef Nový, Týnec;
Antonín Zapletal, Ostrava.

Všem
vylosovaným
blahopřejeme
a zasíláme
knižní odměnu!

deset minut s

POLICISTA §

Kupon č. 4/2011

**TOTO JSME FASOVALI NA VELIKONOCE
MÍSTO PENDREKŮ.**

Miroslav PAVLÍK

**Rok 2011 je rokem
30. výročí založení
Útvaru rychlého
nasazení.**

URNA

Základy vzniku prvního protiteroristického útvaru v republice spadají do období konce roku 1980. Před jeho vznikem byly k přímému boji s teroristy a jinými zvlášť nebezpečnými pachateli určeny zpravidla jednotky pořádkové služby, případně podpůrné strážní jednotky kontrarozvědky. Teprve vznik útvaru zvláštního určení v rámci správy kontrarozvědky pro boj proti mimořádným a zvláštním formám trestné činnosti, zřízené dne 1.1.1981 rozkazem ministra vnitra č. 52/1980 pod krycím označením XIV. správa SNB, povýšil tuto činnost na profesionální úroveň, neboť tento útvar měl boj proti terorismu a jiné závažné trestné činnosti jako svůj základní úkol a poslání. Útvar v období let 1981 až 1985 plně prokázal opodstatnění svého vzniku v řadě úspěšných zákroků proti únosům osob a ozbrojeným pachatelům.

Při reorganizaci SNB v roce 1985 byla XIV. správa zrušena a rozkazem ministra vnitra č. 16/1985 byl zřízen „odbor zvláštního určení“, který byl začleněn v rámci Správy vojsk MV. Úkoly zrušeného útvaru zvláštního určení byly v plném rozsahu přeneseny do činnosti odboru zvláštního určení. Vyvrcholením této etapy bylo nasazení příslušníků odboru zvláštního určení při listopadových událostech v roce 1989.

V souvislosti s politickými a společenskými změnami byl rozkazem ministra vnitra

rychlé nasazení a následně rozkazem ministra vnitra č. 85/1992 Útvar rychlého nasazení FPS. Rozsáhlá reorganizace útvaru související i s rozdělením Československa vyústila v zařazení Útvaru rychlého nasazení do nové struktury Policie ČR a do přímé podřízenosti policejního prezidenta.

Reorganizace útvaru měla zásadní význam pro jeho další fungování. Postupně vznikala moderní protiteroristická policejní jednotka, která do své koncepce a činnosti zahrnuje zkušenosti obdobných jednotek v Evropě při plném respektování právního řádu našeho státu. Byly vytvořeny garance, aby speciálně vycvičení a vybavení policisté útvaru nebyli již nikdy zneužiti k řešení situací nesouvisících s jejich úkoly a posláním. Reorganizace dále přinesla úpravu početních stavů, přispěla k vytvoření uceleného systému organizace přípravy a výcviku příslušníků útvaru a vytvoření standardních postupů řešení krizových situací.

Dnešní Útvar rychlého nasazení s celostátní působností je speciální službou v rámci policie, určenou zejména k provádění zákroků na vyžádání a v součinnosti s útvary služby kriminální policie a vyšetřování. Prioritou útvaru je provádění zákroků proti teroristům, únosům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvlášť závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení. V souvislosti s plněním priorit útvaru bylo například v průběhu roku 2010 na území republiky realizováno přes 50 akcí. 32 akcí v případě zatýkání pachatelů zvlášť závažných zločinů, další akce se týkaly zajištění ochrany VIP osob, zejména návštěv prezidentů USA a Ruska, setkání prezidentů zemí V4, zabezpečení ochrany a převozu uměleckých předmětů a vzá-

ných historických památek, doprovodu zájmových osob a další součinnosti s útvary SKPV.

Útvar plní úkoly policie současně i na území jiných států. O působení policistů v krizových oblastech světa rozhoduje ministr vnitra v součinnosti s ministry zahraničních věcí a financí na základě vyhodnocení bezpečnostní situace a míry ohrožení zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí, jejich personálu, případně dalších osob.

Specialisté nebo ochranné týmy policistů útvaru dosud působily na Kubě, ve Vídni, Athénách, v Kosovu, Iránu a Afghánistánu, v současné době plní úkoly v Iráku, Pákistánu a Nigérii. Ocenění profesionálních výkonů specialistů, ale i celých ochranných týmů, včetně ocenění osobních kvalit příslušníků útvaru, dokumentují dopisy velvyslanců a ministrů zahraničních věcí adresované vedení útvaru, policie, ale i ministru vnitra.

Další problematikou je oblast mezinárodní spolupráce a zapojení útvaru v rámci projektu ATLAS sdružujícím protiteroristické jednotky členských států EU. Útvar je společně zejména s britskou CO 19, italskou NOCS a francouzskou jednotkou RAID členem pracovní skupiny TRANSPORT s názvem HERMES, se zaměřením na řešení krizových situací v autobusech, vlacích, metru a osobních automobilech. Hlavním cílem projektu je dosažení co nejvyšší úrovně profesionality těchto jednotek, založené na široké spolupráci a vzájemné podpoře.

Boj proti terorismu eskalujícímu zejména po 11. září 2001 se proto již dávno stal mezinárodní záležitostí. Mezinárodní pomoc či konzultace při zásahu je v současné době i jedním z návrhů projektu, politicky a legis-

lativně je však potřeba upravit možnost vzájemné výpomoci při zásahu, na který by jednotlivé národní jednotky samy nestačily. Útvar proto spolupracuje s nejvýznamnějšími protiteroristickými jednotkami, především s britskou SAS, italskou GIS a NOCS, belgickou DSU, holandskou DSI, francouzskou RAID, německou GSG-9, americkou Delta Force, švédskou NI a LYNX ze Slovenska. Útvar příležitostně spolupracuje i s jednotkami CO 19 z Velké Británie, SEK Südbayern z Německa, BOA z Polska, GIGN z Francie, GEO ze Španělska, Cobrou z Rakouska, TEZS z Maďarska a dalšími jednotkami ve světě, jako např. YAMAM z Izraele.

Předmětem spolupráce je výměna zkušeností při pracovních jednáních a stážích, ale i organizování společných cvičení za účasti specialistů zahraničních týmů k řešení krizových situací. Na základě vyhodnocení součinnosti cvičení je útvar naprosto rovnocenným partnerem těchto speciálních jednotek. Příslušníci útvaru se účastní i mezinárodních policejních soutěží, odborných kurzů a konferencí pořádaných v zahraničí.

Kromě zahraničních protiteroristických jednotek útvar spolupracuje i s českými elitními armádními jednotkami, konkrétně se 601. skupinou speciálních sil a se 102. průzkumným praporem z Prostějova, zejména při výcviku a přípravě na plnění úkolů v zahraničí.

Informace a poznatky získané zejména

z mezinárodní spolupráce umožňují rozvoj a aplikace nových taktických postupů zákroku. Útvar poskytuje odbornou a metodickou pomoc současně i dalším útvarům a službám. V rámci policie je útvar garantem za problematiku krizového vyjednávání a používání výbušnin při zákroku a výcviku.

Útvar je organizačně členěn na tři části. Základ tvoří oddělení rychlého nasazení a výcvikové oddělení, další část tvoří specialisté jako odstřelovači, vyjednaváči, řidiči, spojaři, dokumentaristé, ale i příslušníci operačního střediska. Poslední část zajišťuje logistiku – činnosti a služby administrativní, právní, finanční, materiálové, výstrojní, výzbrojní a provoz výcvikové základny.

Jak se stát příslušníkem elitního útvaru policie: před absolvováním tří kol výběrového řízení splnit základní podmínku účasti na výběrovém řízení – pětiletá praxe u policie, maturita, plavec a vlastník řidičského průkazu minimálně skupiny „B“.

V prvním kole výběrového řízení každý uchazeč absolvuje zdravotní vyšetření (podmínka klasifikace „A“), minimálně šestihodinové psychotesty a fyzické testy. Testuje se plavání na 400 m, sprint na 100 m, běh na 5 km, shyby na hrazdě, šplh na laně, kliky, lehysedy do 2 minut, 3 kola překážkové dráhy, a to bez znalosti limitů, každý musí ze sebe vydat maximum. Zde jsou po vyhodnocení vyselektováni slabší uchazeči.

Druhé kolo představuje tzv. „pekelný týden“ – týdenní soustředění na výcvikové

průměrně pět.

Testy si vyzkoušeli i někteří výsadkáři ze 102. průzkumného praporu AČR z Prostějova.

Po absolvování výběrového řízení a přijetí k útvaru následuje náročná každodenní služební příprava a další výcvik k získání příslušných návyků, odborností a odpovědnosti. Příprava je prováděna formou teoretických přednášek, praktického výcviku, komplexních zaměstnání a výcvikových soustředění. Cílem přípravy je dosáhnout všestranné připravenosti příslušníků útvaru k plnění stanovených úkolů nejen na území republiky, ale i v zahraničí.

Mezi základní druhy příprav patří: proškolení právních a služebních předpisů, taktickospeciální příprava, tělesná a střelecká příprava, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, výsadková, dopravní a spojovací příprava, obsluha speciální techniky, topografická, zdravotní, chemická ale i psychologická a jazyková příprava. Speciální příprava je příprava odstřelovačů, pyrotechniků a potápěčů. Přes tuto náročnost si někteří příslušníci zvyšují další kvalifikaci vysokoškolským studiem.

Nejen nekonečným drilem však žije současný útvar. Součástí společenského dění na útvaru je dodržování dnes již téměř ustálených tradic. Jedná se zejména o shromáždění pracovníků útvaru u pietního místa na Zbraslavi k uctění památky dvou kolegů, kteří zahynuli v roce 1999 při plnění svých úkolů. Tradičně jsou konána shromáždění k vyhodnocení činnosti útvaru v závěru roku. Zde jsou slavnostně předávány nově přijatým příslušníkům červené barety, jako symbol příslušnosti k útvaru, který je zároveň téměř posvátným symbolem všech výsadkářů a představuje jednu z mnoha odborností získaných v rámci náročného výcviku. Slavnostní ráz těchto shromáždění je dán přítomností praporečnicků s útvarovým praporem, dalším ze symbolů tohoto útvaru, ke kterým patří i znak útvaru nošený na jednotných kombinézách v barevném – slavnostním nebo „polním“ – provedení.

Význam těchto symbolů je zejména v upevňování hrdosti na příslušnost k útvaru, další pozitivní motivaci pro plnění náročných úkolů a prohlubování sounáležitosti s posláním útvaru.

Tradicí se rovněž stává společenská akce při plavbě na parníku, ale i konání dětských dnů s bohatým programem nejen pro děti a ukázkami nejrůznějších činností útvaru a služeb policie.

Úspěšná realizace všech dosud provedených akcí, zákroků, ale i působení útvaru v zahraničí, je dostatečným způsobem prezentováno ve sdělovacích prostředcích. Samotní příslušníci útvaru však za svoji obětavou, rizikovou a nezastupitelnou činnost nemohou získat odpovídající uznání a ocenění jako v jiných profesích s ohledem na ochranu identity svojí i rodinných příslušníků, z důvodu provádění zákroků proti pachatelům té nejzávažnější organizované trestné činnosti.

**Zdroj URNA,
Foto Lubomír MÁCHA**

základně a v Brdech. Uchazeči absolvují přes 250 km v terénu s maximální zátěží při plnění těch nejnáročnějších úkolů. Testuje se odolnost vůči stresu při spánkovém deficitu s následnými psychotesty. To vše za bezprostředního dozoru psychologů – vyjednavců, instruktorů, dalších specialistů a lékařů. Toto kolo vyselektuje další značnou část uchazečů o přijetí.

V třetím kole absolvují zbylí uchazeči pohovor před komisí s ředitelem útvaru, kterému náleží po komplexním vyhodnocení uchazeče konečné rozhodnutí o přijetí. Úspěší proto jen ti nejlepší z nejlepších. O náročnosti výběrového řízení, které je považováno za nejnáročnější v rámci policie i armády, svědčí skutečnost, že každoročně z průměrně padesáti přihlášených uchazečů jich uspěje

PŘÍBĚHY Z KAMER / 6

Uvedené příběhy jsou skutečné, tak je zachytily kamery městského kamerového dohlížecího systému, vybudovaného ve spolupráci měst a obcí našeho regionu, jmenovitě Tanvaldu, Desné, Kořenova a Smržovky. Tentokrát jsme si ovšem první případ vypůjčili u sousedů na Jablonecku. Samozřejmě, že jména osob jsou smyšlená a jakákoli podobnost je tedy čistě náhodná.

Příběh patnáctý

Silvestrovská rána

Rok 2010 se pomalu chýlí ke konci. Je čtvrtek, třicátého prosince, slabou hodinku před polednem a Matoušovi Studníčkovi kruží v břiše, jako by mu tam čerti nebohé hříšníci v kotli vidlemi píchali, že to snad musí být slyšet široko daleko. Inu, není divu, vždyť od včerejška nic nejedl a i ten poslední kus salámu mu ochranka z marketu vytrhla od huby, než ho vykopli s plnou parádou na ulici. Ani jim nestál za to, aby na něj zavolali policajty.

Matouš si vztekle odplivnul a zamračil se. Kopanec do zadku cítil ještě teď, ale víc než bolest ho drtilo to ponížení, to opovržení, s jakým s ním jednali. Jako by byl nějaký bezdomovec, špindíra neoholený a zavšivený. Zamyšleně si přešel po strnisku na bradě a mimoděk zavadil pohledem o špinavé nehty. No, není to žádná sláva, kamaráde, pomyslel si. Bývals na tom líp, mnohem líp. Jenže v Tachově už mu hořela půda pod nohama a policajti na něj byli pěkně vysazení. Poslední vloupačka byla zároveň i tou pověstnou poslední kapkou, již pohár přetekl. Měl veliké štěstí, že zrovna nebyl doma, když si pro něj přišli a kamarádka mu dala echo, takže stačil včas zvednout kramle.

A tak se octnul, bez koruny v kapse, v tomhle zatraceném městě, kde fouká ještě studenější vítr z hor než v Tachově a kde studená mokrá břevna čvachtá nejen pod nohama, ale i v promáčených botách. Jablonec nad Nisou, brrr, jen vlezlá zima a sněh, žádné jabloně, žádný med.

Zítra je Silvestra, chtělo by to nějakou škváru, nadlábnout se, dobře napít, poveselit s pěknou holkou, nezbyde než poohlédnout se po nějaké šikovné prácičce. Tím ovšem Matouš nemyslí práci rukama, chraňbůh. Chce to něco fajnovějšího. Rychle na věc a zase vypadnout s prachama v kapse, na to je přeci kadet. Jeho pohled zabloudil k masivní starobylé budově s emblémem Komerční banky v průčelí. Tam asi bude peněz, napadlo ho, jako šlupek, jenže komerčka je trochu velké sousto pro jednoho chlapa. Šerifů všude jak naseto a on nemá u sebe ani bouchačku. To spíš, obrátil se k bance zády, tahle malá pobočka hned naproti. Money, to přece znamená peníze, prachy, usklíbnul se. To je jako by ho sami zvali k návštěvě už jen svým názvem. Nenápadně se prošel okolo a nahlédl nahoru prosklenou výlohou dovnitř. Dvě pokladní okénka a před nimi pouhopouhý jeden zákazník. Žádná ochranka, božský klídek. Matouš se zamyslel. Tohle místo je jako stvořené, aby mu trochu pustil žilou, jenže stejně

Hlídky městské policie na někdejším místě „oranžové“ loupeže

by to chtělo někoho, kdo by mu kryl záda. Vzpomněl si na Bořka, kamaráda z lapáku, kvůli němuž se octnul v tomhle městě. Třeba je už zpátky doma a šel by s ním do akce, jako za starých časů.

Matouš se rozhlédl a očima hledal telefonní budku. Musí si konečně znova pořídit mobil, ten starý zůstal v Tachově. Však bude zase dobře, pomyslel si.

Naproti zastavil taxík, vysoukal se z něj obrovitý muž v kožichu a zamířil si to do Komerční banky. Ještě než vůz stačil odpíchnout od chodníku, přistoupil Matouš k řidiči.

„Jste volný?“

Taxikář si ho pátravě prohlédl, ale nakonec usoudil, že zisk převažuje nad možným rizikem.

„Kam to bude?“

Matouš mu řekl adresu a pohodlně se usedl na zadní sedadlo. Vůz byl příjemně vytopen. Matouš zatím nepřemýšlel, čím zaplatí. Peněz bude dost, anebo to s tím chlapem vyřídí jinak, po svém, s tím si nedělal vůbec žádné starosti. Než se nadál, byli na místě. Konec konců, Jablonec není Praha. Vůz zastavil před ošuntělým panelákem.

„Tak jsme tady, mladý pane.“

„Jo, vidím. Počkejte tu na mě, hned budeme pokračovat.“

Chvilku hledal Bořkovo jméno na zvoncích, zatímco řidič taxi ho se vzrůstajícím podezřením sledoval. Tenhle pasažér se mu ani za mák nelíbil. Bůh ví, jestli má vůbec peníze. Nekonečně dlouho držel prst na zvonku, ale z mikrofonu se žádný hlas neozval, žádné okno se neotevřelo a žádná hlava nevykoukla ven. Je to ale pech! No, nedá se nic dělat, půjde na to sám. Ostatně, nebude to poprvé.

„Jedeme zpátky do města, tam, co jste mě naložil.“

„Poslyšte,“ obrátil se k němu taxikář, „máte vůbec čím zaplatit?“

„Bez starosti, šéfe. Jen klidně jeďte. Musím si vyzvednout prachy v bance. Pak vám zaplatím a ještě dostanete pěkný dýško.“

A tak se octli opět v Poštovní ulici, mezi oběma bankami.

„Čekajte, hned jsem zpátky i s prašulema.“

Jen aby, napadlo řidiče, ale nic nefikal. Ten chlap vypadal dost divně a čert mu ho byl dlužen, ale zákazník jako zákazník.

Matouš si stáhnul bejzbolku frajersky do čela a suverénně vstoupil do banky. První, čeho si hned u dveří všimnul, byl chlápek v uniformě s pistolí v koženém pouzdře za pasem.

A sakra, tenhle tu prve nebyl!

V první chvíli měl chuť obrátit se jak na obrtlíku a vypadnout odtud, ale pýcha mu nedala. Přece nezdrhne jako malý harant? Vždyť je někdo, eso ve svém oboru. Zmákně pokladní i toho chlapa s pistolí. Budou mu zobat z ruky. Sáhnu do kapsy pro igelitovou tašku, jedinou kořist ze včerejší akce v marketu, když vtom si uvědomil, že nemá tužku ani papír. Jejda, to by tomu dal! Zastavil se a nenápadně se rozhlédl. No jasně, papír i tužka se tu najde. Chce to jenom trochu myslet a zachovat si chladnokrevnost.

Zamířil ke stolku s tiskopisy.

Tak papír bychom už měli a tužička je tu taky. Banka myslí na svoje klienty.

Vybral si z hromádky jeden z tiskopisů, obrátil ho a na opačnou stranu napsal velkými tiskacími písmeny:

V KAPSE MÁM GRANÁT. JESTLI CHCETE PŘEŽÍT, TAK ŽÁDNÉ HLOUPOSTI, DEJTE MI VŠECHNY PRACHY, CO TU MÁTE. A NIC SE VÁM NESTANE.

Znovu se opatrně rozhlédl, ale nikdo mu nevěnoval pozornost. Strážný se nenápadně dloubal v nose a myšlenkami byl už nejspíš na obědě. U jednoho okénka se o něčem dohadovala korpušentní dáma s kožešinovou čepicí na hlavě. Majetnický se opírala o přepážku a její hlas na sebe poutal pozornost všech přítomných i mladé dívky za druhým okénkem, kde bylo v tuto chvíli zrovna volno.

Matouš rázně vykročil k prázdné přepážce.

Kdo chce něco pořádného dokázat, nesmí zbytečně váhat.

Mlčky položil papír před pokladní a z kapsy vytáhnul igelitku. Dívka se na něj podívala ustrašenými očima.

Jen si klidně nadělej do kalhotek, náno hloupá, ale naval prachy, a hezky rychle.

Poslušně strkala bankovky do tašky chvějícíma se rukama a oči jí za skly brýlí tékaly od kolegyně ke strážnému, ale nikdo si ničeho nevšímal. Kolegyně byla příliš zaneprázdněna neodbytnou klientkou a strážný otupělý nudnou službou a tak trochu duchem nepřítomen. Zdálo se, jako by to trvalo nekonečně dlouho, ovšem pohled na hodinky by vnímavého pozorovatele ujistil o omylu. Pouhopouhých dvacet vteřin, ani o chlup víc. Matouš dobře věděl, že se tu nesmí motat příliš dlouho. Když došlo na drobné, zastavil dívku rázným a výmluvným pohybem ruky.

Dost, to stačí!

Podala mu igelitku a klepala se přitom jako ratlík, jen jen omdlí.

„Díky,“ zašklebil se na ni škodolibě a schoval tašku do kapsy. Pak přiložil ukazováček spiklenecky k ústům a poklepal si rádoby výhrůžně po kapse s domnělým granátem. Na odchodu se ještě ohlédl, ale dívka stále

seděla na svém místě jako zkamenělá, žádný alarm se nespustil, žádné světlo se nerozblíkal. Prošel kolem strážného a neodpustil si fraterské cvrknutí do štítku čepice. Chlapík za ním udiveně civl s prstem v nose.

I venku bylo všechno jak má být. Taxík tu na něj čekal, nikde žádný policajt. Čistá práce, pomyslel si Matouš a spokojeně usedl do vozu.

„Do Liberce. A fofrem! Když tam budeme do deseti minut, máte u mě pětikilo navíc.“

Ridič pokrčil rameny a nastartoval vůz. Všude byl stále klid. Obrys strážného se rýsoval za skleněnými dveřmi banky a nic nenasvědčovalo vyhlášenému poplachu.

Přesně. Takhle pracuje profík. Než se všichni vzpamatují, budu za horama.

Taxík se pomalu rozjel. Než se zařadil do proudu vozidel, dal přednost projíždějícímu džípu a pak už měl před sebou volnou cestu.

A v tu chvíli se to stalo. Rána jako hrom, oblaka kouře zaplnila vnitřní prostor taxi. Ridič zařval a duchapřítomně dupnul na brzdu. Matouš seděl, ohluchlý a paralyzovaný tím výbuchem, neschopen pohybu. Teprve za několik dlouhých okamžiků začal dezorientovaně šátrat kolem sebe ve snaze dostat se z vozu ven. Konečně nahmatal páčku dveří a doslova se vykutálel z taxi na chodník. Spolu s ním se vyvalilo mračno oranžového dýmu. Sípavě lupal po dechu na kolenou a mokrá břevka mu smáčela nohavice. Opíraje se o dveře vozu, pokusil se vstát, když vtom mu do ucha zazněl velitelský hlas.

„Ani se nehni, nebo ti ustřelím palici.“

Strážný ve slušivé uniformě už neměl prst v nose, nýbrž na spoušti služební pistole, s níž mu mířil přímo na spánek. A z druhé strany se k němu blížil taxikář s hrozivým výrazem ve tváři.

„Ty hajzle, to mi zaplatíš! Úplně zničenější auták!“

Ještě se pokusil o chabý a marný odpor, ale nohy a ruce ho příliš neposlouchaly a oběma rozzlobeným mužům nedalo příliš práce ho zpacifikovat. V té chvíli už obsluha kamer v dispečinku městské policie zpozorněla. Takové rodeo její pozornosti rozhodně nemohlo ujít. Během okamžiku byla policejní hlídka na místě. Při zatýkání však náš loupežník již byl jako beránek. A když spatřil svou tvář v zrcadle na policejní služebně, složil se definitivně. Takhle děsivě oranžového mimozemšťana totiž ještě v životě neviděl, dokonce ani v hollywoodském sci-fi trháku.

Tak se stalo, že Matouš Studnička měl o nocleh na Silvestra postaráno. Nebylo to sice zrovna podle jeho představ, ale bylo tam docela teplo a dali mu najíst. A vydrží mu to prý docela dlouho. Sazba je dva až deset let a dá se čekat, že u vyhlášeného recidivisty to bude spíše více nežli méně. Nazítří, když se mu to rozleželo v hlavě, se sice ještě snažil zatloukat, dost naivně, ale proč to nezkusit, říkal si, ovšem když mu ukázali záznam z kamery, jak zírá přes okno do banky s nosem málem přilepeným na sklo a o něco později jde dovnitř, pak rychle ven, a nakonec oranžové extempore, přiznal konečně tu pravou barvu.

A komu za to všechno vděčí? Té vyjukané pokladní, která měla tolik duchapřítomnosti, že mu do sáčku s penězi podstrčila i výbušnou kapsli? No, té samozřejmě také, ale hlavně za to vděčí sám sobě, své nenechavé povaze, jenže to on si asi hned tak nepřizná.

I když času na to bude mít dost a dost.

Příběh šestnáctý

Včelička

„Tohle bude nějaká pilná včelička, šéfe,“ pravil dozorčí důstojník, když předával náčelníkovi výsledek nočního šetření z 29. listopadu 2010. „Sníh ještě nenapadl a už se vybavuje na zimu, a dokonce i na jaro.“

Náčelník mrknul do hlášení a zachmuřeně kývnul. Vypáčená garáž hned vedle obecního úřadu v Kořenově a ukradená sněhová fréza a sekačka na trávu.

„Hmm, docela trefné. Co kamera u Besedy? Nezachytila něco podezřelého?“

„Zatím nic, ale Milan už na tom pracuje.“

A Milan se opravdu činil. Kamera, umístěná sotva dvě stě metrů od místa činu, sice na inkriminovanou garáž nedohlédla, protože jí v tom bránila budova obecního úřadu, avšak zachytila všechna vozidla projíždějící na trase Kořenov – Desná. A nebylo jich málo, nicméně Milana zajímala zejména ta vozidla, která projela pod kamerou mezi půlnocí a čtvrtou ráno, a to už bylo lepší. V té době už provoz na silnici výrazně slábne.

„Máš něco?“ zastavil se u něj náčelník.

„Nooo,“ protáhnul Milan, „možná by tu něco bylo.“ Vrátil záznam o kousek zpátky a ukázal prstem na obrazovku. „Tenhle formán projel od Desné v 01.47 a když popojedeme o kousek dál, tak podobný, nebo dokonce stejný vůz se vrací zpátky v 02.35.“

„To by časově sedělo.“

„Jo, na chlup.“

„A co registrační značka? Nebyla by?“

„Šéfe...“ Milan vyčítavě obrátil oči v sloup.

„Nojo, já vím, v noci těžko, to je mi jasné.“

„Značka ani náhodou. Musí nám stačit typ vozu, barva tmavá, něco od červené po fialo-

vou, ale taky by to mohla být tmavě modrá, bůh suď. Jo, a ten auták má na boku nějakou ozdobnou lištu, to by taky mohlo být vodítko.“

„No, aspoň něco. I když nakonec se může ukázat, že se ani o pachatele nejedná, ale jakás takás šance tu je.“

A začala titěrná mravenčí práce. S hledáním pachatele je to někdy opravdu jako s tou pověstnou jehlou v kupce sena, ale občas se to vyplácí. A nemuseli chodit ani moc daleko. Jen do října. Ejhle, krádež lešení na Hamrskách, bratru nějakých 8 kilometrů od nynějšího místa činu. Šimon Drmola, třicet let, drogově závislý, a tudíž finančně potřebný. Přímo při činu ho tehdy dopadla bezpečnostní služba. A co je nejzajímavější, Drmola si pro lešení přijel formánem červené barvy. No, tomu se už tedy říká stopa.

„A je to Jablonecák, šéfe.“

„Tak co s tím? Předáme to kriminálce v Jablonci nad Nisou,“ rozhodl náčelník. „Oni si s Šimonkem už poradí.“

A poradili. Drmola byl totiž pěkně kvítko a těch záznamů měl mnohem víc, od vloupání do motorových vozidel, přes krádež kamerového systému u rodinného domu až po vykradené chalupy v Jizerkách. Prostě straka jako vyšitá. Markanty jeho osobního vozu také seděly, takže kriminálka mohla jít na věc. Začali v hospodě, kam Drmola takřka denně chodíval a helemese, zrovna včera tady nabízel jednomu ze štamgastů frézu na sníh, to je ale náhodička.

Sebrali ho ještě týž den. Domovní prohlídka odhalila nejen frézu a sekačku, ale celou spoustu dalších věcí podezřelého původu. A taky zásobičku perníku, nikoliv pečeného, ale v prášku. Jak jinak u feťáka, že?

Václav HOŠEK
Foto autor

Zdánlivě všední až banální místo. Čas od času na něm kamerový systém zachytí velmi důležitý děj.

Kamera před restaurací Beseda spolehlivě zachytila průjezd podezřelého vozu

Jaký si to uděláš, takový to máš

*Tudy vede cesta k osobním
výškovým rekordům
– Passo dello Stelvio, 2758 m. n. m.,
červen 2010*

Když jsem před pár lety poprvé slyšel obrat Václava Havla, že ve společnosti panuje blbá nálada, nejdřív jsem zapochyboval o jeho duševním zdraví. S postupem času jsem prezidentovi musel dát plně zapravdu. Jako Češi jsme specialisty na výroky o tom, za co to všechno stojí, jak je kdo neschopný a jak bychom vše uměli vyřešit lépe (zejména u piva).

My, členové SKP STYL Litoměřice, jsme se rozhodli použít v boji proti blbě náladě hormony, ne však aplikované injekčně nebo formou pilulek. Protože se endorfin, zvaný též hormon štěstí, do těla vyplavuje při sportu, nabízíme vám recept na jeho vlastní výrobu v průběhu roku 2011.

Již tradičně jsme sezónu začali novoroční cyklovýjíždkou v Terezíně, letos byla pořádně uklouzaná a občas se někdo skácel i s kolem k zemi, našťastí bez následků. Doufáme proto, že se potvrdí heslo „jak na Nový rok, tak po celý rok“.

Celé jaro budeme trénovat na jízdu z nejvýchodnějšího bodu naší země u obce Bukovec, nedaleko trojzemí Česka, Polska a Slovenska, do místa nejzápadnějšího, které leží poblíž vesnice Krásná u Aše. Těch zhruba 670 km chceme zvládnout za 6 dnů (8.–13. května) s koly ověšenými bágly, takže toho endorfinu vyrobíme dost.

Ještě v květnu, konkrétně 21. 5. vás zveme na jubilejní 10. ročník závodu Terezínská jarní klasika, kde se můžete poprat se 73 km silnice a okusit jízdu v pelotonu.

V červnu opakujeme loňský úspěšný zájezd do Itálie, kde chceme znovu pokořit Passo dello Stelvio ve výšce 2758 metrů nad mořem (jako by některým masochistům nestačilo, že ho vyjeli z obou stran).

Další stálíci je akce pořádaná 13. srpna. Jedeme z Litoměřic na vrcholek Ještědu u Liberce a zpět v jednom dni, takže vítězí každý, kdo těch 195 km přežije. Na kilometry kratší, ale minimálně stejně „výživnou“ trasu s námi můžete projet 17. září při jízdě s poetickým názvem „Brdky a brdečky Českého středohoří“. Její profil připomíná brit pily, ale můžeme vám zaručit, že uvidíte kus nádherné krajiny – pokud to budete schopni vnímat.

Hned v prvním říjnovém dni vás čeká možnost vyzkoušet časovku jednotlivců do vrchu – 11. ročník závodu Mířejovický

Netradičně „sportovní“ obrázek z loňského 10. ročníku časovky jednotlivců do vrchu – Mířejovický vyhnívák – dokazuje, že se jedná o závod opravdu pro každého a že kolem něj není nouze ani o zábavné „prvky“

vyhnívák, jehož mottem je heslo: „Lepší je zpotit se na kole než u televizního seriálu“.

Sezónu uzavíráme na Štědrý den krátkou vyjíždkou s názvem – Jízda za zlatým prasátkem. Cílem je vyrobit si takový hlad, abyste to prasátko skutečně uviděli.

Samozřejmě nemůžu zapomenout na naši turistickou frakci a plány jejích členů. V lednu a únoru přešli ve dvou víkendech hřebeny Jizerských hor v ČR i Polsku na sněžnicích. Spali ve stanech na sněhu... To se pak nelze divit, že v červenci chtějí zdolat

vrchol Hoher Dachstein v Rakousku (2995 m. n. m.) a v září vrchol Gran Pilastro (3512 m. n. m.) na rakousko – italském pomezí. Zde se jedná o druhý pokus, protože se v roce 2008 nepodařilo dosáhnout „špice“ pro velmi špatné počasí.

Popsané akce jsou těmi hlavními, pořádáme jich samozřejmě víc a mnoha dalších se účastníme. Pokud vás to zajímá, mrkněte na www.skp-styl-litomerice.cz

**Za SKP Litoměřice – Jiří PILNAJ
Foto Jiří PILNAJ**

1. července 2009 předávali „vyslanci“ SKP Styl ve Stockholmu symbolicky české předsednictví v radě EU švédské ministryni pro evropské záležitosti Cecilii Malströmové – nad kopií Klaudiánovy mapy z roku 1518 jim to „odsvědčili“ senátor Jiří Dienstbier a ministr Štefan Fülle